

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-04/01

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 13. siječnja 2020.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

Na temelju članka 11. stavka 1. Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/13) u prilogu dostavljam, *Izvešće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanim sastancima Europskoga vijeća u 2019. godini*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavljeno aktom od 8. siječnja 2020. godine.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-07/13
URBROJ: 50301-23/21-20-1

Zagreb, 8. siječnja 2020.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	13-01-2020		
Klasifikacijska oznaka:	022-03/20-04/01	Org. jed.	65
Uredbeni broj:	50-20-01	Pril.	1/20
		Vrij.	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanim sastancima Europskoga vijeća u 2019. godini

Na temelju članka 11. stavka 1. Zakona o suradnji Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/13), dostavlja se Izvješće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanim sastancima Europskog vijeća u 2019. godini.

U prilogu Izvješća dostavljaju se i zaključci sastanaka Europskoga vijeća u 2019. godini.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK

mr.sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠĆE O SASTANCIMA EUROPSKOG VIJEĆA, EUROPSKOG VIJEĆA (ČLANAK 50.), SASTANKA NA VRHU DRŽAVA EUROPODRUČJA TE NEFORMALNIM I IZVANREDNIM SASTANCIMA EUROPSKOG VIJEĆA

Na temelju Zakona o suradnji Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne Novine, broj 81/2013) predsjednik Vlade podnosi pisano **Izvješće o sastancima Europskog vijeća (EV)**.

SADRŽAJ IZVJEŠĆA

UVOD	2
EUROPSKO VIJEĆE – 21. i 22. OŽUJKA 2019.....	4
EUROPSKO VIJEĆE – 20. i 21. LIPNJA 2019.....	12
EUROPSKO VIJEĆE – 17. i 18. LISTOPADA 2019.....	18
EUROPSKO VIJEĆE – 12. i 13. PROSINCA 2019.	22

Zagreb, 8. siječnja 2020.

Na temelju Zakona o suradnji Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/2013) predsjednik Vlade podnosi pismeno Izvješće o:

- sastancima Europskog vijeća održanima 21. i 22. ožujka 2019.; 17. i 18. listopada 2019.; 20. i 21. lipnja 2019. te 12. i 13. prosinca 2019.; kao i izvanrednim sastancima održanima 28. svibnja 2019. i 30. lipnja 2019.
- redovnim i izvanrednim sastancima Europskog vijeća u formatu čl. 50. održanima 21. ožujka 2019.; 17. listopada 2019.; 10. travnja 2019. i 13. prosinca 2019.
- neformalnom sastanku na vrhu održanom u Sibiuu, Rumunjska u svibnju 2019.
- Sastancima na vrhu država europodručja u proširenom formatu održanima na marginama Europskog vijeća u lipnju i prosincu 2019.

Predsjednik Vlade Andrej Plenković u 2019. nastavio je praksu pismenog izvještavanja o sastancima Europskog vijeća te su održane dvije rasprave sa zastupnicima u Hrvatskom saboru.

U 2019. Vijećem su predsjedale države članice iz Trojke u kojoj sudjeluje i Hrvatska, odnosno Rumunjska u prvoj polovici i Finska u drugoj, a okvir je pružao osamnaestomjesečni program rada Vijeća, tzv. **Program Trija**. Kroz njega je osiguran kontinuitet te su okvirno utvrđene teme i glavna pitanja rada Vijeća u tom razdoblju.

Godina 2019. bila je za Europu izborna godina pa je nakon izbora za Europski parlament došlo do **formiranja novih europskih institucija**. To je proces u kojemu je Europsko vijeće imalo važnu ulogu te su slijedom toga održana dva izvanredna sastanka gdje je izabrano novo vodstvo ključnih europskih institucija, dok se u listopadu raspravljalo o sljedećem institucijskom ciklusu i provedbi **Strateškog programa i prioriteta za razdoblje 2019. – 2024.**, kao i političkim prioritetima nove Europske komisije. Strateški program usvojen je u lipnju 2019., a usvajanju je prethodila neformalna rasprava krajem svibnja u Sibiuu. Strateške prioritete predstavila je nova predsjednica EK Ursula von der Leyen u vidu **Političkih smjernica** u srpnju u Europskom parlamentu.

Iako je 2019. bila obilježena pripremama za europske izbore, formiranjem novih institucija, Europsko vijeće je na dnevnom redu imalo i niz redovnih tema. Tradicionalno, u ožujku se bavilo **gospodarskom situacijom unutar Europske unije**, s naglaskom na radna mjesta, rast i konkurentnost, a kao ključni elementi jačanja gospodarstva identificirano je jedinstveno tržište, koje je potrebno prilagoditi digitalnom dobu i razvoju podatkovnog gospodarstva.

Europsko vijeće je tijekom 2019. više puta raspravljao o **Višegodišnjem financijskom okviru**. I rumunjsko i finsko predsjedništvo predstavili su svoje prijedloge pregovaračkog okvira, međutim nijedan prijedlog nije uspio okupiti dovoljno podrške država članica u Europskom vijeću. Države neto uplatiteljice zastupale su stajališta da rumunjski prijedlog ima zaokret prema stajalištima država neto korisnica proračuna, dok one s prijedlogom nisu bile zadovoljne jer ga nisu smatrale dovoljnim. Finsko predsjedništvo je predstavilo svoj prijedlog pregovaračkog okvira u prosincu, međutim

njegova ukupna visina nije bila prihvatljiva ni jednoj skupini država članica. Dogovoreno je da proces pregovora dalje preuzme predsjednik Europskog vijeća.

Rasprava o **klimatskim promjenama** bila je na dnevnom redu sastanaka u ožujku, lipnju, listopadu i prosincu. Rasprava se u ožujku vodila nakon predstavljanja Komunikacije Europske komisije *Čist planet za sve: Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo*, a u prosincu nakon Komunikacije Europske komisije o *Europskom zelenom planu*. Europska unija ima vodeću ulogu u borbi protiv klimatskih promjena pri čemu je ambicija snažna uloga predvodnika tranzicije na klimatsku neutralnost do 2050. Upravo je o tome bilo riječi na nekoliko sastanaka Europskog vijeća, pri čemu je rasprava pokazala da je za mnoge države članice važno pitanje financiranja, te jamstvo da tranzicija prema klimatskoj neutralnosti do 2050. bude provedena na učinkovit i pravedan način uz osiguranje konkurentnosti gospodarstva Unije i europske industrije. Prijelaz na klimatsku neutralnost prilika je i za gospodarski rast, razvoj tržišta, stvaranje radnih mjesta, tehnološki razvoj te istraživanje i inovacije usmjerene prema budućnosti.

Europsko vijeće je redovito raspravljao o **vanjskim odnosima**. Bilo je riječi o **Ukrajini** pri čemu se učestalo potvrđivalo predanost njezinom suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti. Rasprava se vodila i o **Turskoj**, s naglaskom na njezine nezakonite aktivnosti, odnosno bušenje u istočnom Sredozemlju, uz isticanje solidarnosti s Ciprom te o njezinom širem regionalnom i globalnom djelovanju, pri čemu je prepoznata osjetljivost i potreba pronalaska ravnoteže u odnosu s EU. U listopadu je bilo riječi o proširenju, nakon preporuke EK o otvaranju pregovora s **Albanijom i Sjevernom Makedonijom**, no nije se nažalost mogao postići konsenzus. Dogovoreno je da se na tu temu vrati prije sastanka na vrhu u Zagrebu. Razgovaralo se i o **trgovini** gdje je istaknuta opredijeljenost za nastavak provođenja ambiciozne i uravnotežene trgovinske politike kroz koju se promoviraju europske vrijednosti i standardi te potreba jačanja zaštite EU od nepoštenih trgovinskih praksi trećih država.

U prosincu je Europsko vijeće raspravljalo o **Konferenciji o budućnosti Europe**, koja bi trebala otpočeti u 2020. i trajati dvije godine. U pripreme su uključene sve tri institucije koje trebaju dogovoriti niz pitanja koja će odrediti Konferenciju, od sudjelovanja, opsega, ishoda do tema i njihova redoslijeda. Europsko vijeće je zadužilo hrvatsko predsjedništvo za pripremu stajališta Vijeća.

Održana su dva **sastanka na vrhu država europodručja u proširenom formatu**, u lipnju i prosincu, na kojima je bilo riječi o dovršetku izgradnje bankovne unije i uspostavi proračunskog instrumenta za konkurentnost te konvergenciju za države članice europodručja i one koje se nalaze u tečajnom mehanizmu II na dobrovoljnoj osnovi.

Tijekom 2019. nastavljen je **proces povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a** i održano nekoliko redovnih i izvanrednih sastanaka Europskog vijeća u formatu čl. 50. Do toga je došlo zbog poteškoća u ratifikaciji Sporazuma o povlačenju na strani Ujedinjene Kraljevine, što je dovelo do nekoliko produženja rokova po članku 50. Europska unija se uvijek zalagala za uređeno povlačenje, jer to drži najboljim ishodom za građane i poslovnu zajednicu s obje strane. Istovremeno se pripremala i za scenarij neuređenog povlačenja i usvojila niz propisa koji ju za to pripremaju. Rezultat izbora održanih u prosincu 2019. povećali su izgleda za ratifikacijom Sporazuma i uređeno povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a. Nakon ratifikacije Sporazuma s britanske strane, uslijedit će završni koraci na strani Europske unije: pristanak Europskog parlamenta i odluka Vijeća.

A. EUROPSKO VIJEĆE

Teme na dnevnom redu:

- **Radna mjesta, rast i konkurentnost**
- **Klimatske promjene**
- **Vanjski odnosi**
- **Razno**

Na margini EV-a održan je sastanak s premijerima Lihtenštajna, Islanda i Norveške, povodom 25. godišnjice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru (EGP). Predsjednik Europskog vijeća Tusk istaknuo je kako je EGP sporazum pružio temelje za čvrste odnose ovih država s EU te stvorio jedinstveno partnerstvo temeljeno na zajedničkim vrijednostima. Predsjednik Europske komisije Juncker istaknuo je kako EU s ovim državama dijeli uvjerenja, viziju, planove i jednake temeljne vrijednosti.

Premijer Lihtenštajna Hasler naglasio je da EGP sporazum dobro funkcionira te se EU razvila više nego što se to moglo predvidjeti. Drži da je to sporazum koji predstavlja najbliži oblik integracije s državama EU-a. Premijerka Islanda Jakobsdóttir naglasila je kako se radi o jednom od najznačajnijih sporazuma za Island. Za mlade je važno da mogu raditi, studirati i putovati izvan svojih granica, a europska suradnja od posebnog je značaja za istraživanje i razvoj, kao i za područja od zajedničkog interesa, poput klimatskih promjena. Norveška premijerka Solberg istaknula je povezanost država u jedinstvenom tržištu, stvaranje jednakih uvjeta za poslovanje, pri čemu poslovni subjekti mogu dugoročno ulagati. Države članice izrazile su zadovoljstvo provedbom EGP sporazuma, djelovanjem jedinstvenog tržišta, gospodarskom integracijom te dijeljenjem zajedničkih vrijednosti. Istaknuto je kako EGP partneri doprinose i drugim politikama, kao što su to klima i migracije te da se radi o jedinstvenom i bliskom partnerstvu koji daje dobre rezultate.

Sastanak je započeo obraćanjem predsjednika Europskog parlamenta Tajanija koji je veliki dio govora posvetio povlačenju UK iz EU-a. Izrazio je žaljenje zbog razvoja događaja u UK ističući da se Europski parlament nada da će produženje roka biti što kraće i odobreno samo ako Sporazum podršku u Parlamentu UK. U odnosu na Sastanak na vrhu EU-Kina, istaknuo je značaj slobodne tržišne utakmice odnosno tržišta otvorenog za ulaganja i trgovinu, pod uvjetom da svi akteri „igraju“ po istim pravilima. Pozvao je države članice da uvedu pravila i postupke certificiranja kako bi se izbjegle praznine u sigurnosti europske digitalne infrastrukture te na jedinstvo i odlučnost EU-a u zaštiti građana i tvrtki od nelegalnih praksi. Referirajući se na dezinformiranje, osvrnuo se na rezoluciju Europskog parlamenta u kojoj se navodi kako je Europa posljednjih godina bila žrtva propagandnih i dezinformacijskih kampanja i naglasio potrebu za osiguranjem slobode izbora europskih birača i njihovu zaštitu od dezinformiranja. Istaknuo je vodeću ulogu Europskog parlamenta u borbi protiv klimatskih promjena. Oko pitanja oporezivanja, naglasio je kako Europski

parlament očekuje da internetski „divovi“ plaćaju poreze i podsjetio kako je u prosincu 2018. Europski parlament usvojio dva mišljenja o prijedlogu direktive o oporezivanju digitalnih poduzeća koja djeluju u EU. Europski parlament smatra kako EU mora zauzeti snažan i jedinstveni stav oko ovog pitanja i osigurati učinkovito oporezivanje.

Radna mjesta, rast i konkurentnost

EV je raspravio o trenutnoj gospodarskoj situaciji u EU. Podržao je prioritetna područja iz Godišnjeg pregleda rasta i pozvao države članice da ih reflektiraju u nacionalnim programima reformi i programima stabilnosti i konvergencije, a kako bi se i dalje poticali rast i zaposlenost kroz reforme i investicije.

Slijedom Zaključaka iz prosinca održana je rasprava o razvoju jedinstvenog tržišta i europske digitalne politike, a u kontekstu pripreme sljedećeg Strateškog programa EU. Uoči sastanka EV-a kao ulog u raspravu o ovoj temi, čelnici 17 država članica, među njima **predsjednik Vlade Plenković**, potpisali su pismo na temu budućeg razvoja jedinstvenog tržišta i europske digitalne politike. U njemu se ističu sljedeći prioriteti: jačanje koherentnosti različitih politika EU-a s jedinstvenim tržištem, digitalna transformacija, jačanje usluga, jačanje podatkovnog gospodarstva, tranzicija prema zelenom gospodarstvu i učinkovita provedba na svim razinama te jačanje europskog tržišta kapitala.

Kao ključne elemente jačanja gospodarske osnove čelnici su izdvojili jedinstveno tržište i naglasak stavili na sektor usluga te industrijsku politiku koja bi se trebala usmjeriti, među ostalim, na umjetnu inteligenciju, dok bi se digitalna politika trebala prilagoditi dobu digitalne transformacije i razvoju podatkovnog gospodarstva. Šefovi država i vlada u raspravi su istaknuli kako je potrebno dodatno produbiti i ojačati jedinstveno tržište te da je potrebno ukloniti preostale neopravdane prepreke na jedinstvenom tržištu. EK je pozvana da do ožujka 2020., u koordinaciji s državama članicama, izradi dugoročni plan za bolju provedbu i primjenu pravila jedinstvenog tržišta. Upućen je poziv EK da do kraja 2019. predstavi dugoročnu viziju budućnosti industrije EU, s konkretnim mjerama provedbe, kako bi se adresirali izazovi s kojima se susreće europska industrija. Tim se pozivom dodatno osnažuje prethodno upućen poziv od strane Vijeća za konkurentnost EK na izradu strategije za industriju te daje potpora stručnim službama EK da nastave rad.

Predsjednik Vlade Plenković pozdravio je izvješće EK i izlazak Hrvatske iz kategorije makroekonomskih neravnoteža. Takva odluka EK, kao i prošlogodišnji izlazak Hrvatske iz procedure prekomjernog deficita potvrda je njezina dobrog reformskog puta. Slijedom pisma 17 čelnika, založio se za jačanje unutarnjeg tržišta EU-a, kao jednog od najvećih postignuća EU-a čije koristi građani u svim državama članicama trebaju osjetiti u punom potencijalu te pozvao EK na analizu preostalih prepreka na jedinstvenom tržištu.

Klimatske promjene

EK je u studenom 2018. predstavila dokument „*Čist planet za sve: Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo*“ koji predstavlja viziju potrebnih gospodarskih i društvenih transformacija, uključivanje svih sektora gospodarstva i društva, kako bi se postigao prijelaz na nultu vrijednost emisija stakleničkih plinova.

EV je u kontekstu predanosti Pariškom sporazumu prepoznao potrebu da se ubrzaju globalni naponi za borbu protiv klimatskih promjena s obzirom na najnovije dostupne znanstvene spoznaje te naglasio važnost da EU do 2020. podnese ambicioznu dugoročnu strategiju u cilju postizanja klimatske neutralnosti u skladu s Pariškim sporazumom, uzimajući pritom u obzir posebnosti država članica i konkurentnost europske industrije.

Pozvao je na pravodobno dovršenje nacionalnih dugoročnih strategija i prepoznao da se pri provedbi cilja Pariškog sporazuma pružaju znatne mogućnosti i potencijal za gospodarski rast, nova radna mjesta i tehnološki razvoj te za jačanje europske konkurentnosti, što je potrebno iskoristiti uz istodobno osiguranje pravedne i socijalno uravnotežene tranzicije za sve. Pozvao je Vijeće da pojača rad na dugoročnoj klimatskoj strategiji prije nastavka rasprave na EV u lipnju 2019.

Hrvatska vidi Pariški sporazum kao pokretač niskougljične tranzicije svih segmenata društva, a kod provedbe niskougljične strategije bitnim drži povezivanje svih sektora te ukazuje na potrebu uvažavanja različitosti država članica i regija te rasprave o pitanju financiranja tranzicije.

Vanjski odnosi

Države članice su u raspravi isticale opredijeljenost za nastavak provođenja ambiciozne i uravnotežene trgovinske politike kroz koju se promoviraju EU vrijednosti i standardi. Temelj bi trebala biti Svjetska trgovinska organizacija, a u procesu njezine modernizacije vodeću ulogu treba imati EU. Rastući protekcionizam u svijetu, blokada rada Svjetske trgovinske organizacije koja se nalazi u središtu multilateralnog trgovinskog sustava, nepoštovanje trgovinskih pravila te primjena nepoštenih trgovinskih praksi, identificirani su kao izazovi koji traže učinkovit odgovor EU. Ocjena je da u nadolazećim godinama slijedi sve jača tržišna utakmica s velikim trgovinskim blokovima što će od EU-a zahtijevati jačanje konkurentnosti.

Glavnina rasprave je bila usmjerena na koji način se EU može zaštititi od nepoštenih trgovinskih praksi trećih država, a koje negativno utječu na međunarodne trgovinske tokove. Sve države članice su istaknule važnost osiguranja uvjeta za pravednu tržišnu utakmicu te očuvanja jedinstva EU-a. U tom kontekstu su se neke od sudionica inicijative Kina+16 osvrnule na ovu platformu suradnje s Kinom. Rečeno je da predmetna inicijativa ne ide protiv jedinstva EU-a, naprotiv, cilj je poboljšati ekonomsku poziciju država srednje Europe u odnosu na Kinu s obzirom na veliki potencijal koji ovaj prostor ima za ulaganja, a koja se ne mogu financirati EU sredstvima. Najveća kineska ulaganja idu u četiri najveće države članice pa je postavljeno pitanje njihovog iskustva. Spomenuti su i izazovi u trgovini sa SAD-om te je istaknuto da EU mora pronaći način kako balansirati između dvije velike sile – Kine i SAD-a.

Predsjednik Vlade Plenković spomenuo je sastanak na vrhu formata Kina+16 (17) u Dubrovniku, 11. i 12. travnja, istaknuvši da upravo ovakav forum suradnje omogućava državama članicama redovito održavanje susreta na visokoj razini s Kinom. Podržao je *Komunikaciju EEAS i EK o strateškom pogledu na odnose EU-Kina* te se založio za slanje jedinstvene poruke Kini i pragmatičan pristup suradnji.

U Zaključcima se ponovila potvrda predanosti EU-a suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine pet godina nakon što je Rusija nezakonito pripojila Krim i Sevastopolj te osuđeno kršenje međunarodnog prava, što i dalje predstavlja izravni izazov međunarodnoj sigurnosti. EV je u Zaključcima izrazio i duboko žaljenje zbog gubitka života i uništenja uzrokovanih tropskim ciklonom Idai u Mozambiku, Malaviju i Zimbabveu pozdravivši hitni odgovor EU-a i država članica, uz izraženu spremnost za nastavak pružanja humanitarne pomoći.

Razno

Krajem prošle godine EK i EEAS objavili su „*Akcijski plan za borbu protiv dezinformacija*“ kao koordinirani odgovor EU-a na izazove u ovom području. Akcijski plan se temelji na četiri stupa: jačanje sposobnosti EU institucija, jačanje koordiniranog i zajedničkog odgovora na dezinformacije, aktiviranje privatnog sektora u borbi protiv dezinformacija te podizanje svijesti i jačanje društvene otpornosti. Uspostavljen je Sustav za brzo uzbunjivanje, u kojemu sudjeluju sve države članice.

EV je pozdravio dosadašnji rad na ovom području te pozvao na daljnje jačanje koordiniranih napora u borbi protiv dezinformacija i zaštitu europskih i nacionalnih izbora. Razmjena informacija ocjenjena je ključnom u kontekstu uspostave Sustava za brzo uzbunjivanje pa je upućen poziv privatnim operaterima kao što su *online* platforme i društvene mreže za punu provedbu Kodeksa dobre prakse i osiguranje visokog standarda odgovornosti i transparentnosti. Pozvao je na koordinirane napore u očuvanju demokratskih sustava EU-a i borbi protiv izazova koje nosi dezinformiranje te jačanje otpornosti na hibridne prijetnje.

B. EUROPSKO VIJEĆE čl. 50.

Prije sastanka EV-a u formatu čl. 50. šefovi država i vlada sastali su se u formatu EU–28 kako bi pUK May pojasnila situaciju i razloge traženja produženja datuma povlačenja UK iz EU-a do 30. lipnja. U pismu je izrazila očekivanje da EV odobri dokumente koje je dogovorila u Strasbourgu – *Zajedničku izjavu* koja nadopunjuje Političku deklaraciju o budućim odnosima EU-UK i *Instrument* koji se odnosi na Sporazum o povlačenju (u daljnjem tekstu Sporazum), a koji daju dodatne potvrde i tumačenja Sporazuma u dijelu oko rješenja za granicu između Irske i Sjeverne Irske.

Iskazala je razumijevanje da neće biti promjena Sporazuma, što je bila glavna poruka EU-a u svim razgovorima koji su prethodili zahtjevu za produženje roka te se složila kako je postignuti Sporazum najbolji mogući i nastaviti će se boriti za njega. Naglasila je važnost formalne potvrde dogovora iz Strasbourga jer bi joj moglo pomoći za dobivanje potpore kod novog „smislenog“ glasovanja u Parlamentu. Objasnila je produženje roka do 30. lipnja 2019. radi osiguravanja dovoljnog vremena za provođenje svih procedura za odobrenje Sporazuma i njegovu ratifikaciju. Rekla je da razumije zabrinutost država članica tim rokom s obzirom da dolazi nakon izbora za EP.

Na brojna pitanja šefova država i vlada u vezi alternativnih rješenja za izlaz iz nastale situacije pUK May nije davala jasne odgovore. Potvrdila je da nema garancija za pozitivnu odluku Parlamenta u novom „smislenom“ glasovanju. Oko mogućnosti da UK povuče notifikaciju po članku 50., istu je

odbacila pojasnivši kako bi to dovelo do još većih podjela. U slučaju duljeg produženja roka što bi značilo da UK treba održati izbore za EP, pUK May je bila vrlo oprezna.

Tijekom rasprave šefovi država i vlada iznosili su različita mišljenja u vezi uvjeta za odobrenje produženja roka te je dogovoreno odobrenje produženja roka na temelju čl. 50., ovisno o dva scenarija, a slijedom daljnjeg razvoja situacije u Parlamentu UK. Prvi se odnosi na kratko produženje do 22. svibnja, u slučaju da Sporazum dobije dovoljnu podršku u Parlamentu UK. U drugom scenariju, ako Parlament ne odobri Sporazum, EV pristaje na produženje do 12. travnja i istodobno očekuje da UK naznači daljnje korake. Ako UK do 12. travnja zatraži dulje produženje roka, isto bi podrazumijevalo da mora organizirati izbore za EP, dok bi u suprotnom to bio novi datum povlačenja bez Sporazuma UK iz EU.

Ishod sastanka ostavio je Vladi UK i dalje izbor između povlačenja na uređeni način uz Sporazum i povlačenja bez Sporazuma, ali i duljega produženja roka ili opoziva aktiviranja procedure iz članka 50. UEU-a. Rok od 12. travnja je određen s obzirom da je to krajnji rok za odluku o provođenju izbora za EP. U slučaju da UK ne želi provesti izbore za EP, isključuje se mogućnost bilo kakvoga duljega produživanja roka s obzirom da bi situacija u kojoj je UK članica EU-a i nakon 1. srpnja 2019., bez održanih izbora za EP, mogla uzrokovati blokadu zakonodavnoga rada Europskog parlamenta.

EV je na sastanku usvojio Odluku kojom se formalizira politički dogovor postignut o produljenju razdoblja iz članka 50. UEU. Odluka je u skladu s Ugovorima, donesena uz suglasnost UK, koja je pismom stalnog predstavnika UK pri EU-u izvijestila o svojoj suglasnosti.

Predsjednik Vlade Plenković u raspravi je istaknuo kako neizvjesnost situacije u UK dovodi EU u težak položaj osobito u kontekstu predstojećih izbora za Europski parlament na koje se ta neizvjesnost ne bi smjela odraziti. Založio se za rješenja koja u slučaju duljeg produženja uvode jasnoću, odnosno predviđaju izbore za EP, dok je u slučaju kraćeg produženja podržao predviđeni datum u svibnju i to samo u slučaju prethodnog odobrenja Sporazuma u Parlamentu UK. Pohvalio je dosadašnje jedinstvo EU-a te naglasio kako samo uređeno povlačenje osigurava pravnu sigurnost građanima i poslovnoj zajednici. Unatoč tome, pripreme za povlačenje bez dogovora su u tijeku, na razini EU-a i država članica.

C. IZVANREDNO EUROPSKO VIJEĆE čl. 50

S obzirom da do 29. ožujka nije došlo do realizacije prvog scenarija, odnosno ratifikacije Sporazuma o povlačenju, a time i produženja čl. 50 UEU do 22. svibnja, prema drugom scenariju koji podrazumijeva dulje produženje i održavanje izbora za EP, UK do 12. travnja treba naznačiti daljnje korake. Britanska premijerka May je u pismu poslanom predsjedniku Europskog vijeća Tusku 5. travnja zatražila produženje čl. 50. UEU-a do 30. lipnja 2019. te je izrazila spremnost da UK organizira izbore za EP. Istovremeno, nije isključila mogućnost ratifikacije Sporazuma prije 23. svibnja te navela da UK i dalje ustraje na uređenom izlasku iz EU.

Predsjednik Europskog parlamenta Tajani naglasak je stavio na institucionalna pitanja, odnosno na osiguranje nesmetanog funkcioniranja Europskog parlamenta ukoliko UK bude država članica nakon

europskih izbora. Nakon toga se šefovima država i vlada obratila britanska premijera May koja je govorila o političkoj situaciji u UK i razgovorima koje vodi s oporbom slijedom kojih se razmatra mogućnost dorade Političke deklaracije, a fokus je na četiri područja: pitanje carinskog odnosa s EU, izbjegavanje trgovinskih barijera, jednaka prava za radnike i suradnja na području sigurnosti. Razgovori s laburistima se nastavljaju, a u planu je glasovanje o nizu pitanja i novi pokušaj glasovanja o Sporazumu. Produženje roka iz čl. 50. UEU zatraženo je do 30. lipnja kako bi se mogao dovršiti zakonodavni postupak u cilju ratifikacije Sporazuma.

Dulje produženje roka iz čl. 50. UEU za britansku May je prihvatljivo, pod uvjetom da ono može biti i ranije prekinuto, ako se prije toga ratificira Sporazum. Istaknula je spremnost na konstruktivnost tijekom razdoblja produženja roka iz čl. 50. UEU-a, a to smatra važnim ulogom u buduće odnose UK s EU.

Nakon odlaska pUK May nastavila se rasprava u formatu EU–27 o nacrtu zaključaka EV-a. Predsjednik Europskog vijeća Tusk i predsjednik Europske komisije Juncker pojasnili su kako bi dulje produženje roka – do kraja 2019. ili čak do ožujka 2020. – usmjerilo odgovornost na stranu UK. Mnoge su države članice podržale ovakvo razmišljanje naglasivši da se EV ne smije stalno nalaziti pred situacijom neuređenog povlačenja.

Predsjednik Vlade Plenković podržao je fleksibilno produženje čl. 50. UEU-u, posebno ističući da je važno da se produženje ne odrazi negativno na predstojeće izbore za Europski parlament te na normalno djelovanje EU institucija i donošenje odluka, pri čemu UK mora poštovati načelo „iskrene suradnje“ u razdoblju produženja.

Kompromis je postignut oko datuma 31. listopada 2019., čime se uzima u obzir početak mandata nove Europske komisije koji bi trebao biti 1. studenoga 2019., a time i izbjegava biranje povjerenika iz UK. U Zaključcima je potvrđeno da, ako obje strane ratificiraju Sporazum prije toga datuma, povlačenje nastupa prvoga dana sljedećeg mjeseca. U slučaju da UK i dalje bude članica EU-a u vrijeme održavanja izbora za EP, a Sporazum ne bude ratificiran do 22. svibnja, UK mora organizirati izbore za EP. Ako UK ne ispuni tu obvezu, njezino povlačenje nastupa 1. lipnja 2019. U Zaključcima je ponovo naglašeno da se o Sporazumu ne može pregovarati, a moguće je jedino izmijeniti tekst Političke deklaracije.

D. SASTANAK NA VRHU U SIBIU, RUMUNJSKA

Na Dane Europe održan je sastanak na vrhu u Sibiu s ciljem rasprave o budućnosti Europe i Strateškom programu za razdoblje od 2019. – 2024. koji će šefovi država i vlada usvojiti na EV u lipnju. Naglašene su snažne poruke jedinstva i povjerenja u budućnost EU-a, što je potvrđeno i u usvojenoj deklaraciji. Deklaracija donosi 10 obveza s ciljem izgradnje snažnije EU, a koje naglasak stavljaju na jedinstvo, zajedništvo, građane, očuvanje dosadašnjih postignuća za buduće generacije, vladavinu prava te snažnu globalnu ulogu EU-a. Na sastanku je predsjednik Europskog vijeća Tusk predstavio „okvir“ budućeg Strateškog programa, koji će poslužiti daljnjoj izradi prioriteta za sljedeće razdoblje.

Sastanak je počeo razmjenom mišljenja s predsjednikom Europskog parlamenta Tajanijem. Predsjednik Europske komisije Juncker je govorio o Komunikaciju koju je EK pripremila kao svoj doprinos raspravi te je pozvao šefove država i vlada da prepoznaju postignuća ostvarena zadnjih 5 godina. Rasprava je bila strukturirana u dva dijela: prvi dio odnosio se na globalne, a drugi na unutarnje izazove. U raspravi je ocijenjeno kako se EU nalazi u izazovnim i nepredvidivim vremenima kada mora snažnije braniti svoje interese, vodeći računa o očuvanju svojih postignuća i svojih vrijednosti. Istaknuta je važna globalna uloga EU-a, koju je potrebno ojačati te su izdvojeni multilateralizam, sigurnost, migracije i trgovina kao područja od posebnog interesa. Bilo je riječi o suradnji sa strateškim partnerima, a spomenuto je i proširenje EU-a. Vezano za unutarnje izazove, izdvojene su teme poput vladavine prava, klimatskih promjena, kohezije, migracija, sigurnosti, Schengena, socijalne pravednosti te je naglašena važnost očuvanja i jačanja jedinstvenog tržišta. Prepoznata je nerazdvoljivost vanjskih i unutarnjih izazova, zbog čega je potrebno razviti holistički pristup u njihovu adresiranju.

Predsjednik Vlade Plenković govorio je o tri izazova pred EU u razdoblju pripreme sljedećeg Strateškog programa. Oni se odnose na političke posljedice migracija, a koje se vide u podjelama unutar EU-a oko ovog pitanja, posljedice Brexita, koji je loš i za UK i za EU te na rast populizma koji dolazi kao rezultat digitalnih promjena i njihova utjecaja na rastuću prisutnost dezinformacija i lažnih vijesti. U takvim uvjetima EU treba biti aktivna i snažna, a ne krhka, treba zajedništvo, a ne podjele i razdvajanje te treba biti otvorena, a ne zatvorena sama prema sebi. Govorio je o važnosti odnosa sa SAD, Kinom i Rusijom u globalom upravljanju te naglasak stavio na pitanje demografske revitalizacije, kroz moguću potporu na EU razini, kao komplementarnu mjerama koje se poduzimaju na nacionalnoj razini te istaknuo važnost kohezije i konvergencije za daljnji razvoj EU-a.

Na sastanku je bilo riječi i o institucionalnim pitanjima te metodama rada EV-a. predsjednik Europskog vijeća Tusk je najavio kako namjerava postići dogovor o glavnim imenovanjima za čelna mjesta EU institucija na sastanku EV-a u lipnju. Oko metoda rada EV-a, bilo je prijedloga za organizacijom više sastanaka. Zaključno je dogovoreno da treba unaprijediti komunikaciju s javnosti, kako bi građani bolje prepoznali uspjehe europskog projekta i postignuća njegova dosadašnjeg razvoja.

E. IZVANREDNO EUROPSKO VIJEĆE

Sastanak je održan nakon izbora za Europski parlament, a radi prve ocjene rezultata izbora i dogovora o načelima i postupku izbora čelnika institucija EU. U raspravi je ocijenjeno da će novi Europski parlament biti složeniji, jer su potrebne barem tri političke skupine za većinu. predsjednik Europskog vijeća Tusk podsjetio je na ugovorne ovlasti EV u nominaciji kandidata za predsjednika Europske komisije (kvalificirana većina) te na prethodan dogovor da nema automatizma u nominaciji kandidata za predsjednika Europske komisije. Neke su države u raspravi podržavale sustav vodećih kandidata (*spitzenkandidat*) dok su neke bile kritične. Europski parlament bira predsjednika Europske komisije većinom zastupnika, a to je trenutno 376. S obzirom na potrebu osiguranja dvostruke većine (EV i EP), uslijedit će nekoliko tjedana konzultacija s EP, čelnicima političkih skupina i političkih stranaka.

Proces konzultacija će voditi predsjednik Europskog vijeća Tusk, dok će u ime političkih skupina pregovarati: (i) za pučane – premijer Hrvatske Plenković i premijer Latvije Kariņš; (ii) za socijaldemokrate – premijer Španjolske Sanchez i premijer Portugala Costa te (iii) za liberale – premijer Nizozemske Rutte i premijer Belgije Michel.

Šefovi država i vlada podržali su predloženi pristup i u ovoj fazi nije bilo razgovora o konkretnim imenima čelnih pozicija institucija EU, ali je dogovoreno načelo da se u prijelogu mora postići četiri ravnoteže: i) geografska (Sjever-Jug, Istok-Zapad), ii) demografska (velika-mala zemlja), iii) stranačko-politička te iv) ravnoteža spolova.

A. EUROPSKO VIJEĆE

Teme na dnevnom redu:

- **Sljedeći institucijski ciklus**
- **Višegodišnji financijski okvir**
- **Klimatske promjene**
- **Dezinformiranje**
- **Razno**

Uvodno se obratio predsjednik Europskog parlamenta Tajani te je iskoristio prigodu zahvaliti predsjedniku Europskog vijeća Tusku i šefovima država i vlada na suradnji. U ulozi predsjedništva govorio je predsjednik Rumunjske i naglasio napore rumunjskog predsjedništva u izradi revidirane Pregovaračke kutije Višegodišnjeg financijskog okvira, za koju je rekao da nudi pojednostavljene alternativne opcije gdje je god to moguće i veću fleksibilnost. Govorio je o djelovanju predsjedništva na postizanju ciljeva jačanja jedinstvenog tržišta, s naglaskom na digitalizaciji, a što je važan ulog u europsku konkurentnost. Naglasio je ključnu ulogu inovacija te rastući značaj umjetne inteligencije za razvoj europske industrijske baze. Osvrnuo se na proces uspostave Europske agencije za rad, uz čestitke Slovačkoj na izboru za njezino sjedište. Posebno je naglasio rad predsjedništva na kibernetičkoj sigurnosti te direktivi o povratku.

Sljedeći institucijski ciklus

Pod ovom točkom dnevnog reda održana je rasprava o Strateškom programu za razdoblje od 2019. – 2024., koji je EV usvojio. Strateški program će pružiti okvir i smjer djelovanja europskim institucijama u sljedećem institucijskom ciklusu, a prioriteti su grupirani u četiri bloka tema: (i) zaštita građana i sloboda; (ii) razvoj jake i dinamične gospodarske osnove; (iii) izgradnja klimatski neutralne, zelene, pravedne i socijalne Europe i (iv) promicanje europskih interesa i vrijednosti u svijetu. U raspravi je **predsjednik Vlade Plenković** ponovo naglasio važnost reference na demografske izazove koja je uvrštena u Strateški program na prijedlog Hrvatske.

Oko imenovanja na vodeće pozicije u institucijama EU-a nakon izbora za EP, nije postignut dogovor te je izvanredan sastanak EV-a dogovoren za 30. lipnja 2019.

Višegodišnji financijski okvir

Rasprava o sljedećem Višegodišnjem financijskom okviru održana je nakon predstavljanja revidirane Pregovaračke kutije od strane rumunjskog predsjedništva. Oko sadržaja Pregovaračke kutije još uvijek postoje različita stajališta država članica te je razvidno da će za dogovor trebati još vremena. Države neto uplatiteljice uglavnom su stajališta da rumunjski prijedlog ima zaokret prema stajalištima

država neto korisnica proračuna, a države kohezije i dalje u njemu ne vide zadovoljavajuću razinu prihvatljivosti. Ovoga puta najviše je bilo riječi o dinamici daljnjih pregovora i vremenskom okviru za postizanje dogovora. Dogovoreno je da novu raspravu o Višegodišnjem financijskom okviru EV održi na sastanku u listopadu, a s ciljem postizanja dogovora do kraja godine.

Predsjednik Vlade Plenković ponovio je hrvatski stva u pregovorima te se založio za ubrzanje pregovora kako bi se osigurao pravovremeni dogovor i osiguralo neometano korištenje financija i provedba svih EU programa.

Klimatske promjene

Cilj je bio utvrditi pristup EU-a pred UN-ov sastanak na vrhu o klimatskim promjenama, koji se održava u New Yorku 23. rujna 2019., a u svrhu osiguravanja zamaha u aktivnostima za dosizanje ciljeva Pariškog sporazuma. Šefovi država i vlada pozvali su na daljnji rad na uvjetima potrebnim za podršku prijelazu na klimatsku neutralnost i na pravovremeno podnošenje EU-ove dugoročne nisko-ugljične strategije koja treba biti usvojena do 2020.

Duga rasprava vodila se o rokovima za postizanje tih ciljeva na razini EU-a. Neke su se države članice zalagale za podizanje ambicija i dostizanje klimatske neutralnosti na razini EU-a do 2050. te da EU mora poslati jasne poruke o pojačanim ambicijama na predstojećem UN-ovom summitu, s tim povezano one vide i potrebu da budući Višegodišnji financijski okvir odražava takav ambiciozan cilj, odnosno da najmanje 25% proračuna EU-a treba biti usmjereno na borbu protiv klimatskih promjena. Druga skupina država članica zalagala se za zadržavanje ambicija na razini onih zacrtanih u Pariškom sporazumu, ističući potrebu uzimanja u obzir nacionalnih specifičnosti i podjele financijskog tereta.

U raspravi je **predsjednik Vlade Plenković** pozvao na zadržavanje jedinstva EU-a oko ovog pitanja i pronalazak kompromisa između ambicije i podjele financijskog tereta. U konačnici je u Zaključcima pronađen kompromis na toj liniji, istaknuta je tranzicija prema klimatski neutralnoj EU u skladu s Pariškim sporazumom, dok je u fusnotu ušla referenca da za veliku većinu država članica klimatska neutralnost treba biti postignuta do 2050.

Prepoznajući važnost financija za ostvarenje klimatskih ambicija, istaknutp je da su države članice i dalje predane povećanju mobilizacije međunarodnih financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena iz raznih privatnih i javnih izvora te radu na pravodobnom, dobro vođenom i uspješnom postupku nadopune Zelenog klimatskog fonda.

Dezinformiranje

Zaključci EV-a o ovoj temi bili su usvojeni bez rasprave. Slijedom Izvješća predsjedništva i doprinosa EK, EV pozvalo je na napore u podizanju svijesti i jačanje podizanja otpornosti EU-a naspram širenja dezinformacija. Istaknuto je da EU mora osigurati koordinirani odgovor na hibridne i kibernetičke prijetnje te pojačati suradnju s drugim međunarodnim akterima. EV je pozdravio donošenje novog okvira za ciljne mjere ograničavanja i rad na koordiniranom pripisivanju odgovornosti. Pozvao je institucije da zajedno s državama članicama rade na mjerama kako bi se pojačala otpornost i poboljšala sigurnost EU-a u pogledu kibernetičkih i hibridnih prijetnji koje dolaze izvan EU-a i kako

bi se informacijske i komunikacijske mreže EU-a te postupke donošenja odluka bolje zaštitilo od svakog oblika zlonamjernih aktivnosti.

Vanjski odnosi

Bilo je riječi o Ukrajini, a Francuska i Njemačka dali su pregled situacije u kontekstu Normandijskog formata te informirali da je situacija nepromijenjena. Promjene nema niti oko uhićenih ukrajinskih mornara. EV je pozvao Rusiju da pusti na slobodu zatočene mornare, vrati zaplijenjene brodove i osigura slobodan prolaz svim brodovima kroz Kerčka vrata u skladu s međunarodnim pravom. Izrazio je veliku zabrinutost zbog ruskog predsjedničkog dekreta kojim se omogućuje pojednostavnjenje izdavanja putovnica na određenim područjima Donjecka i Luganska, što je u suprotnosti sa sporazumima iz Minska. Pozvao je na hitno ponovno pokretanje pregovora s ciljem provedbe sporazuma iz Minska te u kontekstu pete obljetnice rušenja zrakoplova MH17 istaknuo potporu svim naporima za utvrđivanje istine i odgovornosti za taj događaj.

EV se kratko referirao na situaciji u Moldovi, pozdravljajući miran prijenos vlasti i pozivajući EK i visoku predstavnicu da osmisle mjere u cilju potpore toj državi; na strateško partnerstvo EU – Afrika, kojem EU ostaje predana; te na odnose EU – Maroko, pred sastanak Vijeća za pridruživanje.

Rasprave se vodila oko aktivnosti Turske u istočnom Sredozemlju i Egejskome moru te je EV ponovno osudio nezakonite aktivnosti Turske. Izrazio je ozbiljnu zabrinutost zbog nezakonitih operacija bušenja koje Turska trenutačno provodi kao i žaljenje što Turska još nije odgovorila na opetovane zahtjeve EU-a da prestane s takvim operacijama. Istaknuo je negativan učinak koji takva nezakonita djelovanja imaju na odnose EU-a i Turske i pozvalo Tursku da pokaže suzdržanost, poštuje suverena prava Cipra te da se suzdrži od svih takvih aktivnosti. Potvrdio je poziv EK i Europskoj službi za vanjsko djelovanje da bez odgode podnesu opcije za odgovarajuće mjere, uključujući ciljane mjere. Obvezao se da će i dalje pomno pratiti razvoj događaja te da je spremno reagirati na odgovarajući način i u potpunoj solidarnosti s Ciprom.

Razno

Pod ovom točkom EV je podržao horizontalno izvješće o preporukama pojedinim državama članicama u kontekstu europskog semestra. EK je u Izvješću prepoznala napredak Republike Hrvatske u provođenju strukturnih reformi, a slijedom odluke o izlasku iz procedure prekomjernih makroekonomskih neravnoteža bilježimo odlične rezultate i na fiskalnom planu.

EV je potvrdio zaključke Vijeća za opće poslove o proširenju i procesu stabilizacije i pridruživanja od 18. lipnja te tom prilikom održao kraću raspravu. Nekoliko država članica je govorilo u prilog otvaranju pristupnih pregovora sa Sjevernom Makedonijom, zalažući se da se na taj način nagradi nakon postizanja dogovora o imenu države. Pozvali su na donošenje pozitivne odluke u listopadu.

Predsjednik Vlade Plenković iskazao žaljenje što odluka o otvaranju pristupnih pregovora s Makedonijom nije donesena u lipnju, jer promjena imena države nije lagana i zaslužuje pozitivan odgovor. Ukoliko EU pokaže oklijevanje, drugi akteri u regiji neće. Najavio je sastanak na vrhu o državama jugoistočne Europe za vrijeme hrvatskog predsjedanja Vijećem EU-a.

B. EUROPSKO VIJEĆE čl. 50.

Ujedinjena Kraljevina dostavila je prijedlog izmjena Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj, u dijelu koji se odnosi na zaštitni mehanizam (*backstop*) 2. listopada 2019. Taj je prijedlog sadržavao određene pomake u odnosu na ranije stavove UK, ali je i dalje bio opterećen nizom teško prihvatljivih elemenata za EU, poput postojanja dvaju carinskih teritorija na irskom otoku, potrebe da sporazum odobre institucije Sjeverne Irske prije njegova stupanja na snagu te nedostatka operativnosti postupanja i procedura.

U nastavku pregovora glavni pregovarač EU Barnier držao se ranije dogovorenih stavova kojima je definirano stajalište Europske unije, a to su: (i) izbjegavanje tvrde granice između Irske i Sjeverne Irske, (ii) očuvanje gospodarstva na cijelom irskom otoku i suradnje Sjever – Jug te (iii) zaštita integriteta jedinstvenog tržišta EU-a.

Pomak je ostvaren tek nakon sastanka britanskog premijera Johnsona i irskog premijera Varadkara 10. listopada, nakon čega su pregovarači riješili preostala otvorena pitanja te postigli dogovor o izmijenjenom tekstu Protokola uz Sporazum o povlačenju UK.

Prema konačnom dogovoru, Sjeverna Irska ostaje dio britanskog carinskog teritorija, ali se obvezuje primjenjivati određena carinska pravila EU-a. UK će primjenjivati svoje carinske tarife na robu koja iz trećih država ide u Sjevernu Irsku, ako ta roba ne nastavlja put u EU. U suprotnom, primjenjivat će se carinska pravila Europske unije, ali uz određene iznimke za robu u osobnoj prtljazi i za robu koja je namijenjena konačnoj potrošnji u Sjevernoj Irskoj. S obzirom na to da ne može biti carinske kontrole na granici, dogovoreno je da se carinske kontrole obavljaju na Irskom moru. Sjevernoirskim institucijama je dana mogućnost da na kraju inicijalnog razdoblja (4 godine od kraja prijelaznog razdoblja) odluče žele li da se dogovoreni aranžman nastavi. U slučaju potvrdnog odgovora, trajanje aranžmana se produžuje na još 4 godine (ako je odluka odnesena većinom glasova u Skupštini Sjeverne Irske), odnosno na još 8 godina (ako je odluka donesena jednoglasno ili kvalificiranom većinom).

U Političkoj deklaraciji o budućim odnosima zadržana je referenca na načelo jednakih mogućnosti, čemu se UK inicijalno bila protivila. Budući odnosi trebali bi se temeljiti na ambicioznom i širokom partnerstvu, zasnovanom na sporazumu o slobodnoj trgovini između Europske unije i Ujedinjenje Kraljevine.

Rasprava na Europskom vijeću održala se u dva dijela. Prvo se britanski premijer Johnson obratio čelnicima EU, a zatim se sastanak nastavio u formatu EU–27.

Pitanja upućena britanskom premijeru Johnsonu bila su usmjerena na njegovu procjenu situacije u britanskom parlamentu, zakonski okvir (tzv. Bennov zakon) te moguće novo produljenje rokova za izlazak UK iz EU, o čemu u tome trenutku nije želio nagađati. Podržao je dogovor postignut s Europskom unijom ocijenivši da je on u zajedničkom interesu i omogućava očuvanje mira na irskome otoku, kao i očuvanje integriteta jedinstvenog tržišta EU. Irski premijer Varadkar govorio je u prilog novom aranžmanu.

Predsjednik Vlade Plenković, kao i drugi čelnici država članica, izrazio je zadovoljstvo dogovorom koji je omogućio zaštitu jedinstvenog tržišta EU-a i kojim se pronašlo rješenje za izbjegavanje tvrde granice između Irske i Sjeverne Irske, što je istovremeno prihvatljivo i Irskoj i UK te je važno za mir i sigurnost otoka.

U drugom dijelu sastanka govorilo se o neizvjesnosti novonastale situacije i nepredvidljivom glasovanju u britanskom parlamentu dan kasnije (subota, 19. listopada). To se pokazalo opravdanim s obzirom na to da rasprava u Londonu nije bila konkluzivna: usvojen je amandman zastupnika Letwina, posljedica kojeg je obaveza britanske Vlade da zatraži novo produljenje roka po čl. 50., a kako bi se osiguralo pravovremeno usvajanje provedbenog zakonodavstva i izbjegao svaki rizik povlačenja bez dogovora. Dana 19. listopada, premijer Johnson uputio je predsjedniku Europskog vijeća Tusku dva pisma: prvo nepotpisano kojim traži novu odgodu (do 31. siječnja 2020.); i drugo kojim obrazlaže zašto, po njegovom mišljenju, produljenje roka nije potrebno i najavljuje da će UK nastojati napustiti EU 31. listopada 2019.

U utorak, 22. listopada, britanski je parlament prvi put dao podršku Zakonu o povlačenju, ali je odbio vrlo kratku dinamiku rasprave i usvajanja koju je predložio britanski premijer Johnson inzistirajući na duljem vremenu potrebnom za temeljitu analizu. Parlamentarna podrška Zakonu o povlačenju znatno je povećala mogućnost uređenog izlaska UK iz EU pa su države članice pisanom procedurom 29. listopada odlučile da se članstvo UK produlji najdulje do 31. siječnja 2020. kako bi se navedeni koraci mogli zakonodavno provesti. Odlukom Europskog vijeća Sporazum o povlačenju stupit će na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi okončanje postupka ratifikacije na obje strane, a koja mora završiti najkasnije do 31. siječnja 2020.

C. SASTANAK NA VRHU DRŽAVA EUROPODRUČJA

Cilj je bio izvijestiti čelnike o postignutom napretku u pogledu ispunjavanja glavnih zaključaka Izjave sa sastanka iz prosinca 2018. te dobiti smjernice za nastavak daljnjeg rada s ciljem da se konačni dogovor oko paketa reformi za produblјivanje Ekonomske i monetarne unije (EMU) postigne do kraja 2019.

Predsjedavajući Euroskupine Centeno izvijestio je, referirajući se na pismo koje je nakon održanog sastanka Euroskupine u uključivom formatu od 13. lipnja 2019. dostavio predsjedniku Europskog vijeća Tusku, da je na razini ministara financija postignut značajan napredak u pogledu: 1. proračunskog instrumenta za konvergenciju i konkurentnost (BICC), 2. revizije Ugovora o Europskom stabilizacijskom mehanizmu (ESM) te 3. jačanja bankovne unije.

U pogledu proračunskog instrumenta za konvergenciju i konkurentnost za države članice europodručja i ERM II države članice na dobrovoljnoj osnovi, Centeno je izvijestio kako je dogovor postignut oko glavnih elemenata navedenog instrumenta, dok će daljnji rad Euroskupine po pitanju financiranja biti nastavljen sukladno smjernicama. Pitanje financiranja proračunskog instrumenta za konvergenciju i konkurentnost, prema smjernicama čelnika, treba tretirati kao prioritetno budući da

je potrebno definirati veličinu navedenog instrumenta u okviru postojećih pregovora za Višegodišnji financijski okvir 2021-2027.

Vezano uz reviziju Ugovora o Europskom stabilizacijskom mehanizmu, Centeno je izvijestio kako je postignut dogovor oko provedbe zaključaka Sastanka na vrhu država europodručja iz prosinca 2018. vezano uz zajedničku zaštitnu mjeru za sanaciju banaka, instrumente za prevenciju krize, suradnju ESM-a i EK te pitanja koja se odnose na održivost duga te institucionalna pitanja. Nakon postignutog dogovora o navedenim pitanjima, rad će se nastaviti na određenim odredbama Ugovora kako bi one bile dodatno pojašnjene s ciljem da se cjelokupni dogovor usvoji kao paket u prosincu 2019.

Brexit

Na kraju je u formatu EU–27 održan kratki sastanak na temu povlačenja UK iz EU-a, na kojemu su predsjednik Europskog vijeća Tusk i predsjednik Europske komisije Juncker izvijestili o trenutnom stanju tog procesa, bez otvaranja rasprave. Utvrdili su da nije bilo napretka od izvanrednog sastanka EV u travnju. Na sastanku je dogovoren daljnji pristup, a koji je prenesen i medijima: EU će nastaviti suradnju s novim premijerom UK; EU želi izbjeći povlačenje bez dogovora i uspostaviti što prisnije moguće buduće odnose s UK; EU je otvorena za razgovore o Deklaraciji o budućim odnosima, ali Sporazum o povlačenju nije otvoren za nove pregovore. Istaknute su i planirane mjere za slučaj povlačenja bez dogovora/sporazuma, a nakon što je EK objavila Komunikaciju o stanju priprema za takav scenarij. Zaključeno je da će EU biti spremna za svaki scenarij povlačenja, dok preferirani ostaje onaj uz Sporazum o povlačenju.

D. IZVANREDNO EUROPSKO VIJEĆE

Sastanak je sazvan slijedom Zaključka redovnog sastanka EV održanog u lipnju 2019. Nakon konzultacija s EP, čelnicima političkih skupina i političkih stranaka, donesena je odluka kojom se belgijski premijer Charles Michel izabrao za novog predsjednika Europskog vijeća i predložila njemačka ministrica obrane Ursula von der Leyen kao kandidatkinja za predsjednicu Europske komisije, španjolski ministar vanjskih poslova Josep Borell Fontelles kao kandidat za Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, a izvršna direktorica Međunarodnog monetarnog fonda Christine Lagarde kao kandidatkinja za predsjednicu Europske središnje banke.

A. EUROPSKO VIJEĆE

Teme na dnevnom redu:

- **Razmjena mišljenja s predsjednikom Europskog parlamenta**
- **Višegodišnji financijski okvir 2021. – 2027.**
- **Sljedeći institucijski ciklus**
- **Klimatske promjene**
- **Razno** – proširenje, Turska

Sastanak je otvoren obraćanjem novog predsjednika Europskog parlamenta Davida Sassolija koji se osvrnuo na visoki odaziv birača na svibanjskim izborima za Europski parlament kao iskaz potpore građana europskom projektu. Izrazio je želju Europskog parlamenta za većim uključivanjem u oblikovanje odluka na europskoj razini, u konstruktivnoj suradnji s Europskog vijeća i Europske komisije. Glavne poruke čelnicima država članica bile su usmjerene na važnost žurnog djelovanja na području klimatskih promjena, na reforme sustava azila, a predstavljeni su i pogledi Europskog parlamenta na predstojeće međuinstitucijske pregovore o Višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021.–2027. Predsjednik Europskog parlamenta snažno je podržao otvaranje pregovora o pristupanju EU sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom te naglasio da je to u interesu vjerodostojnosti, sigurnosti i jače globalne uloge EU u svijetu. Pozivajući na prekid vojne intervencije Turske na sjeveroistoku Sirije, prenio je očekivanje Europskog parlamenta za jedinstvenim i čvrstim odgovorom Europskog vijeća. Pozdravio je postignuti dogovor o izmjenama Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz EU-a, na koji Europski parlament mora dati svoju suglasnost. Predsjednik Europskog parlamenta je izrazio nadu u brzo okončanje procesa imenovanja preostalih kandidata za članove nove Europske komisije, kako bi postupak saslušanja i glasovanja o sastavu nove Europske komisije bio pravovremeno dovršen.

Višegodišnji financijski okvir

Raspravu o VFO-u otvorio je predsjednik finske Vlade Rinne te pojasnio sadržaj finskog prijedloga ranije predstavljenog na Vijeću za opće poslove, kojim finsko predsjedništvo pokušava naći najbolju ravnotežu između različitih i udaljenih stajališta država članica u Vijeću i pružiti polazište za daljnje razgovore i dogovore. Njihov je prijedlog rezultat bilateralnih razgovora koje je finsko predsjedništvo vodilo sa svim državama članicama, a obuhvaća tri tematska bloka: (i) ukupna visina proračuna, (ii) volumeni glavnih politika i (iii) uvjetovanost. Cilj finskog predsjedništva je pronaći pristup koji pomiruje potrebe financiranja „tradicionalnih“ politika i novih izazova. Istaknuta je i važnost prihodovne strane, odnosno vlastitih sredstava, što je posebno važno u kontekstu izlaska UK iz EU. Snažan naglasak stavljen je na potrebe financiranja suočavanja s klimatskim promjenama, posebno

na inicijativu za energetska tranziciju te na odgovarajuće financiranje izazova koji proizlaze iz migracija (uključujući njihove unutarnje i vanjske aspekte).

Rasprava o elementima finskog prijedloga pokazala je da on ne uživa široku potporu država članica. Oko ukupnog iznosa, države članice podijelile su se na one koje se zalažu za manju ukupnu visinu (1%) i one koje traže veću visinu od finskog prijedloga, barem na razini inicijalnog prijedloga Europske komisije (1,114%).

Države članice u skupini Prijatelja kohezije usprotivile su se rezovima u kohezijskoj i Zajedničkoj poljoprivrednoj politici te su se mnoge pozvale na Zajedničku deklaraciju iz Bratislave u kojoj su sadržani njihovi zajednički stavovi. Države neto uplatiteljice zalagale su se za manju ukupnu razinu proračuna te naglasak stavljale na potrebu odgovarajućeg financiranja novih izazova.

Čelnici su se u raspravi osvrnuli i na potrebu novog pristupa prihodovnoj strani, odnosno vlastitim sredstvima, kao i na pitanje ukidanja rabata (korekcija). Odlučili su pozvati finsko predsjedništvo da prije sastanka Europskog vijeća u prosincu predstavi revidirani pregovarački okvir s konkretnim brojčanim iznosima.

Predsjednik Vlade Plenković u svojoj je intervenciji istaknuo potrebu usklađivanja stajališta država članica, kako bi se na vrijeme postigao dogovor. Glede ukupne visine načelno je podržao inicijalni prijedlog Europske komisije te se založio za postizanje ravnoteže između „tradicionalnih“ politika i financiranja novih izazova. Podržao je odgovarajuće investicije u klimatsku tranziciju te se založio i za potporu provedbi demografske revitalizacije. Iskazao je otvorenost prema prijedlogu novih vlastitih sredstava, posebno u vidu poreza na financijske transakcije, a i načelnu otvorenost prema raspravi o porezu na nereciklirani plastični otpad u kontekstu sveobuhvatnih daljnjih pregovora, ukoliko bi to bilo dijelom konačnog kompromisa.

Klimatske promjene

Europsko vijeće je pozdravilo ishod ovogodišnjeg rujanskog Sastanka na vrhu UN-a o djelovanju na području klime, kroz koji je potvrđena odlučnost ambicioznog i solidarnog djelovanja. Zaključeno je da klimatske promjene predstavljaju egzistencijalnu prijetnju čovječanstvu, zbog čega je potrebno konkretno i intenzivno djelovanje. EU pritom ima vodeću ulogu u socijalno poštenoj i pravednoj zelenoj tranziciji u okviru provedbe Pariškog sporazuma. Također, istaknuta je povezanost klime, oceana i mora.

Europsko vijeće će na sastanku u prosincu dovršiti svoje smjernice o dugoročnoj strategiji glede klimatskih promjena, radi usvajanja te strategije i njezinog podnošenja početkom 2020. UN-ovoj Okvirnoj konvenciji o klimatskim promjenama.

Sljedeći institucijski ciklus

Čelnici su raspravljali o provedbi Strateškog programa i prioriteta Europske unije za razdoblje 2019.–2024. Razmijenili su mišljenja s novoizabranom predsjednicom EK Ursulom von der Leyen o doprinosu EK u provedbi Strateškog programa. Novoizabrana predsjednica EK predstavila je političke

prioritete nove Komisije, s fokusom na šest glavnih područja: razvitak, istraživanja i inovacije; klima; digitalizacija; migracije; socijalna i konkurentna Europa; te jaka Europu u svijetu. Ukazala je na široku podudarnost tih prioriteta sa Strateškim programom Europskog vijeća iz lipnja stavljajući poseban naglasak na digitalizaciju i Zeleni plan za Europu, koje vidi odlučujućim za snagu EU u sljedećem desetljeću.

Finski premijer Rinne izvijestio je o koracima koji su do sada poduzeti u provedbi Strateškog programa, s naglaskom na četiri područja na koja je usredotočeno finsko predsjedništvo (vladavina prava, hibridne prijetnje, održivi razvitak, klima). Rasprava je pozdravljena kao početak dijaloga koji će osigurati da prioriteti Strateškog programa budu ugrađeni u radni program nove Europske komisije.

To je naglasio i **predsjednik Vlade Plenković**, ističući važnost usmjeravanja na politike koje doprinose jedinstvu i solidarnosti, koheziji, ujednačenom rastu i konvergenciji koju treba integrirati u sve politike Europske unije, zbog čega je bitno govoriti o demografskoj revitalizaciji, koja je prepoznata i u predloženoj strukturi nove Europske komisije.

Više je čelnika naglasilo važnost rastuće konvergencije te socijalne i teritorijalne kohezije. Potvrđena je važnost produbljivanja i funkcionalnosti unutrašnjeg tržišta, uključujući digitalno tržište, ali i važnost unutarnje i vanjske sigurnosti, uključujući upravljanje migracijama. To je povezano s jačanjem suradnje s državama izvorištem migracija te s pitanjem nastavka pomoći za izbjeglice u Turskoj, gdje Europska komisija prepoznaje funkcionalnost postojećeg modela. U svjetlu ambicioznog pristupa Europske komisije klimatskim promjenama, čelnici su se osvrnuli na njezine ekonomske, društvene i financijske implikacije, što je povezano i s raspravama o novom Višegodišnjem financijskom okviru.

Europsko vijeće usvojilo je odluku o imenovanju Christine Lagarde predsjednicom Europske središnje banke.

Razno

Proširenje

Rasprava je održana nakon preporuke Europske komisije za otvaranje pregovora o pristupanju sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom te nakon ministarske rasprave na sastanku Vijeća za opće poslove (15. listopada), na kojemu ministri nisu uspjeli o tome donijeti odluku. U dugoj raspravi predsjednik Europskog vijeća Tusk podsjetio je na svoj stav u prilog otvaranja pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom. predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker se u potpunosti složio, podsjetivši da je EU preuzela određene obveze, posebno kad je riječ o Sjevernoj Makedoniji, koja je postigla veliki napredak. Kazao je da je napredak vidljiv i kod Albanije.

Većina država članica bila je spremna odobriti otvaranje pregovora s obje države. Istaknut je niz argumenata tome u prilog: geostrateški razlozi, ranije dana obećanja, pitanje sigurnosti i stabilnosti na području zapadnog Balkana, političke posljedice neizbježnog razočarenja u slučaju negativne odluke u obje države te mogući utjecaj drugih dionika, poput Rusije, Kine, Turske ili Saudijske

Arabije. Čelnici država članica koje su pristupile EU u posljednjim krugovima proširenja prisjetili su se vlastitog procesa pristupanja te isticali u kojoj su mjeri otvaranje pregovora i sami pregovori o pristupanju bili za njih važni. Međutim, nekoliko država članica nije htjelo dati suglasnost na otvaranje pristupnih pregovora: neke nisu mogle pristati na otvaranje pregovora s Albanijom, a drugima nije bilo prihvatljivo razdvajanje dviju država. Jedna je država članica imala negativan stav načelne prirode, zbog potrebe postizanja dodatnog napretka u provedbi reformi u obje države, ali i potrebe reforme procesa proširenja, a što je bitno za unutarnje funkcioniranje EU-a.

Predsjednik Vlade Plenković argumentirano se založio za otvaranje pregovora i sa Sjevernom Makedonijom i s Albanijom, nastavno na ocjenu EK da su obje ispunile zadane kriterije. Naglasio je višestruke pozitivne učinke takve odluke na reformske procese u obje države, na njihovu političku stabilnost i ukupno raspoloženje njihovih građana te upozorio na negativne političke posljedice i reakcije koje će uslijediti i u regiji i u EU, ako se ne donesu pozitivne odluke. Upozorio je na potrebu vjerodostojne politike proširenja EU, otklonivši argumente o potrebi postavljanja dodatnih uvjeta (objema državama) za otvaranje pregovora ili uvjetovanja tih odluka s reformama EU i/ili metodologije procesa proširenja.

Zbog nepostojanja konsenzusa u vezi otvaranja pregovora s dvije države, Europsko vijeće je na kraju zaključilo da će se pitanju proširenja ponovno vratiti prije sastanka na vrhu EU-a i država zapadnog Balkana u svibnju 2020., u Zagrebu, za vrijeme hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

Turska

Čelnici su potvrdili zaključke Vijeća za vanjske poslove od 14. listopada 2019. o turskim nezakonitim aktivnostima u isključivom gospodarskom pojasu Cipra i potvrdili solidarnost s Ciprom. Tijekom rasprave primljena je na znanje objava Turske da će zaustaviti vojne operacije na sjeveroistoku Sirije. Istovremeno, šira rasprava pokazala je da postoji osjetljivost za zadržavanje ukupne ravnoteže u odnosima EU s Turskom imajući na umu da je riječ o ključnom strateškom parteru na nizu područja, uključujući upravljanje migracijama i nastavka pomoći za sirijske izbjeglice u Turskoj.

MH17

Čelnici su u Zaključcima izrazili punu podršku naporima za ustanovljavanje istine, pravde i odgovornosti za žrtve nakon rušenja aviona MH17 i pozvali sve države na punu suradnju u istrazi koja je u tijeku, slijedom rezolucije 2166 Vijeća sigurnosti UN-a.

A. EUROPSKO VIJEĆE

Teme na dnevnom redu:

- **Klimatske promjene**
- **Višegodišnji financijski okvir 2021. – 2027.**
- **Razno** – Konferencija o budućnosti Europe; partnerstvo EU – Afrika; Svjetska trgovinska organizacija (WTO); Turska; Albanija.

Sastanak je otvoren obraćanjem predsjednika Europskog parlamenta Davida Sassolija. Govorio je o četiriju tema, počevši s **novim institucijskim ciklusom** koji je započeo inauguracijom nove Europska komisije (koju je potvrdio Europski parlament većinom glasova, na svojoj sjednici 27. studenog 2019.). Istaknuo je ulogu Europskog parlamenta u organiziranju saslušanja povjerenika, što je pokazalo njegov utjecaj na političko oblikovanje Unije i potvrdilo puno korištenje ovlasti Europskog parlamenta. Pozdravio je otvorenost nove predsjednice EK prema prijedlozima Europskog parlamenta u tom procesu te ocijenio da je odnos između Europske komisije i Europskog parlamenta ojačao demokratski legitimitet novog Kolegija povjerenika i proširio prostor za otvoren razgovor između dvije institucije. Poručio je da je sada na novim institucijama da odgovore na očekivanja građana te da Europski parlament uskoro očekuje zakonodavne prijedloge nove EK.

Druga tema o kojoj je govorio bila je o klimatskim promjenama. Zahvalio je EK na objavi Zelenog sporazuma i podsjetio da je Europski parlament proglasio „klimatsku uzbunu“ te pozvao na poduzimanje žurnih praktičnih mjera odgovora. Pozvao je EV da usvoji ciljeve o postizanju klimatske neutralnosti do 2050., a što bi nakon političkog dogovora trebalo što prije pretočiti u zakonodavni akt, odnosno Klimatski zakon. Istaknuo je da je potrebna strategija koja će osigurati da tranzicija prema takvim ciljevima bude osigurana na način da koristi regijama i zajednicama u državama članicama te je pozdravio prijedlog EK za uspostavom mehanizama odgovarajućeg financiranja tranzicije.

Treće, govorio je o **Višegodišnjem financijskom okviru (VFO)**, za koji Europski parlament drži da treba biti u skladu s očekivanjima građana EU. Zalaže se za postizanje što skorijeg dogovora o VFO-u kako bi se izbjeglo kašnjenje u provedbi programa koji se na njemu temelje. Stajalište cijelog Europskog parlamenta jest te da finski prijedlog ne odgovara očekivanjima ni jedne političke skupine u Europskom parlamentu. Posebno je bio kritičan prema rezovima u programima za povezivanja Europe (*Connecting Europe Facility* – ECF), Europskom socijalnom fondu (*European Social Fund* – ESF), Fondu za integrirano upravljanje granicama (*Integrated Border Management Fund* – IBMF) te Europskom obrambenom fondu. Takva ograničenja mogu ugroziti i globalnu ulogu EU-a. Za Europski parlament je važna kohezija, želi zadržavanje tradicionalnih politika na sadašnjoj razini, ali i osiguranje dovoljnih sredstava za financiranje novih izazova. Europski parlament je spreman pregovarati u duhu konstruktivnog dijaloga i na istoj razini s drugim europskim institucijama. Iako

traju pregovori o sektorskim propisima taj je proces povezan s ukupnim paketom te je nezadovoljan što nisu uzeti u obzir prerogativi i stavovi Europskog parlamenta. Iskazao je uvjerenje da će predsjednik Europskog vijeća i hrvatsko predsjedništvo postići politički dogovor.

Četvrta tema o kojoj je govorio bila je **Konferencija o budućnosti Europe**, koja će biti prioritet Europskog parlamenta u ovom mandatu. Europski parlament već radi na definiranju pristupa ovoj Konferenciji te vjeruje da sve tri institucije – Europski parlament, Europska komisija i Vijeće – moraju sudjelovati na jednakim osnovama u njezinu radu. Proces mora biti konstruktivan te vođen u duhu konsenzusa, a dogovor dovesti po zajedničke vizije Unije i poboljšanja rezultata njezina djelovanja na dobrobit svih građana Unije. Posebno je istaknuo veliku nadu u hrvatsko predsjedništvo koji će imati važnu ulogu u uspostavi i vođenju Konferencije.

Na kraju svog govora predsjednik Europskog parlamenta Sassoli zaželio je Hrvatskoj uspješno predsjedanje Vijećem Europske unije. **Predsjednik Vlade Plenković** informirao je o posjetu predsjednika Europskog parlamenta Sassolija i sastanku Konferencije predsjednika Europskog parlamenta Zagrebu i zahvalio na održanoj raspravi.

Klimatske promjene

Na početku rasprave o ovoj temi predsjednica Europske komisije von der Leyen predstavila je Komunikaciju o Europskom zelenom planu (*European Green Deal*), koja je objavljena dan uoči sastanka Europskog vijeća.

Europski zeleni plan predstavlja odgovor Europske unije na klimatske promjene i potrebu žurnog djelovanja na tom području. Cilj je preobrazba u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova, kao i očuvanje prirodnih resursa EU-a te zaštita zdravlja i dobrobit građana. Tim planom EU se učvršćuje kao globalni predvodnik u borbi s klimatskim promjenama.

Komunikacija EK o Europskom zelenom planu predstavlja početni okvir ključnih europskih politika i mjera, uz poziv svima da se nose s ovom zadaćom koja je ujedno i prilika za novu europsku strategiju rasta. Europska komisija svjesna je da su pojedine regije i sektori učinili značajan napredak u ostvarenju klimatske neutralnosti, dok drugi zaostaju te je potrebno predvidjeti mjere za provedbu pravedne tranzicije. Prilagođena potpora regijama i sektorima koji su najviše pogođeni osigurat će se iz budućeg Mehanizma za pravednu tranziciju. Prijedlozi Europske komisije bit će usmjereni na olakšavanje ulaganja u iznosu od 100 milijardi eura, kako bi se ostvarila cjelovita transformacija gospodarstva i društva u smjeru dostizanja klimatske neutralnosti.

Tijekom rasprave neke države članice izrazile su rezerve oko cilja ostvarenja klimatski neutralne EU do 2050., dok su neke stavljale naglasak na pravo da odlučuju o vlastitoj kombinaciji izvora energije i odaberu najprimjerenije tehnologije, uključujući i nuklearnu energiju.

S obzirom na najnovije raspoložive znanstvene spoznaje i potrebu za jačanjem globalnog djelovanja na području klime, Europsko vijeće je potvrdilo cilj ostvarenja klimatski neutralne EU do 2050. u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma. Jedna država članica se nije mogla obvezati na provedbu tog

cilja u ovome trenutku te će Europsko vijeće o tome ponovno raspravljati u lipnju 2020. Europsko vijeće je naglasilo da će se prijelazom na klimatsku neutralnost otvoriti znatne mogućnosti za gospodarski rast, tržišta, radna mjesta i tehnološki razvoj. Ključnu će ulogu imati politike na području istraživanja, razvoja i inovacija koje su usmjerene na budućnost.

Europsko vijeće je primio je na znanje komunikaciju EK o Europskom zelenom planu i od Vijeća zatražio da nastavi s radom. Također, prepoznao je potrebu za uspostavljanjem poticajnog okvira kako bi se osigurala troškovno učinkovita te socijalno uravnotežena i pravedna tranzicija na klimatsku neutralnost, u kojoj se u obzir uzimaju različite nacionalne okolnosti.

Europsko vijeće je naglasilo da će se sljedećim višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) znatno pridoprijeti djelovanju na području klime. Prilagođena potpora regijama i sektorima koji su najviše pogođeni tranzicijom osigurat će se iz mehanizma za pravednu tranziciju. EV je uvidio da sve relevantne politike EU-a trebaju biti u skladu s ciljem klimatske neutralnosti te je pozvao EK da razmotri potrebu za prilagodbom postojećih pravila, među ostalim pravila o državnim potporama i javnoj nabavi. Pozvao je EK da redovito izvješćuje o okolišnim i socioekonomskim učincima prijelaza na klimatsku neutralnost.

Ujedno, Europsko vijeće je uvažilo potrebu za osiguravanjem energetske sigurnosti i poštovanjem prava država članica da odlučuju o vlastitoj kombinaciji izvora energije i odaberu najprimjerenije tehnologije. U tom segmentu neke su države članice navele da u sklopu svoje nacionalne kombinacije izvora energije upotrebljavaju nuklearnu energiju.

Cilj postizanja klimatske neutralnosti treba se ostvariti tako da se očuva konkurentnost EU-a, među ostalim razvojem učinkovitih mjera za rješavanje pitanja istjecanja ugljika u skladu s pravilima WTO-a. U tom kontekstu Europsko vijeće je primilo na znanje namjeru EK da predloži mehanizam za graničnu prilagodbu emisija CO₂ u vezi sa sektorima s visokim emisijama ugljika. Europsko vijeće je pozvalo Europsku komisiju da u 2020. što prije pripremi prijedlog dugoročne strategije EU-a kako bi je Vijeće donijelo i podnijelo UNFCCC-u te da nakon temeljite procjene učinka pripremi prijedlog za ažuriranje nacionalno utvrđenog doprinosa EU-a za 2030. u skladu s Pariškim sporazumom.

Europsko vijeće je posebno naglasilo da će za uspješnu borbu protiv klimatskih promjena biti ključno međunarodno djelovanje te je pozvao EK da posebnu pozornost posvete klimatskoj diplomaciji. Europsko vijeće je zaključio da će pratiti napredak u ostvarenju ciljeva EU o postizanja klimatske neutralnosti do 2050. i prema potrebi pružati strateške smjernice.

Predsjednik Vlade Plenković istaknuo je da Hrvatska podržava cilj klimatske neutralnosti EU-a do 2050. i zaključke EV-a, posebno u smislu postavljanja okvira za takvu tranziciju i prepoznavanja značajnih mogućnosti koje bi ta široka tranzicija mogla donijeti. Međutim, potrebno je uzeti u obzir različite izazove ove tranzicije, u različitim državama članicama, ne samo za pojedine regije i sektore, već posebno za državama članice s nižim BDP-om. Moramo uzeti u obzir različite posljedice i značajne ekonomske gubitke. Stoga je potreban daljnji rad u traženju sinergije za mjere prilagodbe i ublažavanja koje će osigurati postizanje cilja EU za klimatsku neutralnost.

Hrvatska će kao predsjedavajuća biti aktivno angažirana u svim raspravama vezanim za komunikaciju Europske komisije o europskom zelenom planu i očekivanom mehanizmu pravedne tranzicije.

Višegodišnji financijski okvir

Nova finska premijerka Marin informirala je o aktivnostima finskog predsjedanja u pripremi revidirane pregovaračke kutije, ali o ovoj temi nije bilo rasprave. Rasprava istog tjedna na Vijeću za opće poslove pokazala je da finski prijedlog ne uživa potporu država članica, niti u smislu predložene ukupne visine proračuna EU za sedmogodišnje razdoblje (prijedlog od 1,07% bruto nacionalnog dohotka EU-27 u odnosu na prijedlog EK od 1,114% BND), niti u smislu pronalaženja odgovarajućeg balansa u razini financiranja različitih sektorskih politika i područja VFO-a. Finski prijedlog ujedno uključuje i niz rezova u dijelu kohezije, upravljanja granicama i vanjskih aktivnosti EU (uključujući obranu), što mnogim državama članicama nije bilo prihvatljivo i ocjenjeno je nedovoljnim za ostvarivanje ambicija EU-a. Istovremeno, države članice neto uplatitelji, koji se protive povećanju proračuna iznad 1% BND smatrali su finski prijedlog previsokim. S obzirom na rokove za postizanje dogovora, a slijedom već postojeće prakse, pregovore oko VFO-a na najvišoj političkoj razini nastavit će predsjednik EV Michel, u suradnji s hrvatskim predsjedništvom koje će imati bitnu ulogu u radu na relevantnim zakonodavnim prijedlozima u okviru VFO-a.

Razno

Konferencija o budućnosti Europe

Konferencija o budućnosti Europe najavljena je u Političkim smjernicama predsjednice EK von der Leyen. S radom bi trebala otpočeti u 2020. i trajati dvije godine. Priprema Konferencije dio je portfelja potpredsjednica EK Šuice, koja će u tom procesu imati glavnu ulogu, a u suradnji potpredsjednicom Jourovom i potpredsjednikom EK Šefčovičem. Europski parlament je poduzeo niz koraka kojima želi osigurati vodeću ulogu u vođenju Konferencije i oblikovanju njezinog ishoda. Osnovana je posebna radna skupina u Europskom parlamentu, pripremljena je rezolucija Europskog parlamenta koja definira njegova stajališta u pregovorima s EK i Vijećem oko uspostave Konferencije te je održano više rasprava u Odboru za ustavna pitanja (AFCO). Države članice su u studenom pokrenule neformalnu raspravu o ulozi europskih institucija u radu Konferencije. Među njima su različita očekivanja oko opsega, ishoda i tematskih sekvenci Konferencije.

Na temelju Zaključaka Europskog vijeća, hrvatsko predsjedništvo zaduženo je za pripremu stajališta Vijeća o sadržaju, cilju, sastavu i djelovanju Konferencije. Istaknuto je da se Konferencija treba nadograditi na uspješno proveden Dijalog s građanima i predvidjeti široko uključivanje građana. Uz poštivanje međuinstitucionalne ravnoteže i njihovih uloga na način definiran u ugovorima, sve institucije trebaju biti uključene.

Predsjednik Vlade Plenković istaknuo da je hrvatsko predsjedništvo spremno voditi proces pripreme stajališta Vijeća oko Konferencije te naglasio da ona mora biti otvorena, inkluzivna te svakako uključivati građane i nacionalne parlamente.

EU – Afrika partnerstvo

Europsko vijeće je istaknulo važnost partnerstva između EU i Afrike te pozvalo Europsku komisiju i visokog predstavnika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da pripreme potrebnu osnovu za stratešku raspravu o ovoj temi na lipanjskom Europskom vijeću. Cilj je priprema ministarskog sastanka i sastanka na vrhu između EU-a i Afričke unije. Sljedeća će godina biti ključna u odnosima Afrike i EU-a, pri čemu će glavne referentne točke biti samit EU–AU te završetak pregovora o okviru suradnje s državama Afrike, Kariba i Pacifika nakon Sporazuma iz Cotonoua. Bit će to prilika za moderniziranje i podizanje razine partnerstva EU s Afrikom.

Svjetska trgovinska organizacija

Europsko vijeće je potvrdilo podršku globalnom međunarodnom poretку utemeljenom na pravilima i sa zabrinutošću zabilježio paralizu mehanizma Svjetske trgovinske organizacije za rješavanje sporova. Podržao je napore EK u uspostavi privremenih aranžmana s trećim državama dok se traži trajno rješenje.

Turska

Europsko vijeće se prisjetilo svojih ranijih zaključaka o Turskoj (ožujak i lipanj) i potvrdio zaključke iz listopada ove godine koji se tiču ilegalnog bušenja u ciparskoj ekskluzivnoj gospodarskoj zoni. Memorandum o razumijevanju između Turske i Libije o delimitaciji/razgraničenju u Mediteranu ocijenio je kršenjem suverenih prava trećih država i u suprotnosti s pravom mora te konstatirao da ne može proizvesti nikakve pravne posljedice za treće države. Europsko vijeće je potvrdilo solidarnost s Grčkom i Ciprom vezano uz ove akcije Turske.

Albanija

Europsko vijeće je izrazilo solidarnost s Albanijom nakon što je ta zemlja pogođena potresom i pozdravio namjeru EK za pružanjem humanitarne pomoći i organizaciju donatorske konferencije u veljači 2020.

B. EUROPSKO VIJEĆE ČL. 50

Održana je kraća rasprava o procesu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a na temelju čl. 50. Predsjednica Europske komisije von der Leyen je predstavila trenutnu situaciju/stanje povlačenja. Države članice su u raspravi isticale važnost uređenog povlačenja i završetka pravodobne ratifikacije Sporazuma o povlačenju. Ukazano je na kratkoću prijelaznog razdoblja do kraja 2020. za pregovore i uspostavu budućih odnosa, zbog čega su neke države članice upozorile na potrebu postavljanja prioriteta u budućim pregovorima. Mnoge su posebno istaknule ključnu važnost očuvanja „jednakih mogućnosti“, a to je bila i važna poruka glavnog pregovarača Michela Barniera. Visoki predstavnik

za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josep Borrell najavio je uspostavu delegacije EU-a u Ujedinjenoj Kraljevini, kao u trećoj državi.

Pregovarač EU Barnier istaknuo je da je tijekom izborne kampanje u Ujedinjenoj Kraljevini na temelju dogovora postignutog s britanskim premijerom Johnsonom, izbjegnuto međusobno optuživanje između Ujedinjene Kraljevine i EU-a. Na drugi dan sastanka Europskog vijeća održani su izbori u Ujedinjenoj Kraljevini, a njihov rezultat je povlačenje UK iz EU-a na dan 31. siječnja 2020. učinio znatno izvjesnijim.

U svojim zaključcima Europsko vijeće je ponovio privrženost uređenom povlačenju na temelju Sporazuma i pozvao na njegovu pravovremenu ratifikaciju i učinkovitu provedbu. Potvrdio je želju za uspostavom budućih odnosa s Ujedinjenom Kraljevinom u skladu s Političkom deklaracijom, uz poštovanje ranijih smjernica EV-a, izjava i deklaracija. Ključna je poruka da budući odnosi trebaju biti temeljeni na ravnoteži prava i obveza, uz poštovanje jednakih mogućnosti. Europsko vijeće je pozvalo EK da dostavi u Vijeće nacrt mandata za buduće odnose te pozdravilo odluku EK da ponovno imenuje Barniera za pregovore o budućim odnosima. Pregovori će se voditi u koordinaciji i dijalogu s Vijećem i pripremnim tijelima Vijeća, dok će EV pratiti pregovore i davati političke smjernice.

Hrvatsko predsjedništvo će imati zadaću osiguranja završnice ratifikacije Sporazuma o povlačenju na strani EU-a, pri čemu nakon dobivanja suglasnosti Europskog parlamenta (*consent*) Vijeće treba do kraja siječnja donijeti odluku o sklapanju Sporazuma. Nakon toga će hrvatsko predsjedništvo, na temelju prijedloga EK, u okviru Vijeća, pripremati mandat za pregovore o budućim odnosima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine.

C. SASTANAK NA VRHU DRŽAVA EUROPODRUČJA

Nakon što na prosinačkom sastanku ministara financija europodručja u uključivom formatu nije postignut dogovor o mapi puta za dovršetak bankovne unije, čelnici su potvrdili ograničeni napredak te definirali smjernice za daljnji rad, reformu Ugovora o uspostavi Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM) i Proračunskog instrumenta za konkurentnost te konvergenciju za države članice europodručja i države članice koje se nalaze u tečajnom mehanizmu II (ERM II) na dobrovoljnoj osnovi.

Glavna rasprava se vodila oko dijela teksta Izjave, kojim je u konačnici zadužena Euroskupina da, podložno nacionalnim postupcima, nastavi tehnički rad na paketu reformi Europskog stabilizacijskog mehanizma, kao i rad na svim elementima daljnjeg jačanja bankovne unije, djelujući na sporazumnoj osnovi.

Vezano za Ugovor o uspostavi Europskog stabilizacijskog mehanizma, u odnosu na nacrt Izjave promijenjen je izričaj u pogledu reforme ESM. Riječ je o klauzuli o zajedničkom djelovanju (*Collective Action Clause, CAC*) s agregatnim pragom potrebne većine glasova vjerovnika za pokretanje restrukturiranja duga (plan je da to bude obveza za sve obveznice članica europodručja od 2022.). Neke države članice, zbog specifične ekonomske situacije smatraju da će takva vrsta klauzula o zajedničkom djelovanju značajno povećati cijenu zaduživanja. One su stoga tražile dodatno vrijeme

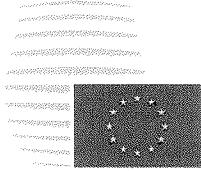
za iznalaženje prihvatljivog rješenja koje će omogućiti nastavak reforme ESM-a, uzimajući pritom u obzir ekonomske specifičnosti pojedinih država članica.

Zadržana je referenca na donošenje odluka konsenzusom o pitanjima vezanim za dovršetak bankovne unije, što je pružilo sigurnost da će se odluke koje se odnose na budućnost bankovne unije usuglašavati konsenzusom, uz uvažavanje specifičnosti država članica.

Kako bi se proračunski instrument za konvergenciju i konkurentnost mogao dovršiti u kontekstu sljedećeg VFO-a, pozvana je Euroskupina da na temelju sažetog pregleda najvažnijih podataka iz listopada 2019., brzo dâ svoj doprinos u pogledu odgovarajućih rješenja za njegovo financiranje radi ispunjavanja ciljeva u vezi s konvergencijom i konkurentnosti.

Tijekom rasprave u Izjavu je dodana rečenica koja je povezala usvojene Zaključke EV-a oko Višegodišnjeg financijskog okvira i BICC-a, čime BICC je uključen u daljnji proces konzultacija koje će voditi predsjednik Europskog vijeća Michel s čelnicima država članica.

Predsjednik Vlade Plenković je istaknuo važnost zadržavanja uključivog formata sastanka, prilikom nastavka rasprava o produbljivanju Ekonomske i monetarne unije (EMU), posebno u svjetlu namjere Hrvatske za ulaskom u ERM II.

Europsko vijeće

**Bruxelles, 22. ožujka 2019.
(OR. en)**

EUCO 1/19

**CO EUR 1
CONCL 1**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (21. i 22. ožujka 2019.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na gore navedenom sastanku.

I. RADNA MJESTA, RAST I KONKURENTNOST

1. Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja o trenutačnoj gospodarskoj situaciji. Podupire prioritetna područja politika iz Godišnjeg pregleda rasta te poziva države članice da ih uzmu u obzir u svojim predstojećim nacionalnim programima reformi te programima stabilnosti ili konvergencije kako bi se ulaganjima i reformama potaknulo rast i otvaranje radnih mjesta. Podupire i nacrt preporuke Vijeća o ekonomskoj politici europodručja.
2. Snažna gospodarska osnova od ključne je važnosti za blagostanje i konkurentnost Europe te za njezinu ulogu na svjetskoj razini. To bi trebalo postići integriranim pristupom kojim se obuhvaća sadašnje i buduće globalne, tehnološke i sigurnosne izazove te izazove koji proizlaze iz održivosti te povezuje sve relevantne politike i dimenzije: ekonomsku i monetarnu uniju koju bi trebalo produbiti, jedinstveno tržište u svim svojim dimenzijama, kao temelj rasta Unije; jasnu industrijsku politiku kojom se omogućuje da EU ostane industrijska sila; digitalnu politiku usmjerenu na budućnost, prikladnu za doba digitalne transformacije i porast podatkovnoga gospodarstva; ambicioznu i čvrstu trgovinsku politiku kojom se osigurava pošteno tržišno natjecanje, reciprocitet i uzajamne koristi. Trebalo bi posvetiti pozornost poboljšanju poslovnog okružja za mala i srednja poduzeća, razvoju vještina i socijalnoj dimenziji.
3. S tim ciljem Europsko vijeće poziva EU i njegove države članice na djelovanje u skladu sa sljedećim točkama:
 - potrebno je dodatno produbiti i ojačati jedinstveno tržište, s posebnim naglaskom na razvoju uslužnoga gospodarstva i uključivanju digitalnih usluga; potrebno je ukloniti preostale neopravdane prepreke, na temelju komunikacije Komisije iz studenoga 2018., a pritom ne stvarati nove. Trebalo bi poduzeti daljnje korake za produblјivanje unije tržišta kapitala i energetske unije te za osiguravanje poštenog i učinkovitog oporezivanja. Poziva se Komisija da do ožujka 2020. u bliskoj koordinaciji s državama članicama izradi dugoročni plan djelovanja za bolju provedbu i izvršavanje pravila jedinstvenog tržišta;

- s obzirom na važnost globalno integrirane, održive i konkurentne industrijske osnove, poziva se Komisija da do kraja 2019. predstavi dugoročnu viziju budućnosti industrije EU-a, s konkretnim mjerama njezine provedbe. Njome bi se trebalo pristupiti rješavanju izazova s kojima se susreće europska industrija i dotaknuti se svih relevantnih područja politike;
- EU treba nastaviti s razvojem konkurentnog, sigurnog, uključivog i etičkog digitalnoga gospodarstva s vrhunskom povezanošću. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti pristupu podacima, dijeljenju i upotrebi podataka, sigurnosti podataka i umjetnoj inteligenciji u okružju povjerenja. Europsko vijeće sa zadovoljstvom očekuje preporuku Komisije o usklađenom pristupu sigurnosti mreža 5G;
- kako bi ostao globalno konkurentan u području ključnih tehnologija i strateških lanaca vrijednosti, EU treba potaknuti veće preuzimanje rizika i povećati ulaganja u istraživanje i inovacije. Potrebno je poduzeti mjere za daljnju potporu Europskom vijeću za inovacije i za olakšavanje provedbe važnih projekata od zajedničkog europskog interesa istodobno osiguravajući jednake uvjete te regulatorno okružje i okvir državne pomoći koji pogoduju inovacijama;
- trebalo bi osigurati pošteno tržišno natjecanje unutar jedinstvenog tržišta i na globalnoj razini, kako bi se zaštitilo potrošače i potaknulo gospodarski rast i konkurentnost, u skladu s dugoročnim strateškim interesima Unije. Nastavit ćemo ažurirati europski okvir za tržišno natjecanje s obzirom na nova tehnološka i globalna kretanja na tržištu. Komisija namjerava prije kraja godine odrediti načine na koje se mogu popuniti praznine u pravu EU-a kako bi se u potpunosti suprotstavilo negativnim učincima stranog državnog vlasništva i financiranja državnom pomoći na jedinstvenom tržištu;

- EU bi i dalje trebao poticati na ambiciozan i uravnotežen program u pogledu slobodne trgovine sklapanjem novih sporazuma o slobodnoj trgovini, promicanjem vrijednosti i standarda EU-a i osiguravanjem jednakih uvjeta. Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost otvorenom multilateralnom trgovinskom sustavu koji se temelji na pravilima, s moderniziranim WTO-om u središtu, kao i otporu svim oblicima protekcionizma i narušavanja. Europsko vijeće poziva na poduzimanje potrebnih koraka za brzu provedbu svih elemenata Zajedničke izjave SAD-a i EU-a od 25. srpnja 2018.;
 - EU također mora zaštititi svoje interese s obzirom na nepoštene prakse trećih zemalja, u potpunosti iskorištavajući instrumente trgovinske zaštite i naša pravila o javnoj nabavi, kao i osiguravajući stvarni reciprocitet u području javne nabave s trećim zemljama. Europsko vijeće poziva na nastavak rasprava o instrumentu EU-a za međunarodnu javnu nabavu;
 - novim europskim okvirom za provjeru stranih ulaganja omogućit će se državama članicama da pristupe rješavanju pitanja ulaganja kojima se ugrožava sigurnost ili javni poredak.
4. Europsko vijeće u ožujku 2020. održat će sveobuhvatnu raspravu o jačanju gospodarske osnove EU-a kojoj će Komisija doprinijeti sveobuhvatnim pregledom.

II. KLIMATSKE PROMJENE

5. Europsko vijeće:
- ponavlja svoju predanost Pariškom sporazumu i prepoznaje potrebu da se ubrzaju globalni naponi za borbu protiv klimatskih promjena s obzirom na najnovije dostupne znanstvene spoznaje, prije svega posebno izvješće IPCC-a o učincima globalnog zatopljenja od 1,5 °C iznad predindustrijskih razina;

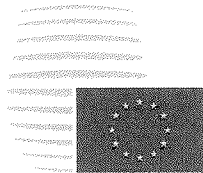
- naglašava važnost potrebe da EU do 2020. podnese ambicioznu dugoročnu strategiju u cilju postizanja klimatske neutralnosti u skladu s Pariškim sporazumom uzimajući pritom u obzir posebnosti država članica i konkurentnost europske industrije;
- poziva na pravodobno dovršenje nacionalnih dugoročnih strategija;
- prepoznaje da se pri provedbi cilja Pariškog sporazuma pružaju znatne mogućnosti i potencijal za gospodarski rast, nova radna mjesta i tehnološki razvoj te za jačanje europske konkurentnosti, što je potrebno iskoristiti uz istodobno osiguravanje pravednog i socijalno uravnoteženog prijelaza za sve;
- poziva Vijeće da pojača rad na dugoročnoj klimatskoj strategiji uoči daljnjih rasprava u okviru Europskog vijeća u lipnju 2019.

III. VANJSKI ODNOSI

6. Europsko vijeće pripremiло je sastanak na vrhu EU-a i Kine koji se treba održati 9. travnja 2019. Razmijenilo je mišljenja o cjelokupnim odnosima s Kinom u globalnom kontekstu.
7. Pet godina nakon što je Rusija nezakonito pripojila Krim i Sevastopolj EU je i dalje odlučan u svojoj predanosti suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine. EU ponovno ističe da ne priznaje i da nastavlja osuđivati to kršenje međunarodnog prava koje i dalje predstavlja izravan izazov međunarodnoj sigurnosti. EU je i dalje predan provedbi svoje politike nepriznavanja.
8. Europsko vijeće izražava duboko žaljenje zbog gubitka životâ i uništenja u Mozambiku, Malaviju i Zimbabveu uzrokovanih tropskim ciklonom Idai. Europsko vijeće pozdravilo je odgovor na hitne situacije koji su Europska unija i njezine države članice već pružile te je izrazilo spremnost da nastavi podupirati dotične zemlje u pružanju hitne humanitarne pomoći pogođenom stanovništvu.

IV. OSIGURAVANJE SLOBODNIH I POŠTENIH IZBORA I BORBA PROTIV DEZINFORMACIJA

9. Europsko vijeće poziva na daljnje povećane koordinirane napore za suočavanje s unutarnjim i vanjskim aspektima dezinformiranja i zaštitu europskih i nacionalnih izbora diljem EU-a pozdravljajući pritom važan rad ostvaren u tom pogledu tijekom posljednjih mjeseci. Razmjena informacija u tom je kontekstu ključna, a nedavna uspostava sustava brzog uzbuđivanja važan je korak naprijed. Europsko vijeće poziva privatne operatere poput internetskih platformi i društvenih mreža da u potpunosti provedu kodeks dobre prakse i osiguraju više standarde odgovornosti i transparentnosti. Poziva na stalne i koordinirane napore za očuvanje demokratskih sustava Unije i borbu protiv neposrednih i dugoročnih prijetnji koje proizlaze iz dezinformiranja, kao sastavni dio jačanja otpornosti EU-a na hibridne prijetnje. Europsko vijeće ponovno će razmatrati to pitanje na sastanku u lipnju na temelju izvješća o stečenom iskustvu koje će služiti kao podloga za oblikovanje našeg dugoročnog odgovora, a priprema ga predsjedništvo u suradnji s Komisijom i visokom predstavnicom.
-

Europsko vijeće

**Bruxelles, 21. ožujka 2019.
(OR. en)**

EUCO XT 20004/19

**BXT 20
CO EUR 7
CONCL 2**

NAPOMENA

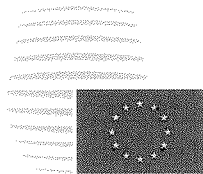
Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Izvanredni sastanak Europskog vijeća (članak 50.) (21. ožujka 2019.)
– zaključci

Za delegacije¹ se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće (članak 50.) usvojilo na navedenom sastanku.

¹ Slijedom obavijesti na temelju članka 50. UEU-a, član Europskog vijeća koji predstavlja državu članicu koja se povlači ne sudjeluje ni u raspravama Europskog vijeća ni u donošenju odluka koje se na nju odnose.

1. Europsko vijeće prima na znanje pismo premijerke Therese May od 20. ožujka 2019.
2. Kao odgovor na njega, Europsko vijeće odobrava Instrument koji se odnosi na Sporazum o povlačenju i Zajedničku izjavu o dopuni političke izjave, o kojima su Europska komisija i vlada Ujedinjene Kraljevine postigle dogovor 11. ožujka 2019. u Strasbourgu.
3. Europsko vijeće prihvaća produljenje do 22. svibnja 2019., pod uvjetom da Zastupnički dom sljedeći tjedan odobri sporazum o povlačenju. Ako Zastupnički dom sljedeći tjedan ne odobri sporazum o povlačenju, Europsko vijeće pristaje na produljenje do 12. travnja 2019. i očekuje da Ujedinjena Kraljevina prije tog datuma naznači daljnje korake kako bi ih Europsko vijeće moglo razmotriti.
4. Europsko vijeće ponavlja da se o sporazumu o povlačenju koji su Unija i Ujedinjena Kraljevina dogovorile u studenome 2018. ne može ponovno pregovarati. Bilo koja jednostrana obveza, izjava ili drugi akt trebali bi biti u skladu s tekстом i smislom sporazuma o povlačenju.
5. Europsko vijeće poziva da se nastavi s radom na pripravnosti i pripremama za nepredviđene situacije na svim razinama u svrhu suočavanja s posljedicama povlačenja Ujedinjene Kraljevine, uzimajući u obzir sve moguće ishode.
6. Europsko vijeće nastavit će se baviti tim pitanjem.

Europsko vijeće

**Bruxelles, 10. travnja 2019.
(OR. en)**

EUCO XT 20015/19

**BXT 40
CO EUR 9
CONCL 4**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

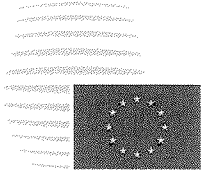
Predmet: Izvanredni sastanak Europskog vijeća (članak 50.) (10. travnja 2019.)
– zaključci

Za delegacije¹ se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće (članak 50.) usvojilo na navedenom sastanku.

¹ Slijedom obavijesti na temelju članka 50. UEU-a, član Europskog vijeća koji predstavlja državu članicu koja se povlači ne sudjeluje ni u raspravama Europskog vijeća ni u donošenju odluka koje se na nju odnose.

1. Europsko vijeće prima na znanje pismo premijerke Therese May od 5. travnja 2019. u kojem je zatraženo dodatno produljenje razdoblja iz članka 50. stavka 3. UEU-a.
2. Kao odgovor na njega, Europsko vijeće slaže se s produljenjem kako bi se omogućila ratifikacija Sporazuma o povlačenju. Takvo produljenje trebalo bi trajati samo onoliko koliko je potrebno, a u svakom slučaju ne dulje od 31. listopada 2019. Ako obje stranke ratificiraju Sporazum o povlačenju prije tog datuma, povlačenje će nastupiti prvog dana sljedećeg mjeseca.
3. Europsko vijeće naglašava da se produljenjem ne smije narušiti redovno funkcioniranje Unije i njezinih institucija. Ako Ujedinjena Kraljevina i dalje bude članica EU-a u razdoblju od 23. do 26. svibnja 2019. i ako do 22. svibnja 2019. ne ratificira Sporazum o povlačenju, dužna je održati izbore za Europski parlament u skladu s pravom Unije. Ako Ujedinjena Kraljevina ne ispuni tu obvezu, njezino povlačenje nastupit će 1. lipnja 2019.
4. Europsko vijeće ponovno ističe da se o Sporazumu o povlačenju ne može ponovno pregovarati te da bi svaka jednostrana obveza, izjava ili drugi akt trebali biti u skladu s tekstem i smislom Sporazuma o povlačenju te se njima ne smije ometati njegova provedba.
5. Europsko vijeće naglašava da se takvo produljenje ne može upotrijebiti za započinjanje pregovora o budućim odnosima. Međutim, ako bi se stajalište Ujedinjene Kraljevine promijenilo, Europsko vijeće spremno je ponovno razmotriti Političku izjavu o budućim odnosima u skladu sa stajalištima i načelima iznesenima u njezinim smjernicama i izjavama, među ostalim u pogledu teritorijalnog područja primjene budućih odnosa.
6. Europsko vijeće primjećuje da će tijekom produljenja Ujedinjena Kraljevina i dalje biti država članica s punim pravima i obvezama u skladu s člankom 50. UEU-a te da Ujedinjena Kraljevina u svakom trenutku ima pravo opozvati svoju obavijest.

7. Europsko vijeće prima na znanje preuzimanje obveze Ujedinjene Kraljevine da postupa konstruktivno i odgovorno tijekom cijelog razdoblja produljenja u skladu s dužnošću lojalne suradnje te očekuje od Ujedinjene Kraljevine da ispuni tu preuzetu obvezu i obvezu iz Ugovora na način koji odgovara njezinoj situaciji države članice koja se povlači. U tu svrhu Ujedinjena Kraljevina dužna je olakšati postizanje zadaća Unije i suzdržati se od svih mjera kojima bi se moglo ugroziti ispunjavanje ciljeva Unije, osobito pri sudjelovanju u procesima donošenja odluka Unije.
8. Osim sastanaka na temelju članka 50. UEU-a, 27 država članica i prema potrebi Komisija zajedno s ostalim institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije nastavit će se zasebno sastajati na svim razinama kako bi raspravljali o pitanjima koja se odnose na stanje nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine.
9. Europsko vijeće nastavit će se baviti tim pitanjem i na sastanku u lipnju 2019. preispitat će postignuti napredak.

Europsko vijeće

**Bruxelles, 20. lipnja 2019.
(OR. en)**

EUCO 9/19

**CO EUR 12
CONCL 5**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (20. lipnja 2019.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

I. SLJEDEĆI INSTITUCIJSKI CIKLUS

1. Europsko vijeće donijelo je Novi strateški program za Uniju za razdoblje 2019. – 2024. O daljnjim koracima u pogledu Strateškog programa raspravljat će u listopadu 2019.

II. VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR

2. Europsko vijeće pozdravilo je rad obavljen tijekom rumunjskog predsjedanja te je primilo na znanje različite elemente paketa VFO-a. Pozvalo je finsko predsjedništvo da nastavi s radom i razvije pregovarački okvir. Na temelju toga Europsko vijeće održat će u listopadu 2019. razmjenu mišljenja s ciljem postizanja sporazuma prije kraja godine.

III. KLIMATSKE PROMJENE

3. Europsko vijeće ističe da je sastanak na vrhu o djelovanju u području klime u organizaciji glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, koji će se održati u rujnu, važan za jačanje globalnog djelovanja u području klime kako bi se ostvario cilj Pariškog sporazuma, među ostalim ulaganjem napora kako bi se porast temperature ograničio na 1,5 °C iznad predindustrijske razine. Pozdravlja aktivno sudjelovanje država članica i Komisije u pripremama.
4. Nakon sektorskih rasprava održanih tijekom posljednjih mjeseci Europsko vijeće poziva Vijeće i Komisiju na ostvarenje napretka u radu na uvjetima, poticajima i poticajnom okviru koje treba uspostaviti kako bi se utvrdio način na koji će se osigurati prijelaz na klimatski neutralan EU u skladu s Pariškim sporazumom¹ kojim će se očuvati europska konkurentnost, koji će biti pravedan i socijalno uravnotežen te kojim će se uzeti u obzir nacionalne okolnosti država članica i poštovati njihovo pravo odlučivanja o vlastitoj kombinaciji izvora energije, nadovezujući se pritom na već dogovorene mjere za ostvarivanje cilja smanjenja emisija do 2030. Europsko vijeće dovršit će svoje smjernice do kraja godine s ciljem donošenja dugoročne strategije EU-a i njezina podnošenja UNFCCC-u početkom 2020. U tom kontekstu Europsko vijeće poziva Europsku investicijsku banku da pojača aktivnosti potpore djelovanju u području klime.

¹ Velika većina država članica smatra da se klimatska neutralnost mora postići do 2050.

5. EU i njegove države članice i dalje su predani povećanju mobilizacije međunarodnih financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena iz raznih privatnih i javnih izvora te radu na pravodobnom, dobro vođenom i uspješnom postupku nadopune Zelenog klimatskog fonda.

IV. DEZINFORMACIJE I HIBRIDNE PRIJETNJE

6. Nastavno na izvješće predsjedništva i doprinose Komisije i visoke predstavnice o stečenim iskustvima u vezi s dezinformacijama i osiguravanjem slobodnih i poštenih izbora, Europsko vijeće poziva na neprestano ulaganje napora u podizanje svijesti, povećanje pripravnosti i jačanje otpornosti naših demokracija na dezinformacije. Pozdravlja namjeru Komisije da provede temeljitu evaluaciju provedbe obveza koje su internetske platforme i druge potpisnice preuzele u okviru Kodeksa prakse. S obzirom na promjenjivu prirodu prijetnji koje predstavljaju zlonamjerna uplitanja i manipulacije putem interneta, povezani s razvojem umjetne inteligencije i tehnika prikupljanja podataka, te na sve veći rizik od njih, potrebno ih je stalno procjenjivati i odgovarati na njih na odgovarajući način.
7. EU mora osigurati koordinirani odgovor na hibridne prijetnje i kiberprijetnje te pojačati suradnju s relevantnim međunarodnim dionicima. Europsko vijeće pozdravlja donošenje novog okvira za ciljane mjere ograničavanja i rad na koordiniranom pripisivanju odgovornosti na razini EU-a u kontekstu alata za kiberdiplomaciju u cilju boljeg odvratanja od kibernetičkih napada i odgovora na njih. Poziva institucije EU-a da zajedno s državama članicama rade na mjerama kako bi se pojačala otpornost i poboljšala kultura sigurnosti EU-a u pogledu kiberprijetnji i hibridnih prijetnji koje dolaze izvan EU-a i kako bi se informacijske i komunikacijske mreže EU-a te njegove postupke donošenja odluka bolje zaštitilo od svakog oblika zlonamjernih aktivnosti.

V. VANJSKI ODNOSI

8. Povodom 10. obljetnice Istočnog partnerstva Europsko vijeće ponovno potvrđuje važnost tog strateškog partnerstva te poziva Komisiju i visoku predstavnicu da ocijene postojeće instrumente i mjere te da, na temelju odgovarajućih savjetovanja i imajući u vidu sljedeći sastanak na vrhu Istočnog partnerstva, do početka 2020. predstavite novi skup dugoročnih ciljeva politika.
9. Europsko vijeće pozdravlja miran prijenos vlasti u Republici Moldovi te poziva Europsku komisiju i Visokog predstavnika da osmisle skup konkretnih mjera u cilju potpore Republici Moldovi na temelju njezine trajne provedbe reformi u okviru Sporazuma o pridruživanju / detaljnog i sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini.
10. Europsko vijeće ističe ključnu važnost strateškog partnerstva EU-a s Afrikom. Predani smo njegovu daljnjem razvoju, uz zajedničku želju da se zajedno suočavamo sa zajedničkim i globalnim izazovima.
11. Stabilnost, sigurnost i blagostanje zemalja na južnoj obali Sredozemlja od ključne su važnosti za EU. Mir i dugoročna stabilnost u Libiji u tom su kontekstu zajednički prioritet. EU ponovno izražava svoju potporu procesu pod vodstvom UN-a za prekid neprijateljstava i uključivo političko rješenje.
12. Europsko vijeće pozdravlja novi zamah u odnosima EU-a i Maroka te iščekuje predstojeći sastanak Vijeća za pridruživanje EU-a i Maroka.
13. Europsko vijeće ponavlja poziv Rusiji da bezuvjetno pusti na slobodu zatočene ukrajinske mornare, vrati zaplijenjene brodove i osigura slobodan prolaz svim brodovima kroz Kerčka vrata u skladu s međunarodnim pravom.
14. Europsko vijeće izražava veliku zabrinutost zbog ruskog predsjedničkog dekreta od 24. travnja kojim se omogućuje pojednostavnjenje izdavanja putovnica na određenim područjima ukrajinskih regija Donjeck i Lugansk, što je u suprotnosti s duhom i ciljevima sporazumâ iz Minska.

15. Europsko vijeće u bliskoj će suradnji s međunarodnim partnerima nastaviti pratiti stanje u istočnoj Ukrajini i spremno je razmotriti daljnje mogućnosti, uključujući nepriznavanje ruskih putovnica koje su izdane u suprotnosti sa sporazumima iz Minska. Europsko vijeće poziva na hitno ponovno pokretanje pregovora s ciljem provedbe sporazumâ iz Minska i na poduzimanje mjera kojima je cilj ponovna izgradnja povjerenja među stranama.
16. Dana 17. srpnja obilježit će se pet godina od rušenja zrakoplova na letu MH17 pri kojem je život izgubilo 298 osoba. Europsko vijeće ponovno ističe potporu svim naporima da se za žrtve i njihove bližnje utvrdi istina i odgovornost te osigura pravda u skladu s Rezolucijom VSUN-a 2166. U tom kontekstu pozdravlja objavu zajedničkog istražnog tima od 19. lipnja 2019. da će u Nizozemskoj biti podignuta optužnica protiv četiriju pojedinaca, poziva Rusiju da u potpunosti surađuje s istragom koja je u tijeku i izražava potpuno povjerenje u neovisnost i profesionalnost predstojećih pravnih postupaka.
17. Europsko vijeće podsjeća na prethodne zaključke Vijeća i Europskog vijeća te ih ponovno potvrđuje, među ostalim zaključke Europskog vijeća od 22. ožujka 2018. u kojima se snažno osuđuje nastavak nezakonitih aktivnosti Turske u istočnom Sredozemlju i Egejskome moru. Europsko vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog nezakonitih operacija bušenja koje Turska trenutačno provodi u istočnom Sredozemlju i žali što Turska još nije odgovorila na opetovane zahtjeve EU-a da se prestane s takvim operacijama. Europsko vijeće ističe ozbiljan neposredni negativan učinak koji takva nezakonita djelovanja imaju na niz cijeli odnosa EU-a i Turske. Europsko vijeće poziva Tursku da pokaže suzdržanost, poštuje suverena prava Cipra te da se suzdrži od svih takvih aktivnosti. Europsko vijeće potvrđuje poziv Komisiji i ESVD-u da bez odgode podnesu opcije za odgovarajuće mjere, uključujući ciljane mjere. EU će i dalje pomno pratiti razvoj događaja te je spreman reagirati na odgovarajući način i u potpunoj solidarnosti s Ciprom. Europsko vijeće i dalje će se baviti tim pitanjem te će mu se prema potrebi vratiti.

VI. RAZNO

18. Europsko vijeće potvrđuje Zaključke o proširenju i procesu stabilizacije i pridruživanja koje je Vijeće usvojilo 18. lipnja 2019.
 19. U kontekstu europskog semestra Europsko vijeće održalo je raspravu na temelju horizontalnog izvješća o preporukama za pojedine zemlje.
-

NOVI STRATEŠKI PROGRAM ZA RAZDOBLJE 2019. – 2024.

Posljednjih godina svijet je postao sve neizvjesniji, složeniji i podložniji brzim promjenama, čime se stvaraju prilike kao i izazovi. Tijekom sljedećih pet godina EU može i hoće ojačati svoju ulogu u tom promjenjivom okruženju. Zajedno ćemo biti odlučni i usmjereni, nadovezujući se na naše vrijednosti i prednosti našeg modela. Riječ je o jedinom učinkovitom načinu na koji možemo oblikovati budući svijet, promicati interese naših građana, poduzeća i društava te zaštititi naš način života.

Ovim Strateškim programom pružaju se opći okvir i smjernice za takav odgovor. Zamišljen je da se njime usmjerava rad institucija u idućih pet godina. Usmjeren je na četiri glavna prioriteta:

- zaštitu građana i sloboda
- razvoj snažne i dinamične gospodarske osnove
- izgradnju klimatski neutralne, zelene, pravedne i socijalne Europe
- promicanje europskih interesa i vrijednosti na svjetskoj razini.

Konačno, njime se utvrđuju načini ostvarivanja tih prioriteta.

Zaštita građana i sloboda

Europa mora biti mjesto na kojem se ljudi osjećaju slobodnima i sigurnima. EU brani temeljna prava i slobode svojih građana, kako je utvrđeno u Ugovorima, te ih štiti od postojećih i novonastalih prijetnji.

Zajedničke vrijednosti na kojima se temelje naši demokratski i društveni modeli temelj su europske slobode, sigurnosti i blagostanja. Vladavina prava i njezina presudna uloga u svim našim demokracijama ključno je jamstvo dobre zaštite tih vrijednosti, moraju je u potpunosti poštovati sve države članice i EU.

Moramo osigurati cjelovitost našeg državnog područja. Moramo znati tko ulazi u EU i biti oni koji o tome odlučuju. Učinkovit nadzor vanjskih granica apsolutan je preduvjet za jamčenje sigurnosti, poštovanje javnog poretka te za osiguravanje pravilnog funkcioniranja politika EU-a u skladu s našim načelima i vrijednostima.

Odlučni smo dodatno razvijati sveobuhvatnu migracijsku politiku koja u potpunosti funkcionira. Nastavit ćemo produbljivati našu suradnju sa zemljama podrijetla i tranzita u borbi protiv nezakonitih migracija i trgovanja ljudima te kako bismo osigurali učinkovita vraćanja. Što se tiče unutarnje dimenzije, trebamo postići dogovor o učinkovitoj migracijskoj politici i politici azila. Treba postići konsenzus u vezi s Dublinskom uredbom radi njezine reforme utemeljene na ravnoteži između odgovornosti i solidarnosti, uzimajući u obzir osobe koje su iskrucane nakon operacija traganja i spašavanja.

Poduzet ćemo potrebne korake kako bismo osigurali pravilno funkcioniranje Schengena.

Nadovezat ćemo se na našu borbu protiv terorizma i prekograničnog kriminala i jačati je te pritom poboljšavati suradnju i razmjenu informacija i dodatno razvijati naše zajedničke instrumente.

Ojačat ćemo otpornost EU-a na prirodne katastrofe i one izazvane ljudskim djelovanjem. U tom su pogledu ključni aktivna solidarnost i združivanje resursa.

Moramo štititi naša društva od zlonamjernih kiberaktivnosti, hibridnih prijetnji i dezinformacija koje potječu od neprijateljskih državnih i nedržavnih aktera. Pristupanje rješavanju takvih prijetnji zahtijeva sveobuhvatan pristup uz veću suradnju, veću koordinaciju, više resursa te više tehnoloških kapaciteta.

Razvoj naše gospodarske osnove: europski model za budućnost

Snažna gospodarska osnova od ključne je važnosti za konkurentnost i blagostanje Europe, njezinu ulogu na svjetskoj razini te za stvaranje radnih mjesta. Budući da se globalno okruženje mijenja radi izazova u vezi s tehnologijom, sigurnosti i održivosti, moramo obnoviti temelj za dugoročan, održiv i uključiv rast te ojačati koheziju u EU-u. To zahtijeva postizanje uzlazne konvergencije naših gospodarstava i pristupanje rješavanju demografskih izazova.

Moramo osigurati da euro funkcionira za naše građane i ostane otporan, i to produbljivanjem ekonomske i monetarne unije u svim njezinim dimenzijama, dovršetkom bankovne unije i unije tržišta kapitala te jačanjem međunarodne uloge eura.

Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećao naš učinak, potreban nam je integriraniji pristup kojim bi se povezale sve relevantne politike i dimenzije: produbljivanje i jačanje jedinstvenog tržišta i njegovih četiriju sloboda, oblikovanje industrijske politike prilagođene budućnosti, rješavanje pitanja digitalne revolucije te osiguravanje poštenog i učinkovitog oporezivanja.

Jedinstveno tržište u svim svojim dimenzijama ključno je sredstvo u tom pogledu. EU si ne može priuštiti da nedovoljno iskoristi potencijal tržišta s pola milijarde osoba, posebice u području usluga. Ne smije se pozivati na kratkoročne poteškoće kao argument protiv dugoročne strategije koja je smjela, sveobuhvatna i usmjerena na budućnost. To mora ići ruku pod ruku s odlučnijom, sveobuhvatnijom i usklađenijom industrijskom politikom. EU-u su potrebna oba elementa, i to hitno.

Tijekom sljedećih nekoliko godina digitalna transformacija dodatno će se ubrzati te će imati dalekosežne posljedice. Moramo osigurati da je Europa digitalno suverena i da dobiva pošten udio koristi od tog kretanja. Našu politiku moramo oblikovati tako da se njome utjelovljuju naše društvene vrijednosti i promiče uključivost te da ostane kompatibilna s našim načinom života. U tu svrhu EU mora raditi na svim aspektima digitalne revolucije i umjetne inteligencije: infrastrukturi, povezivosti, uslugama, podacima, regulativi i ulaganjima. To mora biti popraćeno razvojem gospodarstva usluga i uključivanjem digitalnih usluga.

Istodobno, moramo ojačati ulaganja u vještine i obrazovanje građana, učiniti više za poticanje poduzetništva i inovacija i povećanje istraživačkih napora, a posebice rješavanjem pitanja rascjepkanosti europskih istraživanja, razvoja i inovacija. Ulaganje u našu budućnost znači i poticanje i podupiranje javnih i privatnih ulaganja, među ostalim u infrastrukturu, kako bi se financirao rast našeg gospodarstva i naših poduzeća, među ostalim MSP-ova.

U svijetu u kojem se sve više dovode u pitanje zajednička pravila i standardi, od ključne važnosti bit će promicanje jednakih uvjeta, među ostalim u području trgovine. To znači osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja u EU-u i na svjetskoj razini, promicanje pristupa tržištu, borbu protiv nepoštenih praksi, izvanteritorijalnih mjera i sigurnosnih rizika iz trećih zemalja te osiguravanje naših strateških lanaca opskrbe. Nastavit ćemo ažurirati europski okvir za tržišno natjecanje s obzirom na nova tehnološka i globalna kretanja na tržištu.

Izgradnja klimatski neutralne, zelene, pravedne i socijalne Europe

Europi je potrebna uključivost i održivost, uz prihvaćanje promjena koje proizlaze iz prelaska na zeleno gospodarstvo, tehnološkog razvoja i globalizacije, osiguravajući pritom da nitko ne bude zapostavljen.

Budući da učinci klimatskih promjena postaju sve vidljiviji i prisutniji, moramo hitno pojačati napore na upravljanju tom egzistencijalnom prijetnjom. EU može i mora biti predvodnik, i to pokretanjem temeljite transformacije vlastitog gospodarstva i društva, kako bi ostvario klimatsku neutralnost. To će se morati provesti tako da se uzimaju u obzir nacionalne okolnosti te na socijalno pravedan način.

Klimatska tranzicija pružit će nam pravu priliku da se moderniziramo i da istodobno postanemo globalni predvodnik u zelenom gospodarstvu. Naše politike trebale bi biti u skladu s Pariškim sporazumom. EU ne može biti jedini koji poduzima mjere: sve zemlje trebale bi pojačati napore u borbi protiv klimatskih promjena.

Uspjeh prelaska na zeleno gospodarstvo ovisit će o znatnoj mobilizaciji privatnih i javnih ulaganja, o uspostavi učinkovitog kružnog gospodarstva te integriranog, međupovezanog europskog energetskog tržišta koje pravilno funkcionira i pruža održivu, sigurnu i cjenovno prihvatljivu energiju, uz puno poštovanje prava država članica na odlučivanje o vlastitoj kombinaciji izvora energije. EU će ubrzati prelazak na obnovljive izvore energije, povećati energetske učinkovitost, smanjiti ovisnost o vanjskim izvorima, diversificirati svoju opskrbu te ulagati u rješenja za mobilnost budućnosti.

Istodobno moramo nastaviti poboljšavati okoliš u svojim gradovima i ruralnim područjima, povećati kvalitetu naših zraka i voda te promicati održivu poljoprivredu koja je ključna za jamčenje sigurnosti hrane i poticanje kvalitetne proizvodnje. Bit ćemo predvodnici u borbi protiv gubitka bioraznolikosti i očuvanju ekosustava, uključujući oceane.

Prijelaz prema zelenijoj, pravednijoj i uključivijoj budućnosti podrazumijevat će kratkoročne troškove i izazove. Zbog toga je toliko važno popratiti taj prijelaz i pomoći zajednicama i pojedincima da se prilagode novom svijetu.

To zahtijeva pridavanje posebne pozornosti socijalnim pitanjima. Trebalo bi provesti europski stup socijalnih prava na razini EU-a i država članica, uzimajući u obzir odgovarajuće nadležnosti. Nejednakosti koje osobito utječu na mlade predstavljaju velik politički, društveni i gospodarski rizik; stvaraju se generacijski i teritorijalni jazovi te jazovi u obrazovanju i nastaju novi oblici isključenja. Naša je dužnost svima osigurati prilike. Moramo učiniti više kako bismo osigurali ravnopravnost između muškaraca i žena te prava i jednake mogućnosti za sve. Riječ je ujedno o društvenom imperativu i gospodarskoj prednosti.

Primjerena socijalna zaštita, uključiva tržišta rada i promicanje kohezije pomoći će Europi u očuvanju svojeg načina života, kao što će to učiniti i visoka razina zaštite potrošača i standarda hrane te dobar pristup zdravstvenoj skrbi.

Ulagat ćemo u kulturu i našu kulturnu baštinu koje čine srž našeg europskog identiteta.

Promicanje europskih interesa i vrijednosti u svijetu

U svijetu koji je sve nesigurniji, složeniji i promjenjiviji, EU mora slijediti strateški plan djelovanja i povećati svoju sposobnost samostalnog djelovanja kako bi zaštitio svoje interese, poštovao svoje vrijednosti i način života te dao doprinos oblikovanju globalne budućnosti.

EU će i dalje biti pokretačka snaga multilateralizma i svjetskog međunarodnog poretka utemeljenoga na pravima, osiguravajući pritom otvorenost i pravednost te potrebne reforme. Podupirat će UN i ključne multilateralne organizacije.

EU će iskoristiti svoj utjecaj kako bi bio predvodnik u odgovoru na svjetske izazove, i to upućivanjem na daljnje korake u borbi protiv klimatskih promjena, promicanjem održivog razvoja i provedbom Programa do 2030., te suradnjom s partnerskim zemljama u pogledu migracija.

EU će promicati svoj jedinstveni model suradnje kao izvor nadahnuća drugima. Podupirat će europsku perspektivu europskih država koje su u mogućnosti i voljne mu se pridružiti. Provodit će ambicioznu politiku susjedstva. Razvijat će sveobuhvatno partnerstvo s Afrikom. EU će zajedno s globalnim partnerima koji dijele naše vrijednosti nastaviti s radom na globalnom miru i stabilnosti te promicanju demokracije i ljudskih prava.

Međutim, kako bi bolje branio svoje interese i vrijednosti te dao doprinos oblikovanju novog globalnog okruženja, EU mora postati samouvjereniji i učinkovitiji. Zbog toga moramo biti ujedinjeniji u stajalištima koja zauzimamo te odlučniji i učinkovitiji u izvršavanju našeg utjecaja. To također znači da moramo staviti na raspolaganje više sredstava i bolje iskorištavati ona koja su nam već dostupna te da moramo dati jasniju prednost europskim gospodarskim, političkim i sigurnosnim interesima i u tu svrhu mobilizirati sve politike.

Ambiciozna i čvrsta trgovinska politika kojom se osiguravaju pošteno tržišno natjecanje, reciprocitet i uzajamne koristi središnji je element u tom pogledu, i to na multilateralnoj razini u reformiranom WTO-u i u bilateralnim odnosima EU-a i njegovih partnera.

Zajednička vanjska i sigurnosna politika te zajednička sigurnosna i obrambena politika EU-a moraju postati aktivnije i reaktivnije te bolje povezane s drugim elementima vanjskih odnosa. EU također treba preuzeti veću odgovornost za vlastitu sigurnost i obranu, a posebice povećanjem ulaganja u obranu i poboljšanjem razvoja sposobnosti i operativne spremnosti; blisko će surađivati s NATO-om, uz puno poštovanje načela utvrđenih u Ugovorima te od strane Europskog vijeća, uključujući načela uključivosti, uzajamnosti i autonomije EU-a u donošenju odluka.

Odnosi sa strateškim partnerima, među ostalim našim transatlantskim partnerima i novonastalim silama moraju biti ključan element snažne vanjske politike. U tu svrhu potrebno je ostvariti mnogo više sinergija između EU-a i bilateralnih razina. EU može surađivati s drugim svjetskim silama na ravnopravnoj osnovi jedino ako izbjegne nesustavan pristup i djeluje ujedinjeno uz potporu sredstava EU-a i država članica.

Ostvarivanje naših prioriteta

EU mora pristupiti rješavanju unutarnjih i vanjskih izazova na integriran način. Kako bi vanjsko djelovanje moglo biti učinkovito, potrebna nam je snažna unutarnja gospodarska osnova.

Naše institucije moraju se usmjeriti na ono što je doista bitno. U skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti EU mora imati važnu ulogu kada se radi o važnim pitanjima, a manju ulogu kada se radi o pitanjima od manje važnosti. Mora gospodarskim i društvenim akterima ostaviti prostora da dišu, stvaraju i budu inovativni. Bit će važno uključiti građane, civilno društvo i socijalne partnere te regionalne i lokalne aktere.

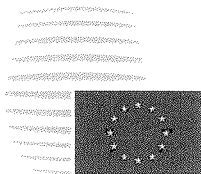
Naše institucije radit će u skladu s duhom i pismom Ugovorâ. Poštovat će načela demokracije, vladavine prava, transparentnosti i jednakosti među građanima i među državama članicama. Dobro upravljanje također ovisi o strogoj provedbi i izvršavanju dogovorenih politika i pravila, što se mora pomno pratiti.

Svaka institucija trebala bi preispitati svoje radne metode i promisliti o najboljem načinu na koji može ispuniti svoju ulogu na temelju Ugovora.

EU si mora osigurati dovoljna sredstva za ostvarenje svojih ambicija, postizanje svojih ciljeva i provedbu svojih politika.

Institucije i države članice moraju raditi rame uz rame te iskoristiti svoje znatne resurse u zajedničkom nastojanju. Trebalo bi iskoristiti talente regionalnih i lokalnih aktera u korist svih tih napora.

Ovaj Strateški program prvi je korak u postupku koji će voditi institucije i države članice EU-a. Europsko vijeće pomno će pratiti provedbu tih prioriteta te će prema potrebi utvrditi daljnje opće političke smjernice i prioritete.

Europsko vijeće

**Bruxelles, 2. srpnja 2019.
(OR. en)**

EUCO 18/19

**CO EUR 17
CONCL 6**

NAPOMENA

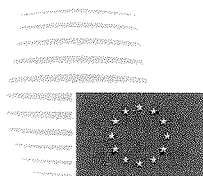
Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Izvanredni sastanak Europskog vijeća (30. lipnja, 1. i 2. srpnja 2019.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

Zaključci – 30. lipnja, 1. i 2. srpnja 2019.

1. Europsko vijeće izabralo je Charlesa Michela za predsjednika Europskog vijeća za razdoblje od 1. prosinca 2019. do 31. svibnja 2022. Zatražilo je od glavnog tajnika Vijeća da izabranom predsjedniku Europskog vijeća pomogne u prijelaznom razdoblju.
2. Europsko vijeće pozdravilo je odluku šefova država ili vlada ugovornih stranaka Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji čija je valuta euro o imenovanju Charlesa Michela predsjednikom sastanka na vrhu država europodručja za razdoblje od 1. prosinca 2019. do 31. svibnja 2022.
3. Europsko vijeće donijelo je odluku kojom se Europskom parlamentu predlaže Ursula von der Leyen kao kandidatkinja za predsjednicu Europske komisije.
4. Europsko vijeće smatra Josepa Borrella Fontellesa primjerenim kandidatom za Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, podložno suglasnosti novoizabranog predsjednika Komisije.
5. Europsko vijeće smatra Christine Lagarde primjerenom kandidatkinjom za predsjednicu Europske središnje banke, podložno dobivanju relevantne preporuke i mišljenjâ u skladu s Ugovorima.

Europsko vijeće

**Bruxelles, 17. listopada 2019.
(OR. en)**

EUCO XT 20018/19

**BXT 69
CO EUR 26
CONCL 8**

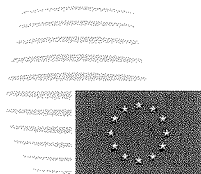
NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije
Predmet: Izvanredni sastanak Europskog vijeća (članak 50.) (17. listopada 2019.)
– zaključci

Za delegacije¹ se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće (članak 50.) usvojilo na navedenom sastanku.

¹ Slijedom obavijesti Ujedinjene Kraljevine na temelju članka 50. UEU-a, član Europskog vijeća koji predstavlja državu članicu koja se povlači ne sudjeluje ni u raspravama Europskog vijeća ni u donošenju odluka koje se na nju odnose.

1. Europsko vijeće potvrđuje Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju. Europsko vijeće na temelju toga poziva Komisiju, Europski parlament i Vijeće da poduzmu korake potrebne kako bi se osiguralo da Sporazum može stupiti na snagu 1. studenoga 2019. u cilju osiguravanja urednog povlačenja.
2. Europsko vijeće odobrava Političku izjavu kojom se uspostavlja okvir za buduće odnose Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske. Europsko vijeće ponovno ističe odlučnost Unije u tome da u budućnosti bude u što bližem partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom, u skladu s Političkom izjavom. Pristup Unije i dalje će se temeljiti na općim stajalištima i načelima utvrđenima u prethodno dogovorenim smjernicama Europskog vijeća te u izjavama, posebno onima od 25. studenoga 2018. Europsko vijeće i dalje će se stalno baviti tim pitanjem.
3. Europsko vijeće ponovno zahvaljuje Michelu Barnieru na neumornom radu u ulozi glavnog pregovarača Unije i na njegovu doprinosu održavanju jedinstva među 27 država članica EU-a tijekom cijelog razdoblja pregovora o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije.

Europsko vijeće

**Bruxelles, 18. listopada 2019.
(OR. en)**

EUCO 23/19

**CO EUR 22
CONCL 7**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (17. i 18. listopada 2019.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

I. VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR

1. Slijedom izlaganja predsjedništva Europsko vijeće razmijenilo je mišljenja o ključnim pitanjima sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira, kao što su njegova cjelokupna razina, iznosi koji su utvrđeni za glavna područja politika, financiranje, uključujući prihode i ispravke, te uvjeti i poticaji. U svjetlu te rasprave poziva predsjedništvo da podnese pregovarački okvir, zajedno s iznosima, prije sastanka Europskog vijeća u prosincu 2019.

II. SLJEDEĆI INSTITUCIJSKI CIKLUS

2. Europsko vijeće razmijenilo je mišljenja s izabranom predsjednicom Ursulom von der Leyen o Komisijinu doprinosu provedbi prioriteta EU-a navedenih u Strateškom programu. Primilo je na znanje izvješće finskog premijera o daljnjim koracima u vezi sa Strateškim programom poduzetima u Vijeću.
3. Europsko vijeće donijelo je i odluku o imenovanju Christine Lagarde predsjednicom Europske središnje banke.

III. KLIMATSKE PROMJENE

4. Europsko vijeće pozdravlja ishod Sastanka na vrhu UN-a o djelovanju u području klime 2019. u smislu iskazane ambicije, djelovanja i solidarnosti. Egzistencijalna prijetnja koju predstavljaju klimatske promjene zahtijeva veću ambicioznost i intenzivnije djelovanje u području klime na razini EU-a i na globalnoj razini. Europsko vijeće odlučno je u namjeri da EU nastavi imati vodeću ulogu u socijalno poštenoj i pravednoj zelenoj tranziciji u okviru provedbe Pariškog sporazuma, u skladu sa svojim zaključcima iz lipnja 2019. Podupire prioritete 25. sjednice Konferencije stranaka (COP25), uključujući naglasak na povezanosti oceana i klime. Europsko vijeće podsjeća na to da će na sastanku u prosincu dovršiti svoje smjernice o dugoročnoj strategiji EU-a o klimatskim promjenama s ciljem njezina donošenja i zatim podnošenja UNFCCC-u početkom 2020.

IV. PROŠIRENJE

5. Europsko vijeće pitanje proširenja ponovno će razmotriti prije sastanka na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana u Zagrebu u svibnju 2020.

V. TURSKA

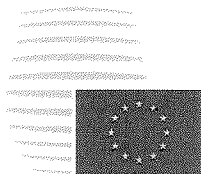
6. Europsko vijeće potvrđuje zaključke Vijeća od 14. listopada 2019. o sjeveroistoku Sirije.
7. EU osuđuje jednostrano vojno djelovanje Turske na sjeveroistoku Sirije, kojim se uzrokuje neprihvatljiva ljudska patnja, potkopava borba protiv Daiša i ozbiljno ugrožava europska sigurnost. Europsko vijeće prima na znanje večerašnju objavu SAD-a i Turske o privremenom prekidu svih vojnih operacija. Ponovno snažno poziva Tursku da obustavi svoje vojno djelovanje, povuče svoje snage i poštuje međunarodno humanitarno pravo. Slijedom zaključaka Vijeća od 14. listopada 2019. podsjeća na odluku nekih država članica da zaustave izdavanje dozvola za izvoz oružja Turskoj.
8. Europska unija i dalje ulaže napore u pronalazak učinkovitog odgovora na ozbiljnu humanitarnu i izbjegličku krizu s obzirom na potrebe koje se mijenjaju, među ostalim podupiranjem onih država članica koje se suočavaju s najozbiljnijim izazovima u pogledu migracijskih tokova na istočnom Sredozemlju.
9. Europsko vijeće nastavit će se baviti tim pitanjem.

VI. NEZAKONITE AKTIVNOSTI BUŠENJA

10. Europsko vijeće ujedno potvrđuje zaključke Vijeća od 14. listopada 2019. o nezakonitim aktivnostima bušenja koje Turska provodi u isključivom gospodarskom pojasu Cipra i ponovno potvrđuje svoju solidarnost s Ciprom.
11. Europsko vijeće nastavit će se baviti tim pitanjem.

VII. MH17

12. Pozivajući se na zaključke od 20. lipnja 2019., Europsko vijeće ponovno izražava punu potporu svim naporima da se utvrdi istina i odgovornost te osigura pravda za žrtve rušenja zrakoplova na letu MH17 i njihove bližnje te poziva sve države da u potpunosti surađuju u istrazi koja je u tijeku, u skladu s Rezolucijom VSUN-a 2166.
-

Europsko vijeće

**Bruxelles, 12. prosinca 2019.
(OR. en)**

EUCO 29/19

**CO EUR 31
CONCL 9**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (12. prosinca 2019.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

I. KLIMATSKE PROMJENE

1. S obzirom na najnovije raspoložive znanstvene spoznaje i potrebu za jačanjem globalnog djelovanja u području klime, Europsko vijeće potvrđuje cilj ostvarenja klimatski neutralnog EU-a do 2050. u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma. Jedna država članica u ovom se trenutku ne može obvezati na provedbu tog cilja sa svoje strane te će Europsko vijeće o tome ponovno raspravljati u lipnju 2020.
2. Prijelazom na klimatsku neutralnost otvorit će se znatne mogućnosti poput potencijala za gospodarski rast, nove poslovne modele i tržišta, nova radna mjesta i tehnološki razvoj. Ključnu će ulogu imati politike u području istraživanja, razvoja i inovacija koje su usmjerene na budućnost.
3. Međutim, kako bi se postigla klimatska neutralnost, bit će potrebno prevladati ozbiljne izazove. Europsko vijeće prima na znanje komunikaciju Komisije o europskom zelenom planu i traži od Vijeća da nastavi raditi na tome u skladu sa stavkom 1. Prepoznaje potrebu za uspostavljanjem poticajnog okvira koji koristi svim državama članicama i obuhvaća odgovarajuće instrumente, poticaje, potporu i ulaganja kako bi se osigurala troškovno učinkovita, poštena te socijalno uravnotežena i pravedna tranzicija, u kojemu se u pogledu polazišnih točaka u obzir uzimaju različite nacionalne okolnosti.
4. Za takvu tranziciju bit će potrebna znatna javna i privatna ulaganja. Europsko vijeće u tom kontekstu pozdravlja i podržava najavu EIB-a da tijekom razdoblja od 2021. do 2030. namjerava podržati ulaganja u djelovanje u području klime i okolišnu održivost u iznosu od 1 bilijuna EUR. Naglašava da će sljedeći VFO znatno doprinijeti djelovanju u području klime. InvestEU ima važnu ulogu u poticanju privatnih ulaganja kojima se podupire tranzicija. Prilagođena potpora regijama i sektorima koji su najviše pogođeni tranzicijom osigurat će se iz budućeg mehanizma za pravednu tranziciju. Europsko vijeće pozdravlja najavu Europske komisije da će njezini budući prijedlozi biti usmjereni na olakšavanje ulaganja u iznosu od 100 milijardi EUR s pomoću mehanizma za pravednu tranziciju. Financiranje napora za provedbu te transformacije mora se nastaviti nakon 2030.

5. Sve relevantno zakonodavstvo i sve relevantne politike EU-a trebaju biti u skladu s ostvarenjem cilja klimatske neutralnosti te doprinositi ostvarenju tog cilja, uz istodobno poštovanje jednakih uvjeta. Europsko vijeće poziva Komisiju da razmotri je li za to potrebno prilagoditi postojeća pravila, uključujući pravila o državnim potporama i javnoj nabavi. Poziva Komisiju i da redovito izvješćuje o okolišnim i socioekonomskim učincima prijelaza na klimatsku neutralnost.
6. Europsko vijeće uvažava potrebu za osiguravanjem energetske sigurnosti i poštovanjem prava država članica da odlučuju o vlastitoj kombinaciji izvora energije i odaberu najprimjerenije tehnologije. Neke su države članice navele da u sklopu svoje nacionalne kombinacije izvora energije upotrebljavaju nuklearnu energiju.
7. Cilj postizanja klimatske neutralnosti treba se ostvariti tako da se očuva konkurentnost EU-a, među ostalim razvojem učinkovitih mjera za rješavanje pitanja istjecanja ugljika u skladu s pravilima WTO-a. U tom kontekstu Europsko vijeće prima na znanje namjeru Komisije da predloži mehanizam za graničnu prilagodbu emisija CO₂ u vezi sa sektorima s visokim emisijama ugljika. Infrastruktura u trećim zemljama treba biti u skladu s najvišim međunarodnim okolišnim i sigurnosnim standardima.
8. Europsko vijeće poziva Komisiju da u 2020. što prije pripremi prijedlog dugoročne strategije EU-a kako bi je Vijeće donijelo i podnijelo UNFCCC-u.
9. Europsko vijeće srdačno zahvaljuje Španjolskoj na uspješnoj organizaciji konferencije COP25 u Madridu. Poziva Komisiju da, nakon temeljite procjene učinka, pravodobno prije 26. sjednice Konferencije stranaka (COP26) podnese prijedlog za ažuriranje nacionalno utvrđenog doprinosa EU-a za 2030.

10. Međunarodno djelovanje bit će ključno za uspješnu borbu protiv klimatskih promjena. Europsko vijeće poziva Komisiju i visokog predstavnika da posebnu pozornost posvete klimatskoj diplomaciji.
11. Europsko vijeće pratit će napredak u ostvarenju EU-ova cilja postizanja klimatske neutralnosti do 2050. i prema potrebi pružati strateške smjernice.

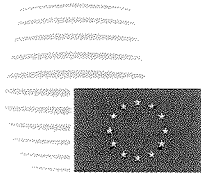
II. VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR

12. Nakon što je finsko predsjedništvo predstavilo pregovarački okvir s iznosima, Europsko vijeće raspravljalo je o glavnim elementima novog višegodišnjeg financijskog okvira.
13. Europsko vijeće poziva svojeg predsjednika da nastavi pregovore s ciljem postizanja konačnog dogovora.

III. RAZNO

14. Europsko vijeće razmotrilo je ideju konferencije o budućnosti Europe koja bi trebala započeti 2020. i završiti 2022. Poziva hrvatsko predsjedništvo Vijeća da radi na utvrđivanju stajališta Vijeća o sadržaju, opsegu, sastavu i funkcioniranju te konferencije te da na temelju toga surađuje s Europskim parlamentom i Komisijom.
15. Europsko vijeće podsjeća na to da bi prednost trebalo dati provedbi Strateškog programa dogovorenog u lipnju i postizanju konkretnih rezultata u korist naših građana. Konferencija bi trebala doprinijeti srednjoročnom i dugoročnom razvoju naših politika kako bismo se mogli bolje suočiti s trenutačnim i budućim izazovima.

16. Konferencija bi se trebala nadovezati na uspješno održavanje dijaloga s građanima tijekom prethodnih dviju godina te bi se njome trebalo predvidjeti opsežno savjetovanje s građanima tijekom tog postupka. U njoj trebaju sudjelovati Vijeće, Europski parlament i Komisija, uz puno poštovanje međuinstitucijske ravnoteže i njihovih uloga kako su utvrđene u Ugovorima. Europsko vijeće ističe potrebu za uključivim postupkom u kojem sve države članice ravnopravno sudjeluju. Odgovornost bi trebala biti podijeljena između institucija EU-a i država članica, što obuhvaća i njihove parlamente.
17. Uzimajući u obzir važnost partnerstva EU-a i Afrike, Europsko vijeće poziva Komisiju i visokog predstavnika da mu osiguraju potreban temelj za stratešku raspravu na sastanku Europskog vijeća u lipnju o odnosima s Afrikom i o sljedećem sastanku na vrhu EU-a i AU-a.
18. Europsko vijeće ponovno izražava punu potporu svjetskom međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima i sa zabrinutošću prima na znanje zastoje u radu WTO-ova mehanizma za rješavanje sporova. Podupire napore koje Komisija ulaže u uspostavljanje privremenih aranžmana s trećim zemljama dok istodobno aktivno traži trajno rješenje. Europsko vijeće poziva Europski parlament i Vijeće da prioritetno razmotre prijedlog Komisije da se važeće zakonodavstvo EU-a o učinkovitom ostvarivanju prava EU-a u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma, u skladu s pravilima WTO-a, prilagodi novoj situaciji.
19. Europsko vijeće podsjeća na svoje prethodne zaključke o Turskoj od 22. ožujka i 20. lipnja. Ponovno potvrđuje svoje zaključke od 17. i 18. listopada u pogledu nezakonitih aktivnosti bušenja koje Turska provodi u isključivom gospodarskom pojasu Cipra. Memorandumom o razumijevanju između Turske i Libije o razgraničenju pomorskih jurisdikcija u Sredozemnom moru krše se suverena prava trećih država te on nije u skladu s pravom mora i ne može imati pravne posljedice za treće države. Europsko vijeće nedvosmisleno potvrđuje svoju solidarnost s Grčkom i Ciprom u pogledu navedenih aktivnosti Turske.
20. Europska unija izražava solidarnost s Albanijom s obzirom na nedavni potres. Europsko vijeće pozdravlja najavu Komisije da će pružiti humanitarnu pomoć i organizirati donatorsku konferenciju.

Europsko vijeće

**Bruxelles, 13. prosinca 2019.
(OR. en)**

EUCO XT 20027/19

**BXT 99
CO EUR 36
CONCL 10**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (članak 50.) (13. prosinca 2019.)
– zaključci

Za delegacije¹ se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće (članak 50.) usvojilo na navedenom sastanku.

¹ Slijedom obavijesti na temelju članka 50. UEU-a, član Europskog vijeća koji predstavlja državu članicu koja se povlači ne sudjeluje ni u raspravama Europskog vijeća ni u donošenju odluka koje se na nju odnose.

1. Europsko vijeće ponavlja svoju predanost ostvarenju urednog povlačenja na temelju Sporazuma o povlačenju i poziva na njegovu pravovremenu ratifikaciju i djelotvornu provedbu.
2. Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoju želju da se u budućnosti uspostavi što bliži odnos s Ujedinjenom Kraljevinom, u skladu s Političkom izjavom i uz poštovanje prethodno dogovorenih smjernica Europskog vijeća te izjava, posebno onih od 25. studenoga 2018. Budući odnos morat će se temeljiti na ravnoteži prava i obveza i njime će se morati osigurati ravnopravni uvjeti.
3. U tu svrhu Europsko vijeće poziva Komisiju da Vijeću podnese nacrt sveobuhvatnog mandata za budući odnos s Ujedinjenom Kraljevinom neposredno nakon njezina povlačenja. Ono poziva Vijeće za opće poslove da brzo donese odgovarajuće odluke i pregovarački mandat.
4. Europsko vijeće pozdravlja odluku Komisije da ponovno imenuje Michela Barniera za pregovore o budućem odnosu. Pregovori će se nastaviti odvijati usklađeno i transparentno te u jedinstvu sa svim državama članicama. Vodit će se uz trajnu koordinaciju i stalan dijalog s Vijećem i njegovim pripremnim tijelima.
5. Europsko vijeće pomno će pratiti pregovore i, prema potrebi, dogovarati dodatna opća politička usmjeravanja. U razdoblju između sastanaka Europskog vijeća, Vijeće za opće poslove i Coreper, uz pomoć odgovarajuće radne skupine, osigurat će da se pregovori vode u skladu s općim stajalištima i načelima koja je dogovorilo Europsko vijeće te pregovaračkim mandatom Vijeća i, prema potrebi, pružiti dodatne smjernice koje su u potpunosti usklađene s najboljim interesima EU-a i s ciljem postizanja rezultata koji je pošten i pravičan za sve države članice i u interesu naših građana.

**Snažna
Europa
u svijetu
punom
izazova**

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

1. siječnja – 30. lipnja 2020.

PROGRAM
HRVATSKOG PREDSEDANJA
VIJEĆEM EUROPSKE UNIJE

Snažna Europa
u svijetu
punom izazova

Europa
koja se razvija

Europa
koja povezuje

Europa
koja štiti

Utjecajna
Europa

E U
2 0
2 0
H R

PROGRAM HRVATSKOG PREDSJEDANJA VIJEĆEM EUROPSKE UNIJE

Sadržaj

Uvodna riječ predsjednika Vlade	3
Prioriteti hrvatskog predsjedanja	4
Prioriteti po konfiguracijama vijeća	5
Vijeće za opće poslove (GAC)	6
Vijeće za vanjske poslove (FAC)	12
Vijeće za ekonomske i financijske poslove (ECOFIN)	18
Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove (JHA)	22
Vijeće za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača (EPSCO)	26
Vijeće za konkurentnost (COMPET)	30
Vijeće za promet, telekomunikacije i energetiku (TTE)	34
Vijeće za poljoprivredu i ribarstvo (AGRIFISH)	38
Vijeće za okoliš (ENVI)	42
Vijeće za obrazovanje, mlade, kulturu i sport (EYCS)	46

Snažna Europa u svijetu punom izazova

Uvodna riječ predsjednika Vlade

Od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. Hrvatska će prvi put predsjedati Vijećem Europske unije. Tijekom šestomjesečnog razdoblja Hrvatska će voditi rad Vijeća kao pošten i neutralan posrednik, gradeći suradnju i dogovor među državama članicama u duhu konsenzusa i međusobnog uvažavanja.

*Andrej Plenković
predsjednik Vlade*

Hrvatsko predsjedanje dolazi u vremenu velikih promjena za Europsku uniju, na početku novog institucijskog i zakonodavnog ciklusa slijedom formiranja novog sastava europskih institucija, kao i izazova koje nosi proces povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije.

Neujednačen gospodarski razvoj, klimatske promjene, pojačane migracije, širenje dezinformacija i rastući populizam neki su od izazova današnjeg svijeta na koje građani s pravom očekuju odgovore. Njih može pružiti samo snažna Europa. U tome je naše jedinstvo naša najveća snaga.

Kako bismo Uniju i dobrobiti koje donosi dodatno približili građanima, poticat ćemo jačanje dijaloga, uključujući kroz Konferenciju o budućnosti Europe.

Vodeći se hrvatskim nacionalnim prioritetima, u skladu sa smjernicama novog Strateškog programa Europske unije 2019. – 2024. te naslanjajući se na program Trija, Hrvatska je pripremila šestomjesečni program svojeg predsjedanja koji počiva na četirima stupovima:

- **Europa koja se razvija**
- **Europa koja povezuje**
- **Europa koja štiti**
- **Utjecajna Europa**

*Ta četiri prioriteta objedinjena su u motu „**Snažna Europa u svijetu punom izazova**“, koji sažima viziju Europe koja djeluje u korist svojih država članica i građana.*

Hrvatsko će predsjedništvo u svome radu uzeti u obzir i strateške dokumente koji će biti usuglašeni između institucija EU-a i program rada nove Europske komisije za 2020.

Ambiciozan, uravnotežen i održiv Višegodišnji financijski okvir Europske unije za razdoblje 2021. – 2027. preduvjet je za ostvarenje naših ciljeva. Hrvatsko predsjedništvo zalagat će se za postizanje sveobuhvatnog dogovora koji će omogućiti pravovremenu provedbu svih politika i programa Unije, u službi daljnje izgradnje što snažnije Europe u svijetu stalnih promjena i izazova.

Andrej Plenković

Prioriteti hrvatskog predsjedanja

▪ Europa koja se razvija

Europska unija, njezino gospodarstvo i tržište rada, u vremenu digitalne revolucije, suočeni su s novim globalnim izazovima i demografskim promjenama. U tim okolnostima, daljnje produbljivanje jedinstvenog tržišta i poticanje digitalizacije, ulaganje u inovacije i istraživanje, veća dostupnost kvalitetnog i cjeloživotnog obrazovanja te razvijanje vještina prilagođenih poslovima budućnosti jamstva su konkurentnosti Unije. Poboljšanje kvalitete života građana Unije zahtijeva daljnji razvoj politika koje stvaraju kvalitetnije radne i životne uvjete te pridonose očuvanju okoliša i borbi protiv klimatskih promjena. Stoga će se hrvatsko predsjedništvo zalagati za ujednačen, održiv i uključiv rast Unije koji uzima u obzir posebnosti i potrebe svih država članica, njihovih regija i građana.

▪ Europa koja povezuje

U sve povezanijem svijetu napredak Europske unije ovisi o umreženosti njezina gospodarstva i punom iskorištavanju njezinih infrastrukturnih i ljudskih potencijala. Postojeće razlike unutar EU-a u kvaliteti infrastrukture i pokrivenosti prometnim, energetske i telekomunikacijskim te digitalnim mrežama sputavaju njezin napredak i globalnu konkurentnost. Radi postizanja pune socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije potrebno je dodatno razvijati prometnu, energetske i digitalnu infrastrukturu i povezanost. Hrvatsko predsjedništvo poticat će politike usmjerene na infrastrukturno povezivanje Unije i na zbližavanje njezinih građana, ponajprije kroz obrazovanje, kulturu i sport.

- **Višegodišnji financijski okvir**
- **Politika proširenja**
- **Konferencija o budućnosti Europe**
- **Brexit**

▪ Europa koja štiti

Europskoj uniji sigurnost njezinih građana od najveće je važnosti. Stoga ćemo jačati unutarnju sigurnost, učinkovitije štiti vanjske granice, osigurati punu interoperabilnost informacijskih sustava, podizati otpornost na vanjske ugroze te hibridne i kibernetičke prijetnje. Pronalaženje sveobuhvatnog rješenja za održivu i učinkovitu migracijsku politiku i politiku azila ostaje naš zajednički cilj. Hrvatsko predsjedništvo bit će usmjereno na daljnju izgradnju Unije kao prostora slobode, sigurnosti i pravde zasnovanog na zajedničkim vrijednostima, demokraciji i vladavini prava.

▪ Utjecajna Europa

Države članice najbolje se mogu nositi s izazovima 21. stoljeća kroz okvir i snagu Europske unije. Samo daljnji razvoj sposobnosti i instrumenata za zajedničko djelovanje učvrstit će njezinu predvodničku ulogu globalnog čimbenika. Promicanje europskih vrijednosti i interesa, jačanje multilateralizma i europske sigurnosne politike i obrambene suradnje, te provedba ciljeva iz Programa Ujedinjenih naroda za održiv razvoj 2030. ostaju glavne odrednice vanjskog djelovanja Unije. Njezina vjerodostojnost u međunarodnim odnosima odražava se i kroz odgovoran pristup, osobito prema vlastitom susjedstvu, istočnom i južnom, uključujući jugoistok Europe (zapadni Balkan) u njezinu neposrednom okruženju. Hrvatsko predsjedništvo zalagat će se za nastavak dosljedne, djelotvorne i vjerodostojne politike proširenja, kao uloga u stabilnost, sigurnost i daljnji gospodarski razvoj i povezanost europskog kontinenta.

Izvor: © European Union

PRIORITETI PO KONFIGURACIJAMA VIJEĆA

Vijeće za opće poslove

(GAC)

E U
2 0
H R

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

U sve složenijem svijetu, politička i strateška koordinacija nužna je za postizanje zajedničkih ciljeva Europske unije. Zahvaljujući svojoj horizontalnoj nadležnosti Vijeće za opće poslove u tome ima posebnu ulogu. Stoga će hrvatsko predsjedništvo pripremati sastanke i pomagati radu Europskog vijeća vodeći se uvijek načelima zajedništva, uvažavajući interese i prioritete svih država članica. Aktivnosti predsjedništva bit će usmjerene na postizanje dogovora o Višegodišnjem financijskom okviru Europske unije za razdoblje od 2021. do 2027. Posebna pozornost posvetit će se politici proširenja i postizanju daljnjeg napretka za zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje za članstvo, što će biti tema neformalnog sastanka na vrhu EU – zapadni Balkan u svibnju 2020. u Zagrebu. Hrvatska će se zalagati za nastavak učinkovite provedbe Strateškog programa EU-a i promicati će konstruktivnu suradnju između europskih institucija u utvrđivanju zakonodavnih prioriteta za predstojeće razdoblje. Među prioritetima hrvatskog predsjedanja bit će i postizanje uređena povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije i početak pregovora o budućim partnerskim odnosima.

Višegodišnji financijski okvir

Hrvatsko je predsjedništvo predano postizanju ambicioznog, uravnoteženog i održivog dogovora o novom Višegodišnjem financijskom okviru (VFO) kako bi pridonijelo postavljanju temelja za financiranje prioriteta Europske unije u razdoblju 2021. – 2027. U tom pogledu gradit će daljnji napredak na postignućima ranijih predsjedništava i u uskoj suradnji s predsjednikom Europskog vijeća. U tu svrhu težit će pronalaženju ravnoteže između nastavka financiranja politika temeljenih na Ugovorima koje donose jasnu europsku dodanu vrijednost, poput kohezijske i zajedničke poljoprivredne politike, te postizanja dogovora oko financiranja politika usmjerenih k novim izazovima. Zalagat će se za dogovor u duhu partnerstva i za dobrobit europskog projekta kao i svih država članica Unije.

Vodit će se načelima prema kojima dugoročno planiranje mora uzimati u obzir proračunsku disciplinu, poboljšanje provedbe i stabilnost ulaganja te osigurati nesmetan nastavak financiranja razvojnih prioriteta Unije kao i početak provedbe novih programa od 1. siječnja 2021.

Hrvatsko predsjedništvo svoje će napore usmjeriti i na donošenje općih i sektorskih zakonodavnih prijedloga obuhvaćenih VFO-om, koji trebaju pridonijeti ukupnom razvoju Europske unije i njezinih država članica u svim segmentima te kvaliteti života i ostvarenju interesa svih njezinih građana.

**Ambiciozan, uravnotežen i održiv
financijski okvir koji ispunjava
ambicije Europske unije**

Kohezijska politika

Kohezijska politika ključna je za smanjivanje gospodarskih, socijalnih i teritorijalnih razlika te za jačanje konkurentnosti Unije i svih njezinih regija. Kohezija pridonosi stvaranju radnih mjesta, ulaganjima i gospodarskom rastu te nesmetanom i učinkovitim funkcioniranjem jedinstvenog tržišta. Istodobno, ona ima izravan utjecaj na kvalitetu života građana Unije te pomaže u suočavanju s novim izazovima, poput demografskih promjena, industrijske tranzicije i klimatskih promjena.

Predsjedništvo će dati doprinos dovršetku pregovora o zakonodavnom paketu za kohezijsku politiku za razdoblje 2021. – 2027. Važnu ulogu u daljnjoj provedbi kohezijske politike imat će pravila koja omogućavaju djelotvornu provedbu projekata.

Predsjedništvo će kroz organizaciju niza formalnih i neformalnih događanja pridonijeti jačanju vidljivosti i dodane vrijednosti kohezijske politike.

Na jačanju konvergencije i povezivosti, radi smanjenja razlika među državama članicama EU-a, Hrvatska će nastaviti raditi i kroz Inicijativu triju mora.

*Ravnomjeran
i održiv razvoj Unije
radi smanjenja
gospodarskih, socijalnih
i teritorijalnih razlika
među državama
članicama i unutar njih*

Makroregionalne strategije

Kao država uključena u dvije makroregionalne strategije Unije, Dunavsku regiju i Jadransko-jonsku regiju, Hrvatska će posvetiti pozornost ostvarenju njihovih ciljeva i komplementarnosti s kohezijskom politikom. Do studenog 2020. Hrvatska predsjedava Strategijom Europske unije za Dunavsku regiju te će se u tom okviru zalagati za učinkovitije korištenje financijskih instrumenata i različitih postojećih izvora financiranja.

Proširenje

Vjerodostojna politika proširenja, vođena načelima vlastitih postignuća i pravedne uvjetovanosti, djelotvorno potiče reformske procese i jamac je boljitka i stabilnosti jugoistoka Europe. Pritom je osobito važno poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda te vladavine prava, doprinos regionalnoj suradnji i razvoj dobrosusjedskih odnosa. Potonje uključuje prevladavanje nasljeđa prošlosti, istinsku pomirbu i rješavanje otvorenih pitanja. Hrvatsko predsjedništvo uložiti će znatne napore radi postizanja odgovarajućih političkih odluka zasnovanih na potvrđenoj europskoj perspektivi kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja za članstvo u Uniji, te na punom i dosljednom ispunjavanju utvrđenih kriterija.

Predsjedništvo će se usredotočiti na postizanje napretka u pristupnim procesima i u provedbi sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Albanija i Sjeverna Makedonija kandidatkinje su za članstvo i predsjedništvo će se zalagati za otvaranje pregovora s tim dvjema zemljama te za mogući napredak Bosne i Hercegovine prema statusu kandidata.

Poticat će se ispunjavanje svih mjera potrebnih za daljnji napredak Crne Gore i Srbije u pristupnim pregovorima. Kosovo je potencijalni kandidat te će predsjedništvo posvetiti pozornost daljnjem razvoju odnosa.

Turska je država kandidat i ključan partner EU-a u nizu područja.

Predsjedništvo će raditi na pravodobnoj uspostavi instrumenta za nastavak pretpristupne pomoći u skladu s prioritetima Unije.

Hrvatska će u svibnju 2020. u Zagrebu organizirati sastanak na vrhu EU – zapadni Balkan.

*Potvrda europske
perspektive zemalja
jugoistočne Europe
na sastanku na vrhu
„EU – zapadni Balkan“
u svibnju 2020.
u Zagrebu*

Europski semestar

Europski semestar bilježi deseti ciklus tijekom hrvatskog predsjedanja Predsjedništvo će nastojati osigurati kontinuitet u nesmetanoj i učinkovitoj provedbi Europskog semestra.

Podupirat će intenzivan dijalog institucija Unije i država članica o njihovim gospodarskim, fiskalnim i socijalnim politikama radi promicanja odgovarajuće uključenosti svih relevantnih dionika te jačanja vlasništva nad reformskim mjerama na nacionalnoj razini.

Europa kao zajednica vrijednosti

Hrvatsko predsjedništvo posvećeno je jačanju temeljnih vrijednosti i načela Unije. Zaštita temeljnih vrijednosti EU-a nužna je za jačanje otpornosti EU-a na unutarnje i vanjske izazove, za snaženje povjerenja građana u Uniju te za dugoročnu vjerodostojnost njezinih politika. Zalagat ćemo se za politike koje promiču i štite ljudska prava i temeljne slobode, s naglaskom na one koje suzbijaju govor mržnje, diskriminaciju, ksenofobiju i rasizam, te na politike koje teže osiguranju ravnopravnosti spolova i zaštiti najugroženijih skupina u društvu. Radi zaštite naših demokratskih vrijednosti i standarda, posebna pozornost posvetit će se borbi protiv širenja lažnih vijesti, netolerancije i dezinformiranja na digitalnim platformama.

Predsjedništvo će nastaviti promicati vladavinu prava kao temeljnu vrijednost EU-a, zalažući se za sveobuhvatan i učinkovit pristup prevenciji, zaštiti i promicanju vladavine prava u Uniji, uz jačanje dijaloga i jedinstva država članica.

**Zaštita slobode i demokracije,
te promicanje vladavine prava
kao temeljnih vrijednosti Unije**

Građanima bliža Europa

Uključivanje građana, dijalog s organizacijama civilnog društva i transparentnost institucija Europske unije ključne su sastavnice jačanja njezina demokratskog legitimiteta. To je važan ulog u jačanje povjerenja građana u Uniju i oblikovanje politika usmjerenih k poboljšanju kvalitete njihova života. Sve je to važno i radi suzbijanja rastućeg populizma u mnogim državama članicama Europske unije.

Predsjedništvo će promicati učinkovitu, odgovornu i digitaliziranu europsku javnu upravu koja će biti spremna pravodobno i kvalitetno odgovoriti na izazove s kojima je suočena Unija. Pritom se treba dosljedno voditi načelima izvrsnosti, geografske zastupljenosti i ravnopravnosti spolova.

Konferencija o budućnosti Europe

Hrvatska će biti posvećena približavanju Unije građanima i kroz Konferenciju o budućnosti Europe, zajedno s drugim institucijama i državama članicama. Predsjedništvo će raditi na definiranju stajališta Vijeća o pitanjima kao što su sadržaj, opseg i funkcioniranje Konferencije, te će surađivati s Europskim parlamentom i Komisijom kako bi se osigurala institucionalna ravnoteža.

Hrvatsko predsjedništvo će se voditi ciljevima Strateškog programa Europske unije 2019. – 2024. te rezultatima provedenih konzultacija i dijaloga s građanima kako bi Unija što bolje i pravodobno odgovorila na očekivanja svojih građana. Zato će biti važno osigurati dijalog sa širokim krugom dionika, uključujući i s nacionalnim parlamentima, kako bi se raspravila strateška pitanja budućnosti i

politika Unije usmjerenih na boljitak građana, kao i na učinkovitost institucija i demokratskih procesa na razini Unije.

Dijalog s građanima kao ulog u budućnost Unije koja odgovara njihovim očekivanjima

Odnosi sa Švicarskom

Hrvatsko predsjedništvo radit će na pronalaženju rješenja koje bi pridonijelo potpisivanju sporazuma o institucijskom okviru između EU-a i Švicarske.

Odnosi s Ujedinjenom Kraljevinom

Hrvatsko predsjedništvo nastavit će s radom na pitanju povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije po članku 50. Ugovora o Europskoj uniji. Predsjedništvo će se zalagati za uređeno povlačenje na temelju Sporazuma o povlačenju kako bi se osigurala pravna sigurnost građana i poslovne zajednice i u Uniji i u Ujedinjenoj Kraljevini. Predsjedništvo će biti posvećeno izgradnji bliskih budućih odnosa između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine utemeljenih na partnerstvu na područjima od zajedničkog interesa, u skladu s Političkom deklaracijom o budućim odnosima i poštujući smjernice Europskog vijeća, te druge izjave i deklaracije.

Izgradnja budućih partnerskih odnosa između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu,
središnje mjesto događanja tijekom
hrvatskog predsjedanja Europskom unijom
foto: J.Duval
Izvor: Turistička zajednica grada Zagreba

Vijeće za vanjske poslove

(FAC)

E U
2 0
H R

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

U multipolarnom svijetu nijedna država članica Europske unije ne može se samostalno nositi sa svim međunarodnim izazovima. Međutim, djelujući zajednički one mogu biti utjecajne u globalnim odnosima te štititi i promicati vlastite interese i vrijednosti. Kao doprinos stabilnosti i sigurnosti u okružju Unije potrebno je sustavno razvijati sposobnosti i instrumente zajedničkog djelovanja, uključujući jačanje europske sigurnosne i obrambene suradnje. Pritom je važno jačati međunarodnu razvojnu politiku u službi održivog razvoja i iskorjenjivanja siromaštva.

Među središnjim temama hrvatskog predsjedanja bit će promicanje europskih vrijednosti i interesa, projekcija mira i sigurnosti te jačanje multilateralizma. Predsjedništvo će se zalagati za produbljivanje europske sigurnosne i obrambene suradnje kroz razvoj strateškog pristupa Europske unije na području obrane, razvijanje potrebnih europskih obrambenih sposobnosti te jačanje europske obrambene industrije. Poseban naglasak staviti će na nastavak bliske suradnje i komplementarnosti djelovanja Unije i NATO-a. Hrvatska će se zalagati za slobodnu i na pravilima utemeljenu trgovinu, koja je preduvjet gospodarskog rasta.

Ujedinjen i snažan globalni čimbenik i partner

Na području vanjskog djelovanja hrvatsko predsjedništvo podupirat će visokog predstavnika za vanjsku i sigurnosnu politiku i potpredsjednika Europske komisije te raditi na jačanju EU-a kao ujedinjenog i snažnog globalnog čimbenika, partnera i pružatelja sigurnosti.

Unija treba biti predvodnica i vodeći međunarodni čimbenik u promicanju temeljnih vrijednosti, projekciji mira i sigurnosti te partner u sveobuhvatnom odgovoru na globalne izazove. Hrvatska će se zalagati za promicanje multilateralizma i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima.

Naglasak će biti na jačanju sveobuhvatnog pristupa i učinkovitijem povezivanju unutarnjih i

vanjskih aspekata djelovanja Unije u skladu s Globalnom strategijom vanjske i sigurnosne politike EU-a (Globalna strategija).

*Učvrstiti ulogu Unije
kao vodećeg
međunarodnog
čimbenika i snažnog
partnera u susjedstvu*

Stabilnost i sigurnost u okružju

Predsjedništvo će raditi na osiguranju strateške potpore stabilnosti, sigurnosti, izgradnji otpornosti te gospodarskog razvoja i blagostanja u okružju Europske unije, osobito u jugoistočnoj Europi i susjedstvu.

U skladu s Globalnom strategijom, predsjedništvo će podupirati jačanje napora Unije u daljnjem jačanju stabilnosti i sigurnosti jugoistočne Europe. To će se posebno odnositi na izgradnju sposobnosti za odgovor na sigurnosne i druge izazove, uključujući hibridne prijetnje, kibernetičku sigurnost, migracije i strateško komuniciranje.

Hrvatsko predsjedništvo nastavit će raditi na ostvarivanju rezultata u provedbi ciljeva politike Istočnog partnerstva i na daljnjem razvoju suradnje s Armenijom, Azerbajdžanom, Bjelarusijom, Gruzijom, Moldavijom i Ukrajinom kroz pružanje potpore reformskim procesima, a posebno u kontekstu izazova s kojima se suočavaju. Tijekom hrvatskog predsjedanja razmatrat će se prioritete i ciljevi za razdoblje nakon 2020. te će se u tom kontekstu održati i sastanak na vrhu Istočnog partnerstva. Napori usmjereni k sveobuhvatnom rješenju krize u Ukrajini i ublažavanje posljedica sukoba bit će također među prioritarnim zadaćama predsjedništva.

Zajedno s državama južnog susjedstva treba nastaviti s naporima jačanja suradnje u odgovoru na zajedničke izazove. U tu je svrhu važna potpora Unije pronalaženju mirnih, uključivih i demokratskih rješenja kriza i sukoba, održivom razvoju te humanitarnim naporima i naporima stabilizacije i obnove. Naglasak treba biti i na suradnji u borbi protiv terorizma, suzbijanju radikalizacije i nasilnog ekstremizma i u odgovoru na izazov migracija.

Predsjedništvo će raditi na promicanju strateškog partnerstva i suradnje sa Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadom na području sigurnosti, borbe protiv terorizma, energetike, stabilizacije i euroatlantskih integracija jugoistočne Europe te u rješavanju globalnih izazova i drugih pitanja od zajedničkog interesa.

Rusija dijeli odgovornost za sigurnost i stabilnost europskog kontinenta te će predsjedništvo nastaviti raditi na građenju odnosa EU-a i Rusije na temelju pet utvrđenih načela.

Hrvatska će raditi na unaprjeđivanju veza s Azijom u političkoj, gospodarskoj i sigurnosnoj dimenziji. Naglasak će se staviti na povezivost u svim aspektima. Predsjedništvo će se zalagati za daljnji razvoj partnerstva Unije i Kine.

Predsjedništvo ističe važnost daljnjeg ulaganja u razvoj odnosa EU-a i Afrike radi produbljivanja strateškog partnerstva, suočavanja sa zajedničkim sigurnosnim prijetnjama i izazovima, osobito migracijama, te djelotvornijeg korištenja prilika za gospodarsku suradnju, ulaganja i održivi razvoj. Naglasak treba biti na ulaganju u mlade i njihovo osnaživanje.

Predsjedništvo će nastaviti raditi na jačanju strateškog partnerstva Europe i Latinske Amerike uz intenziviranje političkog dijaloga i potpore integraciji na temelju zajedničkih vrijednosti. Očekuje se da će pozornost Vijeća biti na pružanju potpore u sprječavanju i odgovoru na krize u regiji.

**EU kao globalni partner i
jamac boljitka i stabilnosti
jugoistočne Europe**

Sigurnost i obrana

Hrvatska će nastaviti promicati stratešku raspravu o daljnjem razvoju EU-a na području sigurnosti i obrane. Predsjedništvo će naglasak staviti na projekciju stabilnosti, jačanje odgovora na vanjske sukobe i krize, izgradnju sposobnosti partnera te zaštitu i sigurnost Unije i njezinih građana. Nastavit će raditi na osiguravanju sadržajne i vjerodostojne europske obrambene suradnje uz poštovanje autonomije, vlasništva i odlučivanja država članica.

Predsjedništvo će biti usmjereno na provedbu, konsolidaciju i koherentnost pokrenutih obrambenih inicijativa – Stalna strukturirana suradnja (PESCO), Koordinirani godišnji pregled obrane (CARD), vojna pokretljivost, Europski fond za obranu (EDF) – te njihovo usklađivanje s procesima obrambenog planiranja država članica.

Predsjedništvo će nastaviti snažno podupirati blisku, sadržajnu i komplementarnu suradnju EU-a i NATO-a, što smatra ključnim ulogom u europsku sigurnost i doprinosom transatlantskim odnosima. Poseban će se naglasak staviti na ostvarivanje rezultata na područjima vojne pokretljivosti, hibridnih prijetnji te na pružanje potpore partnerima u izgradnji sposobnosti i otpornosti s tim u vezi, i to s naglaskom na jugoistočnu Europu.

Predsjedništvo će promicati razvoj partnerstva i suradnje s ostalim ključnim čimbenicima, partnerima i trećim državama, koji imaju ključnu ulogu u održavanju i izgradnji europske sigurnosne arhitekture.

Predsjedništvo će podupirati jačanje konkurentnosti obrambene industrije radi smanjivanja postojećih nedostataka u obrambenim sposobnostima u Europi. Naglasak će biti na jačanju malog i srednjeg poduzetništva i obrambeno-istraživačkih sposobnosti radi postizanja

ravnomjernog razvoja europske obrambene industrije. Hrvatska će nastojati postići dogovor o Europskom fondu za obranu, koji treba pridonijeti ostvarivanju ovih ciljeva.

Hrvatska će nastaviti raditi na daljnjem jačanju civilne dimenzije Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP), koja treba omogućiti sposobniji, djelotvorniji, brži i integriraniji odgovor na krize.

*Afirmirati ulogu
pružatelja sigurnosti,
projicirati stabilnost i
bolje odgovarati na
vanjske sukobe i krize*

Razvojna suradnja i humanitarna pomoć

Održavanje vodeće uloge EU-a u promicanju i sveobuhvatnoj provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030 (Program 2030), u skladu s Europskim konsenzusom o razvoju, ostat će u fokusu predsjedništva. Predsjedništvo će promicati snažnije uključivanje svih država članica Unije u međunarodnu razvojnu suradnju, uzimajući u obzir načelo „boljeg zajedničkog rada” i razmjenu iskustva i znanja s partnerskim državama.

Hrvatsko će predsjedništvo radi suzbijanja korijenskih uzroka nestabilnosti i migracija staviti

naglasak na izgradnju opće političke i društvene otpornosti u partnerskim državama kao dugoročnom načinu sprječavanja kriza uzrokovanih ljudskim ili prirodnim čimbenicima. Predsjedništvo će nastaviti poticati snažnije povezivanje kratkoročne humanitarne pomoći s dugoročnom međunarodnom razvojnom suradnjom.

Hrvatska će usmjeravati pozornost na daljnje smanjivanje nejednakosti kroz primjenu gospodarskih mjera poticanja ulaganja i stvaranja održivih radnih mjesta, osobito kroz jačanje suradnje sa srednjodohodovnim i najsiromašnijim zemljama. Za učinkovitije postizanje rezultata posebna pozornost bit će posvećena mladima te ženama i djevojčicama kao ključnim pokretačima održivog razvoja.

Hrvatska će nastaviti pružati potporu uspješnom dovršetku pregovora o Ugovoru o partnerskoj suradnji s državama Afrike, Kariba i Pacifika. Osnaživanju globalne uloge Europske unije pridonijet će dosljedno i učinkovito financiranje vanjskog djelovanja Unije te će hrvatsko predsjedništvo predano raditi na postizanju dogovora o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI).

**Promicati međunarodne
razvojne politike za održiv
razvoj i iskorjenjivanje
siromaštva**

Trgovina

Globalne trgovinske napetosti i rast protekcionizma s kojima smo suočeni pojačavaju neizvjesnost na tržištima. Europska unija treba nastaviti

promicati pravednu i otvorenu globalnu trgovinu utemeljenu na pravilima koja su djelotvorna, primjenjiva i provediva te koja svima omogućuju jednake uvjete za međunarodnu trgovinu.

Očuvanje i jačanje multilateralnog trgovinskog sustava i nastavak pregovora u okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO) bit će u fokusu predsjedništva. EU treba zadržati vodeću ulogu u procesu modernizacije WTO-a kako bi organizacija bila spremna odgovoriti na sadašnje i buduće izazove svjetskog gospodarstva. S tim će ciljem predsjedništvo aktivno sudjelovati u pripremi i radu 12. ministarske konferencije WTO-a.

Hrvatsko predsjedništvo zalagat će se za dovršetak započetih trgovinskih pregovora, vodeći računa o promicanju europskih vrijednosti i standarda te održivog razvoja. Važno je uložiti napore kako bi dogovoreni sporazumi što prije stupili na snagu i u potpunosti se provodili.

Tijekom predsjedanja nastavit će se razgovori o jačanju transatlantskih trgovinskih odnosa i o uravnoteženim trgovinskim i investicijskim odnosima s Kinom.

U skladu sa zaključcima Vijeća iz ožujka 2019. Hrvatska će nastaviti s radom na uredbi u vezi s pristupom roba i usluga iz trećih zemalja unutarnjem tržištu javnih nabava Unije i na dovršetku pravnog okvira za robu s dvojnog namjenom.

**Očuvati i jačati multilateralni
trgovinski sustav zasnovan na
pravilima koja svima
omogućuju jednake uvjete**

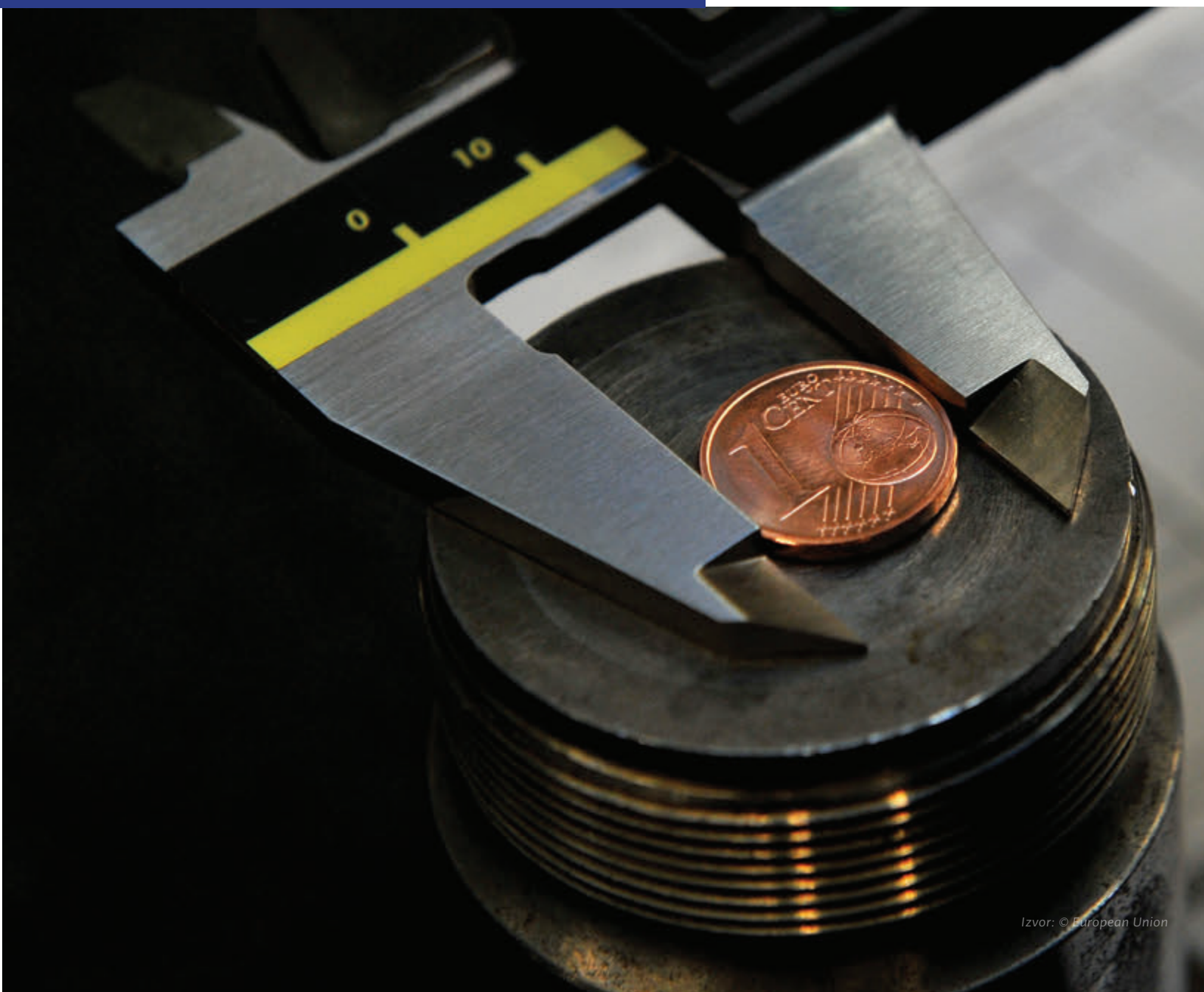
Dubrovnik, grad upisan na Popis svjetske baštine poznat i po doprinosu razvoju suvremene diplomacije
foto: Luka Esenko
izvor: Hrvatska turistička zajednica

Vijeće za ekonomske i financijske poslove

(ECOFIN)

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

Gospodarstvo Europske unije proteklih godina stabilno raste. Unatoč tome, primjetno je usporavanje gospodarske aktivnosti i povećanje razine rizika financijske stabilnosti Unije. To je posljedica neizvjesnosti koje proizlaze iz unutarnjih i vanjskih izazova. Početak novog institucijskog ciklusa i donošenje Višegodišnjeg financijskog okvira prilika je za definiranje novih strateških odrednica kako bi se Unija djelotvornije nosila s promjenjivim globalnim ekonomskim okruženjem i s unutarnjim strukturnim neusklađenostima. U takvim okolnostima potreban je oprez i pravodobna reakcija na znakove ranjivosti i rizika za stabilnost financijskog sustava Europske unije.

Hrvatska će posebnu pozornost posvetiti promicanju inicijativa koje potiču reformske procese i konvergenciju među državama članicama. Predsjedništvo će nastaviti provoditi inicijative koje podupiru produbljivanje jedinstvenog tržišta i uložiti dodatne napore za jačanje međunarodne gospodarsko-financijske uloge Unije. U tom će pogledu staviti naglasak i na jačanje međunarodne uloge eura. Negativni demografski trendovi prisutni su u cijeloj Europskoj uniji i jedan su od glavnih rizika za dugoročnu održivost javnih financija. Hrvatska će promicati aktivnosti i mjere usmjerene na ublažavanje negativnih fiskalnih učinaka demografskih trendova.

Ekonomska i monetarna unija

Predsjedništvo namjerava nastaviti s naporima usmjerenima k jačanju ekonomske i monetarne unije kako bi postala bolje povezana i pravednija te se tako mogla bolje oduprijeti gospodarskim izazovima. Hrvatsko će se predsjedništvo usredotočiti i na daljnje produbljivanje bankovne unije.

Naglasak će se staviti na procese koji vode povećanju otpornosti i stabilnosti bankovnog sustava Unije, što uključuje i nastavak dosadašnje rasprave o uspostavi Europskog sustava osiguranja depozita (EDIS). Istodobno, hrvatsko predsjedništvo nastaviti će s naporima koji se odnose na rješavanje problema nenaplativih kredita te na sprječavanje njihova mogućeg akumuliranja u budućnosti.

Jačanje ekonomske i monetarne unije i daljnje integracije na razini EU-a iznimno je važno pitanje, zbog čega je potrebno promicati reformske procese i konvergenciju među državama članicama. U tom kontekstu predsjedništvo će se snažno zalagati za postizanje dogovora o prijedlogu Proračunskog instrumenta za konvergenciju i konkurentnost i prijedlogu Instrumenta za konvergenciju i reforme.

Jačati ekonomsku i monetarnu uniju i međunarodnu ulogu eura

Unija tržišta kapitala

Kako bi se financijski sustav Europske unije učinio stabilnijim, otvorenijim i konkurentnijim, potrebno je razviti, ojačati i dodatno integrirati tržišta kapitala država članica. Uzimajući u obzir različitosti u državama članicama te nove prilike koje proizlaze iz tehnoloških promjena i digitalnih inovacija, Hrvatska prepoznaje znatan potencijal i doprinos unije tržišta kapitala razvoju gospodarstva Unije. Novi izvori financiranja i dobro dizajnirani i transparentni proizvodi pridonijeli bi većoj privlačnosti tržišta kapitala za mala i srednja poduzeća i građane, potaknuli bi rast inovativnih poduzeća te bi proširili prilike za dugoročna ulaganja i sudjelovanje malih ulagatelja u tržištima kapitala. Hrvatsko predsjedništvo imat će ove ciljeve u fokusu, vodeći se pritom trajnim usmjerenjem k jačanju otpornosti financijskog sustava i njegovih infrastruktura. Vodit će također računa o važnosti očuvanja financijske stabilnosti i upravljanja rizicima koji proizlaze iz inovacija na tržištima odnosno nedostatne primjene pravila.

Hrvatsko predsjedništvo uložiti će poseban napor da bi se ostvarile preostale mjere predviđene inicijalnim i revidiranim Akcijskim planom o izgradnji unije tržišta kapitala. Hrvatska će podržati formiranje novih prioriteta koji će dovesti do donošenja novog Akcijskog plana za sljedeći institucijski ciklus. Imajući na umu ulogu financijskog sektora u prelasku na održivo gospodarstvo, hrvatsko predsjedništvo pridonijet će usmjeravanju prioriteta u tom aspektu unije tržišta kapitala te time pridonijeti programu održivosti koji će obilježiti sljedeći institucijski ciklus Unije.

Proračunska pitanja

Hrvatsko predsjedništvo nastojat će pravodobno završiti postupak davanja razrješnice proračuna EU-a za 2018. i usredotočiti se na nesmetanu provedbu proračuna Unije za 2020. Posebna će se pozornost posvetiti radu na proračunskim smjernicama za 2021., uz isticanje važnosti proračunske discipline i potrebe osiguranja dovoljne razine financijskih sredstava za ključne ciljeve politika Unije.

Hrvatsko predsjedništvo usmjerit će napore na dovršetak pregovora na području vlastitih sredstava i borbe protiv prijevara za razdoblje od 2021. do 2027.

Oporezivanje

Postojeća međunarodna porezna pravila nužno je prilagoditi uvjetima globalizacije i digitalizacije kako bi se pošteno i pravedno oporezivala novonastala vrijednost ondje gdje se stvara. Usto, potrebno je poreznim sustavom suzbijati aktivnosti i više oporezivati proizvode koji svojim štetnim učincima značajno pridonose klimatskim promjenama. Suvremeni porezni sustav treba se zasnivati na transparentnom, učinkovitom i održivom oporezivanju koje pruža pravnu sigurnost svim dionicima. Hrvatsko predsjedništvo aktivno će se zalagati za ostvarenje navedenih ciljeva, pritom potičući jačanje rasta, ulaganja i konkurentnosti jedinstvenog tržišta.

Hrvatsko predsjedništvo nastaviti će rasprave o prioritetima i daljnjim koracima na području izravnog i neizravnog oporezivanja. Radi aktivne primjene pravila dobrog i pravednog oporezivanja, Hrvatska će se aktivno zalagati za poreznu transparentnost i sigurnost, sprječavanje nepoštenih poreznih praksi, poreznih prijevara i porezne evazije.

*Poreznim mjerama
suzbijati aktivnosti
koje pridonose
klimatskim
promjenama*

**E U
2 0
2 0
H R**

Carinska unija

U kontekstu bolje zaštite i sigurnosti građana, suzbijanja prijevara i zaštite financijskih interesa Europske unije i njezinih država članica te istodobnog olakšavanja trgovine, Hrvatska će se snažno zalagati za jačanje kapaciteta carinskih službi na vanjskoj granici Unije.

Slijedom toga, hrvatsko predsjedništvo zalagat će se za postizanje dogovora o instrumentu za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama i o programu Unije za carinu.

Hrvatsko predsjedništvo smatra važnim započeti rad na uspostavi jedinstvenog carinskog sučelja. To bi ubrzalo i pojednostavnilo carinske formalnosti za gospodarstvenike, što bi im olakšalo trgovinu i donijelo dugoročne uštede.

*Djelotvornije i
opremljenije carinske
službe na vanjskoj
granici Unije*

Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove

(JHA)

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

Europska unija treba ostati prostor visoke razine slobode, sigurnosti i pravde, koji je zasnovan na zajedničkim vrijednostima, temeljnim pravima, demokraciji i vladavini prava. Izazovi s kojima se Europska unija u posljednje vrijeme suočava pokazali su važnost dobro osmišljenih politika i mjera koje će zajamčiti zaštitu vrijednosti Unije i sigurnosti europskih građana. Početak novog institucijskog ciklusa prilika je za definiranje smjera Unijina razvoja za sljedeće razdoblje. U tom smislu naše politike i mjere moraju biti usmjerene na daljnju izgradnju Unije jednakosti i pravednosti, na jačanje povjerenja narušenog posljedicama migracijske krize i sigurnosnim izazovima te na jačanje unutarnje sigurnosti Unije.

Hrvatska će biti posvećena definiranju novih strateških smjernica za područje slobode, sigurnosti i pravde, kojima će se odrediti glavne aktivnosti u nadolazećem petogodišnjem razdoblju. Na području pravosuđa naglasak će se staviti na zakonodavni paket za e-dokaze, ostvarenje preduvjeta za početak rada Ureda europskog javnog tužitelja, zakonodavni paket za izvođenje dokaza i dostavu pismena, kao i na uredbu o učincima ustupa potraživanja. Kako bi odgovorila na opravdana očekivanja europskih građana, naglasak će staviti i na provedbu održive i učinkovite migracijske politike, zaštitu vanjskih granica, interoperabilnost informacijskih sustava i povratak normalnom funkcioniranju Schengenskoga prostora. Isto tako vodit će računa o jačanju otpornosti Unije na terorističke i hibridne prijetnje te jačati otpornost i odgovor Unije na području civilne zaštite.

Pravosuđe

Glavni prioritet na području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima bit će dovršetak trijaloga o zakonodavnom paketu za e-dokaze i ostvarenje preduvjeta za početak rada Ureda europskog javnog tužitelja. Naglasak će se staviti i na učinkovitu primjenu postojećih pravnih instrumenata Europske unije na području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima.

Glavni prioritet na području pravosudne suradnje u građanskim stvarima bit će dovršetak trijaloga i usvajanje uredbe o izvođenju dokaza, te uredbe o dostavi sudskih i izvansudskih pismena, kao i

napredak u postizanju općeg pristupa u pogledu uredbe o učincima ustupanja potraživanja na treće osobe.

Posebna pozornost posvetit će se daljnjem razvoju i promicanju sustava e-pravosuđe, digitalnih platformi i modernih tehnologija radi unaprjeđenja učinkovitosti rada pravosudnih tijela i poboljšanja pristupa pravosuđu za građane i gospodarske subjekte.

Kontinuirana edukacija i stručno usavršavanje pravosudnih dužnosnika i službenika preduvjet je

za unaprjeđenje učinkovitosti pri primjeni pravne stečevine i jačanje povjerenja u pravosudne sustave među državama članicama. Predsjedništvo planira nastaviti raspravu o unaprjeđenju sustava edukacije pravosudnih dužnosnika u EU-u.

Predsjedništvo će se zalagati za dovršetak rada na donošenju uredbi o uspostavi programa Pravosuđe i uredbi o uspostavi programa Prava i vrijednosti.

Upravljanje migracijama

Hrvatsko predsjedništvo zalagat će se za sveobuhvatno, učinkovito i humano upravljanje migracijama na svim migracijskim pravcima. Hrvatska će uz nastavak jačanja sustava za nadzor nad granicama Europske unije nastaviti rad na uspostavi održivog i djelotvornog okvira za zajednički europski sustav azila.

U svrhu učinkovitijeg sprječavanja nezakonitih migracija i sustavnije provedbe politike povrata, predsjedništvo će nastojati postići dogovor o listi sigurnih trećih zemalja i sigurnih zemalja podrijetla migranata. Nastavit će zagovarati dosljednu primjenu sporazuma o readmisiji i koherentniju primjenu gospodarskih, razvojnih i drugih mjera u suradnji sa zemljama podrijetla i tranzita migranata.

Predsjedništvo će se istodobno zalagati za razvoj politika koje će stvoriti bolji okvir za sigurne i zakonite migracije.

Razvijanje sveobuhvatne, učinkovite, humane i održive migracijske politike

Zaštita vanjskih granica i Schengen

Predsjedništvo će se zalagati za bolju zaštitu vanjskih granica Europske unije, kao jedne od ključnih pretpostavki za ostvarenje plana o povratku normalnom funkcioniranju Schengenskoga prostora.

Za sigurnost Schengenskoga prostora i učinkovitije upravljanje migracijama predsjedništvo drži ključnima provedbu proširenog mandata Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i primjenu Strategije integriranog upravljanja granicom na razini EU-a. Isto tako Hrvatska će se zalagati za zaključivanje statusnih sporazuma sa svim državama jugoistočne Europe i njihovu učinkovitu primjenu.

Veća unutarnja sigurnost građana kroz bolju zaštitu vanjskih granica i povratak normalnom funkcioniranju Schengena

Interoperabilnost informacijskih sustava i unutarnja sigurnost

Hrvatsko predsjedništvo posebnu će važnost posvetiti učinkovitijem korištenju postojećih i poboljšanih informacijskih sustava (SIS II, VIS i EURODAC) i njihovoj nadogradnji novim sustavima (EES, ETIAS i ECRIS-TCN) te cjelovitoj i

učinkovitoj primjeni zakonodavnih akata o interoperabilnosti.

Radi jačanja unutarnje sigurnosti EU-a, predsjedništvo će se zalagati za potpunu i učinkovitu primjenu postojećih zakonodavnih akata i modernizaciju policijske suradnje. Poseban naglasak stavit će na učinkovitije suzbijanje teškog i organiziranog prekograničnog kriminala, borbu protiv mreža krijumčara migranata te jačanje poveznice između carinskih, policijskih, graničnih, migracijskih i azilnih službi. Predsjedništvo smatra važnim i provedbu direktive o razmjeni financijskih informacija radi sprječavanja i otkrivanja teških kaznenih djela, te usvajanje uredbe o sprječavanju širenja terorističkih sadržaja na internetu.

Predsjedništvo će nastaviti rad na primjeni i procjeni utjecaja novih tehnologija (dronovi, umjetna inteligencija, enkripcija i mreže 5G) u suradnji s nacionalnim tijelima za provedbu zakona i mjerodavnim europskim agencijama. Sveobuhvatni pristup unutarnjoj sigurnosti uključuje i jačanje otpornosti na kibernetičke napade, hibridne prijetnje i širenje lažnih vijesti.

Veća otpornost na hibridne prijetnje

Prevenција i odgovor na katastrofe (rescEU)

Europska unija suočena je s velikim brojem sve učestalijih i složenijih katastrofa. Stoga će predsjedništvo nastaviti razvijati kapacitete na razini Unije za bolju zaštitu europskih građana i pritom naglasak staviti na prevenciju i smanjenje rizika od katastrofa.

Fokus će biti na daljnjoj provedbi svih sastavnica Mehanizma Unije za civilnu zaštitu na području prevencije i odgovora na katastrofe (rescEU). To se

prije svega odnosi na kapacitete za odgovor na kemijske, biološke, radiološke i nuklearne prijetnje, na uspostavu hitne medicinske pomoći, upravljanje prijelaznim kapacitetima rescEU-a za gašenje požara i njihovu tranziciju prema trajnim sposobnostima. Hrvatsko predsjedništvo zalagat će se za uspostavu Mreže znanja Unije za civilnu zaštitu i veću prepoznatljivost uloge Europske unije u spašavanju života svojih građana.

Vanjska dimenzija pravosuđa i unutarnjih poslova

U vanjskoj dimenziji pravosuđa i unutarnjih poslova nastavit će se dijalog s međunarodnim partnerima. Poseban naglasak stavit će se na sklapanje sporazuma sa SAD-om o razmjeni e-dokaza, jačanje zajedničkih napora u borbi protiv terorizma kroz razmjenu informacija s područja sukoba te suzbijanju teškog međunarodnog organiziranog kriminala, poput suzbijanja krijumčarenja droga. Razmatrat će se vizna uzajamnost s državama članicama koje još nisu uključene u američki Program izuzeća od viza. Jačanje uloge EU-a kao globalnog aktera nastavit će se i poticanjem koordiniranog pristupa država članica na području međunarodnog privatnog prava, djelovanjem u okviru Haške konferencije, Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo (UNCITRAL) i ostalih relevantnih međunarodnih foruma.

Fondovi za unutarnje poslove

Predsjedništvo će biti posvećeno dovršetku pregovora o fondovima za unutarnje poslove, i to Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF), Fonda za unutarnju sigurnost (ISF) i Fonda za integrirano upravljanje granicama (BMVI).

Vijeće za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača

(EPSCO)

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

Europska unija suočava se sa znatnim promjenama na tržištu rada te brojnim demografskim i socijalnim izazovima koji su dodatno potaknuti procesom globalizacije. Negativni demografski trendovi, nedostatak vještina potrebnih za tržište rada budućnosti, neravnoteža između poslovnog i privatnog života te podzastupljenost žena na tržištu rada zahtijevaju kvalitetna rješenja. Ona su ključna za daljnje jačanje socijalne konvergencije te održivost gospodarskog rasta. Posebnu pozornost predsjedništvo će usmjeriti na utvrđivanje mjera za suočavanje s demografskim izazovima. Naglasak će se također staviti na provedbu politika usmjerenih na jačanje pristupa tržištu rada, na jednake mogućnosti, ravnopravnost spolova te promicanje cjeloživotne brige za zdravlje. Predsjedništvo će voditi brigu i o najranjivijim skupinama društva koje su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Hrvatsko predsjedništvo stavit će naglasak na napredak u pregovorima, odnosno na dovršetak pregovora o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji i o Odluci o pojačanoj suradnji između javnih službi za zapošljavanje. Nastavit će raditi i na ostalim aktualnim inicijativama te novim prijedlozima.

Demografski izazovi i socijalna politika

Hrvatsko predsjedništvo potaknut će raspravu o izazovima koji se odnose na negativne demografske trendove i politikama kojima se poboljšava standard života i rada te osigurava ravnoteža poslovnog i privatnog života. Predsjedništvo će organizirati tematsku konferenciju koja će biti temelj za izradu zaključaka usmjerenih na utvrđivanje mjera za suočavanje s demografskim izazovima.

Predsjedništvo će potaknuti raspravu o razvojnim politikama vezanim uz zapošljavanje, osiguravanje kvalitetnih i dostupnih radnih mjesta te socijalnih usluga, uz naglasak na regionalnu ravnopravnost. Posebna pozornost posvetit će se suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti najranjivijih društvenih skupina, ponajprije djece

osoba s invaliditetom i marginaliziranih romskih skupina.

Hrvatska će organizirati konferenciju o integriranom pristupu zaštiti djece u riziku od nasilja, dječjeg siromaštva i socijalne isključenosti.

*Izgradnja zadovoljnijeg
i vitalnijeg društva
koje nalazi odgovore
na negativne
demografske trendove*

Razvoj vještina, zapošljivost i konkurentnost

Dinamično tržište rada zahtijeva stjecanje novih znanja i kompetencija koje podrazumijevaju cjeloživotno obrazovanje i osposobljavanje radi povećanja produktivnosti, inovativnosti i konkurentnosti. Kreativna radna snaga pokretač je razvoja te zahtijeva kontinuirano stjecanje novih vještina za povećanje konkurentnosti i zapošljivosti.

Na europskim tržištima rada postoje velike skupine ljudi udaljenih od tržišta rada. To su radnici koji zaostaju u prihvaćanju novih tehnologija, dugotrajno nezaposleni, socijalno isključeni, ali i žene koje zbog obiteljskih obveza nisu prisutne na tržištu rada te mladi koji nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja ili nemaju radnog iskustva. Uzimajući u obzir digitalizaciju i automatizaciju proizvodnih procesa i nove oblike rada, važno je naći zajednički odgovor kako bismo ostvarili veću zapošljivost navedenih skupina.

Hrvatska će organizirati konferenciju kojom će potaknuti raspravu o osiguranju veće dostupnosti cjeloživotnog obrazovanja te razvijanju i unaprjeđenju vještina usmjerenih povećanju produktivnosti zaposlenih i zapošljivosti nezaposlenih osoba. Predsjedništvo će predložiti zaključke o razvoju vještina.

Jačanje dobrobiti na radu

U skladu s Europskim stupom socijalnih prava predsjedništvo će potaknuti raspravu o prilagođavanju uvjeta rada novim izazovima i potrebama na tržištu rada te očuvanju i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta. Uz razmjenu dobrih praksi, razmatrat će se inovativni oblici rada kroz dijalog sa socijalnim partnerima i ostalim dionicima na tržištu rada. Predsjedništvo će potaknuti rasprave kojima će naglasak staviti na fleksibilnost u okviru radnih odnosa, ostvarivanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života te dobrobiti na radu.

*Provedba
Europskog
stupa socijalnih
prava*

**Jačanje
konkurentnosti i vještina kroz
cjeloživotno obrazovanje**

Ravnopravnost spolova i osnaživanje žena na tržištu rada

Ravnopravnost spolova temeljna je vrijednost Unije. Stoga je važno promicati jednake mogućnosti i nediskriminaciju na temelju spola. Uključivanje žena na tržište rada jedan je od ključnih preuvjeta za ravnopravnu ekonomsku neovisnost žena i muškaraca, što smanjuje siromaštvo, socijalnu isključenost i omogućuje održiv gospodarski rast.

Uzimajući u obzir nedostatno pristupačnu kvalitetnu brigu o ovisnim i bolesnim članovima obitelji, nedostatak specifičnih vještina na tržištu rada, nesigurne i atipične oblike zapošljavanja i rizik od uznemiravanja na radnom mjestu, Hrvatska će organizirati konferenciju na kojoj će se analizirati postojeće prepreke punom sudjelovanju žena na tržištu rada. Predložit će se zaključci kojima će se utvrditi povezanost sudjelovanja žena na tržištu rada s obvezama dugotrajne brige o ovisnim članovima obitelji.

Zdravstvo

Polazeći od vlastitih pozitivnih iskustava u području presađivanja i darivanja organa, predsjedništvo će uložiti posebne napore kako bi se istražile mogućnosti tješnje suradnje između država članica i njezina daljnjeg unaprjeđenja.

U sklopu dostizanja ciljeva održivog razvoja na području zdravstva, hrvatsko će predsjedništvo poticati rasprave o cjeloživotnoj zdravstvenoj skrbi. Suočeni s teretom starenja populacije i povećanom pojavnosti kroničnih nezaraznih bolesti, predsjedništvo želi potaknuti učinkovitije korištenje dostupnih rješenja u zdravstvu.

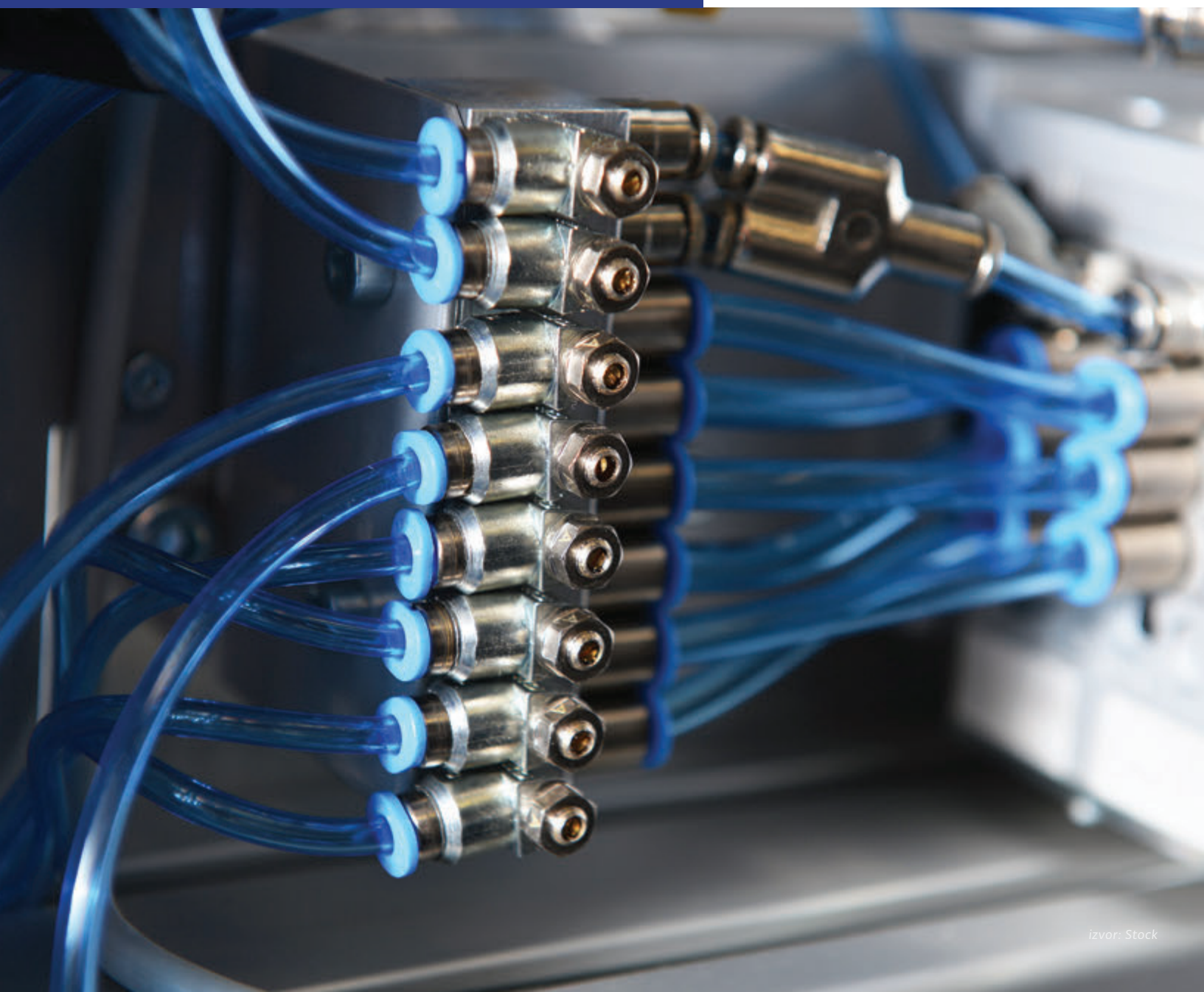
Predsjedništvo će nastaviti raditi na usuglašavanju uredbe o procjeni zdravstvenih tehnologija, kojom se želi odgovoriti na rastuću potrebu analize učinaka novih lijekova i zdravstvenih tehnologija na razini EU-a.

Vijeće za konkurentnost

(COMPET)

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

Konkurentno jedinstveno tržište temeljno je jamstvo otvorenih prilika za stvaralački potencijal europskih poduzetnika i dobrobit potrošača. Povećanje produktivnosti europskog gospodarstva može se ostvariti kroz bolju provedbu postojećih pravila jedinstvenog tržišta, pojednostavnjenjem zakonodavstva i smanjivanjem prekomjerne reguliranosti tržišta. Poseban naglasak stavit će se na daljnje produbljivanje jedinstvenog tržišta i na razvoj dugoročno održive strategije industrijske politike usklađene sa zahtjevima digitalnog doba. Područja istraživanja i svemira imaju ulogu ključnog pokretača napretka te će hrvatsko predsjedništvo naglasiti njihov doprinos jačanju konkurentnosti gospodarstva i društva. Predsjedništvo će se usmjeriti na finalizaciju okvira za zajednička ulaganja Unije u navedena područja, a dodatan će naglasak biti i na ulozi ljudskog kapitala te uvjetima za istraživače i inovatore. Europska unija prva je turistička destinacija u svijetu. Turizam je značajan gospodarski čimbenik koji pridonosi s približno 10% europskom BDP-u, ali istodobno utječe na očuvanje kulturne baštine, zaštitu okoliša, tržište rada i infrastrukturu. Budući da su ti izazovi zajednički svim državama članicama, bitno je baviti se tim pitanjima sustavnije i na europskoj razini.

Jedinstveno tržište i konkurentnost

Hrvatsko predsjedništvo potaknut će raspravu o dugoročnom planu za bolju provedbu i izvršavanje pravila jedinstvenog tržišta te o očekivanoj analizi regulatornih i neregulatornih prepreka s kojima se poduzetnici susreću na jedinstvenom tržištu. Potrebno je ukloniti preostala ograničenja slobodi kretanja roba, poslovnog nastana i pružanja usluga, te omogućiti punu provedbu direktive o uslugama.

Predsjedništvo će predložiti usvajanje zaključaka Vijeća o boljim propisima, s prijedlozima poboljšanja načela i metodologije za smanjenje regulatornih troškova za građane i poslovne subjekte u svrhu jačanja konkurentnosti te održivog i uključivog razvoja.

Hrvatska će dati podršku sveobuhvatnim aktivnostima koje imaju za cilj jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika. Poseban naglasak stavit će na razvoj koherentnog strateškog okvira utemeljenog na načelu „počnimo od najmanjih“, stjecanje ključnih kompetencija za poduzetništvo i unaprjeđenje poslovne primjene sustava zaštite intelektualnog vlasništva. Stavit će se također naglasak na prijenos poslovanja malih i srednjih poduzetnika te na osiguravanje kvalitetne potporne infrastrukture te na olakšan pristup financiranju.

Hrvatska će poticati aktivnosti koje se odnose na automatizaciju i digitalizaciju poslovanja gospodarstvenika i poslovnih subjekata, pri čemu će posebno poduprijeti aktivnosti i mjere Europske komisije usmjerene na pripremu sveobuhvatnog dokumenta o digitalnim uslugama.

Hrvatsko predsjedništvo naglasak će staviti na razvoj i primjenu pravila tržišnog natjecanja, osobito u uvjetima digitalnog gospodarstva. Razmotrit će se daljnje inicijative koje se tiču odnosa između rastuće važnosti gospodarstva podataka i zaštite intelektualnog vlasništva.

Jedan od prioriteta predsjedanja bit će dovršetak pregovora o Programu za jedinstveno tržište, u okviru kojeg je predviđeno i financiranje mjera za poboljšanje konkurentnosti poslovnih subjekata s posebnim naglaskom na male i srednje poduzetnike. Nastavit će se rad na izmjeni Uredbe o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila.

*Produblјivanje
jedinstvenog tržišta
i razvijanje
digitalizacije*

Politika zaštite potrošača

Predsjedništvo će nastaviti rad na zakonodavstvu koje se odnosi na zaštitu kolektivnih interesa potrošača (udružne tužbe).

Predsjedništvo će organizirati konferenciju s ciljem poticanja međusobne suradnje tijela nadležnih za potrošačku politiku i za nadzor nad primjenom potrošačkog zakonodavstva i suradnje svih dionika na podizanju svijesti o potrošačkim pravima i načinima njihova ostvarenja.

Industrijska politika

Predsjedništvo će poseban naglasak staviti na rasprave o sveobuhvatnoj i dugoročnoj strategiji industrijske politike usklađene s energetske i ekološkim politikama EU-a te sa strategijom za jedinstveno tržište. Posebna pozornost posvetit će se sinergiji industrijske strategije i Europskog zelenog sporazuma. Kako bi se osigurala konkurentnost europske industrije, važno je nastaviti rad na jačanju europskih strateških lanaca vrijednosti i povezivanju država članica i industrije u pogledu važnih projekata od zajedničkog europskog interesa.

Hrvatska će nastaviti raspravu o digitalnoj preobrazbi europske industrije, koja treba pridonijeti rastu produktivnosti i poboljšanju konkurentnosti poslovnih subjekata u EU-u. U kontekstu najavljenih aktivnosti Europske komisije predsjedništvo namjerava pokrenuti rasprave o etičkim, pravnim i socijalnim aspektima primjene umjetne inteligencije kako bi EU najbolje iskoristio potencijale koje donose nove tehnologije. O toj će se temi raspravljati i na Digitalnoj skupštini 2020. u Zagrebu.

Hrvatska želi potaknuti raspravu i razmjenu najboljih praksi o jačanju razvojno-istraživačkog i inovacijskog potencijala i njegovu povezivanju s industrijom. Radi jačanja konkurentnosti cjelokupne europske industrije u globalnom okruženju poticat će se razvoj i komercijalizacija novih tehnoloških rješenja, zelenih tehnologija te promicati investicije s visokom dodanom vrijednosti.

***Promicanje zelenih i
inovativnih tehnologija te
investicija visoke dodane
vrijednosti***

Istraživanje, inovacije i svemir

Zakonodavni prioriteti uključivat će napredak u pregovorima o programu Obzor Europa, svemirskom programu i programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju. Nastavit će se pregovori oko Euratoma i međunarodnoga megaprojekta na području nuklearne fuzije (ITER).

Predsjedništvo će pokrenuti raspravu o poslovima budućnosti kako bi se naglasila važnost istraživanja i inovacija te svemira u rješavanju ključnih društvenih izazova.

Predsjedništvo će pokrenuti raspravu o „cirkulaciji mozgova“ kao alternativnom modelu ideji odljeva mozgova i pozitivnom obliku mobilnosti znanstvenika i istraživača koji pridonosi širenju znanja unutar Europe i privlačenju talenata iz cijelog svijeta. Koncept pravedne, uravnotežene i učinkovite „cirkulacije mozgova“ trebao bi biti jedna od središnjih točaka razvoja strateških dokumenata i programa ulaganja u istraživanje i razvoj. Predsjedništvo će se na konferenciji koju će organizirati o ovoj temi založiti za usvajanje deklaracije koja će sadržavati smjernice za djelovanje radi podizanja svijesti o tom važnom pitanju.

*Uravnotežena
mobilnost
znanstvenika
i istraživača*

Turizam

Predsjedništvo će zagovarati politike odgovornog i održivog turističkog razvoja s posebnim naglaskom na poticanje raznolikosti turističke ponude kako bi potaknulo razvoj turistički nerazvijenih područja. Nadalje, u središte će staviti i sinergiju lokalne zajednice i turista, smanjenje sezonalnosti turističke potražnje te poticanje primjene informacijsko-komunikacijskih tehnologija i digitalizacije unutar turističkog sustava. S obzirom na integrativnu i kohezivnu dimenziju turizma za EU, Hrvatska smatra da turizam treba biti bolje prepoznat u europskim politikama i institucijama. Hrvatska će predložiti uspostavu europskog turističkog branda za zajedničku promociju država članica na dalekim tržištima.

Promicanje održivih oblika turizma

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

Vijeće za promet, telekomunikacije i energetiku

(TTE)

Putnička luka Gaženica, Zadar
proglašena najboljom lukom godine 2019.
izvor: Lučka uprava Zadar

Povezanost je jedna od najvažnijih pretpostavki za funkcionalnost jedinstvenog tržišta Europske unije i za postizanje socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije među državama članicama. Kako bi se ostvario puni potencijal tog tržišta i smanjivale razlike u kvaliteti i pokrivenosti infrastrukture, potrebno je daljnje unaprjeđivanje prometne, digitalne i energetske povezivosti, vodeći računa o potrebi smanjenja negativnih učinaka na okoliš. Hrvatsko predsjedništvo usmjerit će se na nastavak razvoja jedinstvenog europskog prometnog prostora, razvoj održivog pomorstva te digitalizaciju i inovacije u svim granama prometnog sektora. Među prioritetima predsjedništva su i razvoj visokokvalitetne i sigurne podatkovne infrastrukture, stvaranje uvjeta za potpuno funkcioniranje i sigurnost 5G mreža te provedba energetske unije. Predsjedništvo će se posebno usredotočiti na potencijal i ulogu otoka kao nositelja tranzicije na čistu energiju.

Promet

Glavni prioriteti na području prometa bit će unaprjeđenje i dovršetak transeuropske prometne mreže kao preduvjeta za funkcioniranje jedinstvenog europskog tržišta i razvoj održivog pomorstva, koje uključuje zaštitu morskog okoliša od onečišćenja s brodova i daljnju digitalizaciju sektora pomorstva.

U svjetlu borbe protiv klimatskih promjena i predvodničke uloge EU-a u usvajanju međunarodnih standarda zaštite okoliša, hrvatsko predsjedništvo naglasit će važnost razvoja održivog sektora brodarstva. Predsjedništvo će započeti raspravu o novoj strategiji EU-a za konkurentno i održivo brodarstvo, koja treba odgovoriti na izazove za sektor u okviru EU-a i globalno. Cilj rasprave je usvajanje deklaracije na neformalnom sastanku ministara zaduženih za pomorstvo te predlaganje zaključaka Vijeća.

Predsjedništvo će nastaviti rad s državama članicama u okviru Međunarodne pomorske organizacije u svrhu daljnje provedbe strategije

IMO-a o smanjenju emisija stakleničkih plinova s brodova te usvajanju odgovarajućih mjera za smanjenje emisija za 50 % do 2050.

Za unaprjeđenje i dovršetak mreže TEN-T predsjedništvo će nastaviti rad na dvama zakonodavnim prijedlozima: na prijedlogu o mjerama pojednostavnjenja radi ubrzanja realizacije transeuropske prometne mreže te na prijedlogu Instrumenta za povezivanje Europe za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine. Predsjedništvo će u svojem radu poticati proširenje i dovršetak mreže TEN-T te se zalagati za bolju povezanost mreže.

Na području kopnenog prometa prioritet će biti rad na prijedlogu koji se odnosi na prava putnika u željezničkom prometu.

Na području zračnog prometa predsjedništvo je spremno pokrenuti raspravu o aktualnim i novim prijedlozima na ovome području. Radit će se i na usvajanju stajališta EU-a u odnosu na raspravu i

odluke u djelokrugu odgovornosti Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva te na sporazumima iz područja zračnog prometa s trećim državama. Prioriteti predsjedništva bit će teme održivosti zračnog prometa te kapaciteta u zraku i na zemlji. U tu svrhu organizirat će se sastanak visoke razine u Dubrovniku.

*Proširenje i
dovršetak
transeuropske
prometne mreže*

Telekomunikacije

Predsjedništvo će raditi na svim mjerama koje imaju za cilj osigurati brzu implementaciju 5G mreža i na podizanju svijesti o mogućnostima 5G te mjerama za postizanje njihove kibernetičke sigurnosti. S tim u vezi predsjedništvo će poduprijeti mjere kojima se potpomaže razvoj digitalne komponente „pametnih gradova“ (Smart Cities).

Predsjedništvo će nastaviti rad oko provedbe Direktive o mjerama za visoku zajedničku razinu mrežnih i informacijskih sustava Unije te Akta o kibernetičkoj sigurnosti. Sukladno dogovoru između država članica, nastavit će razgovore o Europskom industrijskom, tehnološkom i istraživačkom središtu i Mreži nacionalnih koordinacijskih središta koji će uz poticanje Zajednice stručnjaka za kibernetičku sigurnost provoditi projekte tehnološkog razvoja te olakšavati suradnju unutar i između istraživačke i industrijske zajednice na području kibernetičke sigurnosti.

Predsjedništvo će nastaviti rad na dokumentima kojima se osigurava povezivost, uspostava funkcionalnoga jedinstvenog digitalnog tržišta te iskorak na novim područjima kao što su umjetna inteligencija, Internet stvari (IoT) te s njima povezano podatkovno gospodarstvo. Pritom će važnu ulogu imati i rad na aktima koji se odnose na smanjenje digitalnog jaza te razvoj digitalnih vještina kao i što veće uključivanje žena u digitalni sektor.

Predsjedništvo će nastaviti razgovore o preprekama povezanim s prijedlogom Uredbe o e-privatnosti te nastojati ponuditi odgovarajuća rješenja. Tehnologija lanca blokova (blockchain) može dovesti do znatnih poboljšanja za industriju, ali i javnu upravu, te će predsjedništvo biti spremno prihvatiti sve inicijative u tom pogledu i raditi na njihovu donošenju. U svim prijedlozima predsjedništvo će voditi računa o potrebi prelaska na klimatski neutralno gospodarstvo i izgradnji zelene Europe.

***Osigurati visokokvalitetnu
i sigurnu podatkovnu
infrastrukturu***

Energetika

U kontekstu niskougljične tranzicije gospodarstva i napora za postizanje klimatske neutralnosti Europe sektor energetike usmjeren je na smanjenje emisija.

Predsjedništvo će nastaviti rad na aktivnostima koje se odnose na što kvalitetniju provedbu pet stupova energetske unije, kao okosnice zajedničke europske energetske politike. To podrazumijeva raspravu o konačnim nacionalnim

energetsko-klimatskim planovima na temelju zakonodavnog paketa „Čista energija za sve Europljane“.

Posebnu pozornost predsjedništvo će posvetiti energetske sigurnosti, s naglaskom na diversifikaciju i razvoj infrastrukture. U pogledu modernizacije tržišta plina predsjedništvo je otvoreno prema inicijalnim raspravama o novom dekarbonizacijskom paketu.

U pogledu tranzicije na čistu energiju bit će posebno važno voditi računa o pravednoj energetske tranziciji i regionalnom doprinosu niskougljičnom, odnosno klimatski neutralnom razvoju. Predsjedništvo će naglasiti ulogu specifičnih područja poput otoka. Poseban naglasak stavit će na energetske tranzicije otoka te će zagovarati donošenje dugoročnog okvira propisanog Deklaracijom o čistoj energiji za EU otoke iz 2017. („Deklaracija iz Vallette“).

Deklaracijom je već prepoznat izniman potencijal doprinosa otoka u jačanju održivog, niskougljičnog razvoja EU-a. Predložen nastavak rada odnosit će se na proširenje obuhvata početne inicijative te stvaranje poveznice s novim mehanizmima financiranja koji bi omogućili razvoj projekata u budućnosti.

Posebnu pozornost predsjedništvo će posvetiti regionalnoj suradnji radi poboljšanja sigurnosti opskrbe pojedinih dijelova EU-a. U okviru Energetske zajednice i inicijative zemalja središnje i jugoistočne Europe za energetske povezivanje (CESEC) predsjedništvo će nastojati definirati regionalne potrebe u tranziciji na čistu energiju te ponuditi specifična rješenja za različite sredine.

*Promicanje uloge
i potencijala
europskih otoka u
tranziciji na čistu
energiju*

*Poticanje
niskougljične
tranzicije uz jačanje
integracije
energetskog tržišta*

Vijeće za poljoprivredu i ribarstvo

(AGRIFISH)

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

Kneževi vinogradi
foto: Ivo Biočina
izvor: Hrvatska turistička zajednica

Za Uniju, koja je prva poljoprivredna sila na svijetu, Zajednička poljoprivredna politika (ZPP) jedna je od temeljnih politika. Ona je važna za ruralni razvoj, proizvodnju kvalitetne i sigurne hrane i zaštitu prirodnih resursa, čime izravno utječe na život svih građana Unije. Stoga je iznimno važno da se zadrži njezina konkurentnost, održivost i odgovarajuća razina financiranja. Jedan od prioriteta hrvatskog predsjedništva bit će postizanje pravodobnog dogovora oko novog ZPP-a, koji treba pozitivno utjecati na razvoj održive poljoprivrede i kvalitetu života u ruralnim područjima. Poseban naglasak staviti će se na obiteljska poljoprivredna gospodarstva i mlade poljoprivrednike, održivo upravljanje okolišem te osnaživanje koncepta biogospodarstva i pametnih sela. Intenzivirat će se pregovori o europskom pomorskom i ribarskom fondu s naglaskom na održivost malog priobalnog ribarstva. Naglasit će se i važnost šumarstva, posebice njegov pozitivan utjecaj na klimatske promjene.

Poljoprivreda

Prioritet hrvatskog predsjedništva bit će nastavak rada i postizanje dogovora o zakonodavnim prijedlozima iz paketa uredbi za Zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) nakon 2020. Cilj je pravodobno definiranje pravila novog ZPP-a, koji će biti u skladu s novim zajedničkim prioritetima Europske unije, uključujući okolišne i klimatske ciljeve Unije, jednostavniji u provedbi za korisnike, a ujedno prilagođen potrebama država članica. Kako bi se osigurao kontinuitet provedbe poljoprivredne politike i olakšao prelazak na novo proračunsko razdoblje, predsjedništvo će biti angažirano i na definiranju odgovarajućih rješenja kroz prijelaznu uredbu.

U skladu s predloženom budućom strukturom ZPP-a, koja je stavila veći naglasak na mala poljoprivredna gospodarstva, predsjedništvo će organizirati ministarsku konferenciju radi promicanja politika koje podržavaju obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Posebnu će pozornost posvetiti potrebama ranjivih, ruralnih zajednica i daljnjoj modernizaciji poljoprivrede i ruralnih područja, uključujući koncept tzv.

pametnih sela, kako bi se povećala konkurentnost europskih farmi i ruralnih poduzeća, pozitivno utjecalo na kvalitetu života stanovnika te privuklo mlade poljoprivrednike.

Kako bi se ubrzale planirane aktivnosti u državama članicama i na razini EU-a, predsjedništvo će intenzivirati rasprave o promicanju biogospodarstva kroz organizaciju konferencije. Razmotrit će se mogućnosti za poljoprivredu koje proizlaze iz novoga programa Obzor Europa te drugih odgovarajućih programa i inicijativa.

Predsjedništvo će nastaviti pratiti stanje na tržištu poljoprivrednih proizvoda, o čemu će se po potrebi organizirati razmjene mišljenja unutar Vijeća.

**Modernizacija poljoprivrede
i konkurentnija ruralna
područja**

Sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna pitanja

Predsjedništvo će se zalagati za jednaku razinu fitosanitarne zaštite unutar Europske unije i jednake uvjete za europske proizvođače i trgovce. Promicat će se zajednička pravila na razini Unije koja se odnose na proizvodnju, inspekciju, uzorkovanje, uvoz, kretanje i certificiranje biljnog materijala te prijavljivanje, otkrivanje ili iskorjenjivanje štetnika.

U okviru područja sigurnosti hrane, veterinarstva i dobrobiti životinja predsjedništvo će nastaviti raspravu o mjerama prevencije, kontrole i iskorjenjivanja bolesti životinja na europskoj razini. Pitanje zaštite potrošača i sigurnosti hrane bit će sagledano u kontekstu novog Europskog zelenog sporazuma i nove sektorske strategije „Od farme do stola“.

Međunarodna godina biljnog zdravlja 2020. obilježit će se nizom aktivnosti, a središnji događaj održat će se u okviru 64. seminara biljne zaštite u Opatiji, na kojem će sudjelovati vodeći europski stručnjaci iz ovoga područja.

Šumarstvo

Posljednjih godina sve su veći pritisci na šume u vidu prirodnih nepogoda, napada šumskih štetnika ili razornih šumskih požara. Šume imaju središnju ulogu u ublažavanju posljedica klimatskih promjena i prilagodbi na njih te su od presudne važnosti za očuvanje bioraznolikosti. Postojeća Strategija Europske unije za šume upozorila je na gospodarsku, socijalnu i ekološku važnost održivog upravljanja šumama. Kao odgovor na izazove s kojima se suočava šumarstvo predsjedništvo će nastaviti raspravu o donošenju nove Strategije Europske unije za šume za razdoblje nakon 2020.

Ribarstvo

Ribarstvo je jedna od ključnih gospodarskih aktivnosti u priobalnim zajednicama država članica Europske unije. Prioritet predsjedništva bit će ostvariti znatan napredak u pregovorima o europskom pomorskom i ribarskom fondu za razdoblje 2021. – 2027. Posebnu važnost pritom imaju mjere koje mogu pridonijeti razvoju i ulaganju u održivo ribarstvo. Hrvatska će posebnu pozornost posvetiti društveno-gospodarskoj važnosti i održivosti malog priobalnog ribarstva, koje je temelj održivosti priobalnih i otočnih zajednica.

Učinkovit nadzor i kontrola u ribarstvu osnovni su preduvjeti kako bi se u Europskoj uniji osiguralo održivo upravljanje ribarstvom te će stoga predsjedništvo uložiti potrebne napore za postizanje napretka na prijedlogu uredbe o kontrolama u ribarstvu.

Na području akvakulture prioritetna aktivnost bit će nastavak provedbe ciljeva utvrđenih smjernicama Europske komisije za razvoj akvakulture na području Unije te revizija i prilagodba smjernica za novo programsko razdoblje nakon 2020. Težište će biti na osiguranju odgovarajućeg prostora za daljnji razvoj akvakulture, uz istodobno očuvanje ekosustava, uzimanje u obzir klimatskih promjena i zadovoljavanje potreba tržišta.

Hrvatsko predsjedništvo osigurat će koordinaciju i izradu stajališta Europske unije i država članica za sudjelovanje na sastancima međunarodnih tijela i međunarodnih sporazuma iz područja ribarstva.

**Održivost priobalnih
i otočnih zajednica**

Pelješac, kamenice
foto: Ivo Biočina
izvor: Hrvatska turistička zajednica

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

Vijeće za okoliš

(ENVI)

Nacionalni park Plitvička jezera
uvršten na popis svjetske baštine UNESCO-a
Foto: Ivo Biočina
izvor: Hrvatska turistička zajednica

Klimatske promjene, pritisci na okoliš i gubitak bioraznolikosti jedan su od najvećih izazova suvremenog svijeta. Kao globalni predvodnik u okolišnim i klimatskim politikama Europska unija ima posebnu odgovornost u aktivnom promicanju ostvarivanja okolišnih ciljeva održivog razvoja, o čemu ovisi naša budućnost. Unatoč postignutom napretku potrebno je poduzeti dodatne napore za postizanje održive i klimatski neutralne Europe, zaštitu ljudskog zdravlja i očuvanje prirodnog kapitala.

Stoga će hrvatsko predsjedništvo započeti sveobuhvatnu raspravu o glavnim inicijativama Europskog zelenog sporazuma. Nastavit će raspravu o tranziciji na resursno učinkovito, kružno i niskougljično gospodarstvo radi održive uporabe resursa i dostizanja klimatske neutralnosti do 2050. Predsjedništvo će se zalagati za jačanje otpornosti na klimatske promjene i očuvanje bioraznolikosti. Naglasak će se posebno staviti na kvalitetu zraka, održivo upravljanje vodama te zaštitu mora.

Zaštita okoliša

Hrvatsko će predsjedništvo naglasak staviti na očuvanje bioraznolikosti na europskoj i globalnoj razini nakon 2020. Predsjedništvo će potaknuti raspravu o okviru za cjelovitu integraciju bioraznolikosti u sektorske politike, pri čemu je potrebno upozoriti na nužnost korjenitih promjena i postati primjer na globalnoj razini.

Predsjedništvo će nastaviti s pripremama na razini Europske unije za pregovore o novom globalnom strateškom okviru za očuvanje bioraznolikosti nakon 2020., koji će se usvojiti na 15. Konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti u listopadu 2020. Naglasak tijekom ovog procesa, kojem će pridonijeti i sastanak na vrhu o bioraznolikosti u okviru Ujedinjenih naroda, bit će na potrebi žurnog djelovanja na zaustavljanju gubitka bioraznolikosti i osiguranju visoke razine ambicioznosti nakon 2020.

Predsjedništvo namjerava nastaviti raspravu o mjerama za ojačanu zaštitu morskog okoliša od onečišćenja, u skladu s 14. ciljem održivog razvoja – očuvanje mora i oceana, uzimajući u obzir i prelazak na kružno gospodarstvo. To uključuje provedbu postojećeg zakonodavnog okvira o morskom otpadu i dodatne načine sprječavanja njegova nastanka i provedbu Okvirne direktive o morskoj strategiji nakon 2020.

Hrvatsko predsjedništvo započet će razmatranje akcijskog plana za kružno gospodarstvo kojim će se poticati održivija uporaba resursa kroz smanjenje uporabe materijala i sprečavanje nastanka otpada kao i dublja međusektorska suradnja. To treba doprinijeti ostvarivanju ciljeva Europskog zelenog sporazuma. Tijekom predsjedanja vodit će se rasprave o evaluacijama europskog zakonodavstva na području kvalitete

zraka i voda kao doprinos razmatranju međusektorskog pristupa za postizanje nulte stope onečišćenja radi poboljšanja zaštite zdravlja građana i očuvanja ekosustava. S istim ciljem predsjedništvo namjerava pripremiti stajalište EU-a za nastavak uspostave strateškog okvira za upravljanje kemikalijama i otpadom na globalnoj razini nakon 2020.

Razvoj kružnog gospodarstva, očuvanje bioraznolikosti, zaštita mora i obalnih područja od onečišćenja

Tranzicija na klimatsku neutralnost do 2050. i prilagodba klimatskim promjenama

Hrvatsko predsjedništvo vodit će računa o novom ambicioznom smjeru razvoja zelene i održive Europe. U tu svrhu promicat će aktivnosti usmjerene na jačanje borbe protiv klimatskih promjena i globalne uloge EU-a kao predvodnika tranzicije na klimatsku neutralnost do 2050. Predsjedništvo će započeti sve radnje potrebne za definiranje prvog europskog propisa o klimi u kontekstu Europskog zelenog sporazuma. Cilj je postići klimatsku neutralnost do 2050. i uključiti je u europsko zakonodavstvo.

Istodobno, predsjedništvo će, sukladno obvezama iz Pariškog sporazuma, raditi na pripremi i dostavi podnesaka Europske unije Tajništvu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) o dugoročnoj niskougljičnoj strategiji EU-a i nacionalno određenom doprinosu EU-a.

Na međunarodnoj razini nastavit će se rad na provedbi Pariškog sporazuma te daljnja razrada

pravila za njegovu primjenu i uspostavu novog cilja financiranja država u razvoju.

Predsjedništvo će se založiti da se klimatsko financiranje na primjeren način uključi u novi Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. Cilj je da se niskougljična tranzicija provede na troškovno učinkovit i društveno pravedan način te da se osigura konkurentnost gospodarstva i europske industrije na globalnim tržištima. Predsjedništvo će nastojati potaknuti detaljnu raspravu unutar Europske unije o unaprjeđenju načina financiranja tranzicije na klimatsku neutralnost do 2050. Ujedno će se u raspravu uvrstiti i pitanje razvijanja inovativnih instrumenata za financiranje prilagodbe klimatskim promjenama.

Rasprava o Europskom zelenom sporazumu i djelotvornija borba protiv klimatskih promjena

Park prirode Kopački rit na ušću Drave u Dunav

izvor: Hrvatska turistička zajednica

Vijeće za obrazovanje, mlade, kulturu i sport

(EYCS)

E U
2 0
H R

Hrvatsko
predsjedanje
Vijećem
Europske
unije

Obrazovanje i osposobljavanje imaju ključnu ulogu u poticanju gospodarskog rasta i socijalne kohezije. Samo kroz kvalitetno i uključivo obrazovanje Unija može zadržati globalnu konkurentnost, a njezini građani ostvariti puni potencijal. Stoga će predsjedništvo posebnu pozornost posvetiti razvoju znanja, vještina i kompetencija potrebnih za budućnost te poticanju uravnoteženije mobilnosti i „cirkulacije mozgova“. Kulturna raznolikost pridonosi održivom društvenom i ekonomskom razvoju u Europi, a bit će i glavna tema Europske prijestolnice kulture 2020., hrvatskog grada Rijeke. Hrvatska će se posvetiti pitanjima upravljanja rizicima u kulturnoj baštini, medijske pismenosti u digitalnom okruženju te mobilnosti kulturnog i kreativnog sektora. Za razvoj vitalnijeg društva potrebno je raditi na stvaranju mogućnosti za mlade, osobito u ruralnim i udaljenim područjima.

Obrazovanje

Ulaganjem u ljudski kapital jačamo otpornost i razvijamo potencijale gospodarstva, ali i stvaramo temelj za socijalnu koheziju i aktivno građanstvo. Obrazovanje zauzima sve važniji položaj u provedbi reformi u okviru Europskog semestra, zbog čega predsjedništvo planira ministarsku raspravu i usvajanje rezolucije o obrazovnim reformama u Europskom semestru. U fokusu predsjedništva bit će i rasprava o prijedlogu novog strateškog okvira suradnje na području obrazovanja i osposobljavanja do 2030.

Učitelji i nastavnici na svim razinama obrazovanja susreću se s izazovima koje donosi suvremeno društvo, konceptualne promjene u pristupu učenju i poučavanju, digitalna transformacija škola, inovativna i suvremena pedagogija i analitika učenja i poučavanja, kultura vođenja i upravljanja školama. Predsjedništvo će predložiti Zaključke Vijeća o europskim „učiteljima i nastavnicima budućnosti“ i organizirati konferenciju posvećenu učiteljima i nastavnicima kao promotorima „novih“ vještina za radna mjesta budućnosti.

Mobilnost znanstvenika strateški je cilj i ujedno posljedica razvoja međunarodno relevantne

znanosti i internacionalizacije visokog obrazovanja, pri čemu su neke zemlje dobitnice, a neke gubitnice intelektualnog bogatstva i ljudskog kapitala. Uravnotežena mobilnost i „cirkulacija mozgova“ preduvjet su za koheziju i uravnotežen razvoj svih dijelova Europske unije. Jačanje mobilnosti i pozicioniranja EU-a kao mjesta koje je privlačno za studiranje i znanstvena istraživanja pridonijet će stvaranju Europskog prostora obrazovanja do 2025., osobito Europskih sveučilišta. Predsjedništvo će nastaviti rad na pravodobnom usvajanju novog ERASMUS+ programa.

Uravnotežena mobilnost i jača povezanost građana Unije

Mladi

Hrvatsko predsjedništvo posebnu će pozornost posvetiti izazovima s kojima se suočavaju mladi, koje je potrebno dodatno osnažiti kako bi se mogli aktivno uključiti u život zajednice i pridonijeti društvenim promjenama. Posljedice globalne gospodarske krize najviše su pogodile mlade osobe, osobito one u ruralnim područjima, među kojima su brojne mlade obitelji i visokokvalificirani radnici. Obrazovanje, zapošljavanje i osamostaljivanje mladih zajednički su

izazov mnogih država članica, koji nadilaze nacionalni okvir i čemu se Unija treba intenzivnije posvetiti.

Razlike u mogućnostima obrazovanja, zapošljavanja, u prometnoj povezanosti i dostupnosti kulturnih i zabavnih sadržaja produbljuju nejednakosti među mladima koji žive u urbanim, ruralnim ili udaljenim područjima. Manjak mogućnosti i razlike u kvaliteti života dovode do iseljavanja te je nužno utvrditi što je mladima u ruralnim i udaljenim područjima potrebno kako bi se osigurao njihov ostanak i vitalnost tih područja. Predsjedništvo će se usmjeriti na stvaranje mogućnosti za mlade u ruralnim i udaljenim područjima te predložiti zaključke Vijeća s prijedlogom mjera za osiguravanje jednakih uvjeta za kvalitetniji životni standard. Poticat će se suživot svih generacija kroz veće otvaranje prostora aktivnom razvoju udruga mladih i udruga za mlade te razvoju društvenoga poduzetništva.

Rad s mladima potrebno je dodatno jačati jer mladi nisu dovoljno informirani o djelovanju udruga mladih i za mlade, koje imaju važnu ulogu u zagovaranju njihovih interesa. Predsjedništvo će raditi na jačanju svijesti o sektoru mladih, kroz informiranje i osnaživanje resursa, pri čemu će težište biti na poticanju kvalitetnijeg rada s mladima. Predsjedništvo će intenzivirati provedbu Dijaloga EU-a s mladima u skladu sa Strategijom Europske unije za mlade za razdoblje od 2019. do 2027. godine. Hrvatska će predložiti usvajanje rezolucije o stvaranju mogućnosti za mlade na temelju rezultata VII. ciklusa Dijaloga. Predsjedništvo će nastaviti rad na pravodobnom usvajanju uredbe o Europskim snagama solidarnosti.

Kulturna i audiovizualna politika

Hrvatsko predsjedništvo nastaviti će rad na pravodobnom usvajanju uredbe o Kreativnoj

Europi. Predsjedništvo će posebnu pozornost posvetiti zaštiti kulturne baštine. Konferencijom i zaključcima Vijeća pridonijet će poboljšanju upravljanja rizicima na području kulturne baštine. To se prije svega odnosi na stvaranje zajedničkih mehanizama smanjivanja različitih vrsta štetnih utjecaja, jačanjem mjera zaštite i primjenom dobrih praksi.

Hrvatska će naglasak staviti i na pitanja medijske pismenosti, jedne od ključnih kompetencija u suvremenom društvu. Kroz prijedlog zaključaka Vijeća predsjedništvo će razmotriti ulogu tradicionalnih medija u razvoju medijske pismenosti te njihova specifičnog položaja u digitalnom svijetu i borbi protiv dezinformacija.

Predsjedništvo će organizirati konferenciju na temu mobilnosti kulturnog i kreativnog sektora.

Stvaranje boljih mogućnosti za mlade, osobito u ruralnim sredinama

Sport

Predsjedništvo će potaknuti rasprave o društvenoj dimenziji sporta. Posebna pozornost posvetit će se potrebi kontinuiranog obrazovanja i osposobljavanja trenera i ostalih stručnjaka na području sporta. Pripremit će se zaključci Vijeća na temu vještina i kompetencija trenera kako bi sportski treninzi i rekreativne aktivnosti bili usklađeni sa standardima kvalitete, sigurnosti i zaštite zdravlja. Posebno će se voditi računa o specifičnim potrebama pojedinih društvenih skupina, osobito djece i osoba s invaliditetom.

Hrvatska će organizirati konferenciju na temu uloge i utjecaja medija u sportu radi rasprave o načinima kako mediji mogu pozitivno utjecati na sport, uzimajući u obzir razvoj tehnologije i dostupnost sporta preko novih medija.

E U
2 0
2 0
H R

E
2
2
H
U
2
O
O
R

Advent u Zagrebu tri godine zaredom proglašen
"Best Christmas Market in Europe"
foto: J. Duval
izvor: Hrvatska turistička zajednica